
**BAAL - BUREAU ALTERNATIEVE AFHANDELING
LIMBURG**

JAARVERSLAG 2020

BAAL - BUREAU ALTERNATIEVE AFHANDELING LIMBURG JAARVERSLAG 2020

Initiatief van vzw Jongerenwerking Pieter Simonon
Bijzondere Jeugdbijstand
Agentschap Jongerenwelzijn – Vlaamse Overheid

Kattegatstraat 8 bus 8
3500 Hasselt

T 011-45.00.61
F 011-22.67.74
E baal@skynet.be

IBAN
BE55 7350 1395 4244

Indien u ons financieel wil steunen:

BPOST BE91 0000 1025 0876 of BNP PARIBAS FORTIS BE51 0112 5010 5062 van vzw Jongerenwerking Pieter Simonon, Martinus Van Gurplaan 45, 3920 Lommel, met eventuele vermelding van een concreet project of bestemming. De vzw Jongerenwerking Pieter Simonon is door het Ministerie van Financiën erkend als instelling die gemachtigd is attesten inzake belastingvrijstelling voor giften uit te reiken. Bij ontvangen steun vanaf € 40,00 tijdens een kalenderjaar, wordt na dat jaar een fiscaal attest afgeleverd.

Met oprechte dank vanwege heel de gemeenschap van de jongerenwerking!

INHOUDSOPGAVE

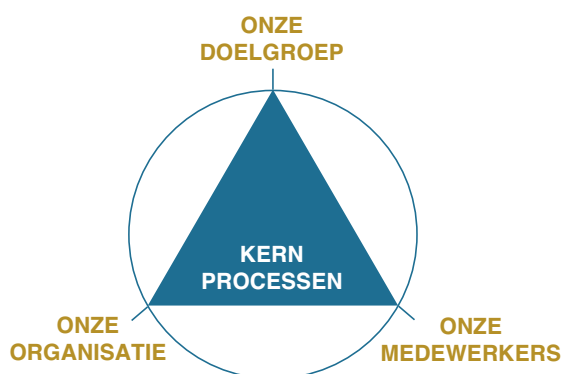
INHOUDSOPGAVE	3
OPBOUW VAN HET JAARVERSLAG	4
AFKORTINGEN	5
WOORDJE VZW	6
WOORDJE VOORAF	7
1. BEPERKTE VOORSTELLING VAN DE VZW	8
1.1. SCHEMATISCHE VOORSTELLING	8
1.2. ALGEMENE VOORSTELLING ACTUELE VZW	9
2. ONZE ORGANISATIE	12
2.1. ORGANOGRAM	13
2.2. ORGANISATIE - LEIDERSCHAP	14
2.3. INTEGRALE KWALITEITSZORG	19
2.4. PERSONEELSBELEID	20
3. ONZE DOELGROEP MET HET SCHEMATISCH AANBOD	22
4. ONZE MEDEWERKERS	24
5. HET GROTER GEHEEL: DE GLOBE	25
5.1. OVERLEG EN SAMENWERKING	25
5.2. EXTERNE BELEIDSONTWIKKELINGEN	25
6. ONZE KERNPROCESSEN	29
6.1. HERSTELBEMIDDELING EN HERGO	29
6.2. HET POSITIEF PROJECT (PP)	35
6.3. GEMEENSCHAPSDIENST	38
6.4. LEERPROJECTEN	43
6.5. INNOVATIE EN EXPERTISEDELING	53
7. ONZE KERNPROCESSEN IN GLOBALE CIJFERS	57
8. DE PRAKTIJKSTATISTIEKEN VAN ONZE KERNPROCESSEN	65
8.1. DE PRAKTIJK VAN HERSTELBEMIDDELING	65
8.2. DE PRAKTIJK VAN HERGO	77
8.3. DE PRAKTIJK VAN POSITIEF PROJECT	81
8.4. DE PRAKTIJK VAN GEMEENSCHAPSDIENST	84
8.5. DE PRAKTIJK VAN LEERPROJECTEN	93
8.6. DE COMBINATIES VAN 2020	123

DE OPBOUW VAN HET JAARVERSLAG

Het jaarverslag van 2020 is opgebouwd rond de kwaliteitsdriehoek. De kwaliteitsdriehoek is een aanpassing van het TGI (Themagecentreerd Interactie) -model en wordt binnen de vzw gehanteerd als analyse-instrument en kapstok om (beleids- en veranderings)processen te beheersen. Het vertrekt vanuit een driehoek waar drie polen (doelgroep, organisatie en medewerker) permanent in verbinding staan. De driehoek wordt omringd en beïnvloed door de vierde pool, de globe (externe invloeden, maatschappelijke evoluties). Binnen BAAL proberen we steeds om de missie te realiseren vanuit een evenwichtig verdeelde zorg binnen deze vier polen. In dit jaarverslag zijn de grote hoofdstukken opgebouwd rond de polen van de kwaliteitsdriehoek. Door deze indeling hopen wij de lezer voldoende te informeren over onze doelgroep, onze organisatie en onze medewerkers binnen een continue veranderende globe.

Onze doelgroep bestaat uit minderjarige delictplegers en hun slachtoffers.

In dit jaarverslag worden minderjarige delictplegers afwisselend vernoemd onder de termen 'jongeren', 'verdachten' en 'daders', los van de gerechtelijke fase waarin ze zich op het moment van aanmelding bevinden.

AFKORTINGEN

ADAM	Antwerpse Dienst Alternatieve Maatregelen
AM	Alternatieve Maatregel
APV	Algemene Personeelvergadering
BAAL	Bureau Alternatieve Afhandeling Limburg
BIC	Begeleidingsdienst Ivo Cornelis
BJB	Bijzondere Jeugdbijstand
CAFT	Constructieve Afhandelingen Feiten Turnhout
CAW	Centrum Algemeen Welzijnswerk
CANO	Centrum voor Actieve NetwerkOntwikkeling en Omgevingsondersteuning
CO HCA	Coördinatorenoverleg HCA Vlaanderen
CPBW	Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk
DIVAM	Dienst Ieper Veurne Alternatieve Maatregelen
DVA	Drugs,(ver)antwoord?
EFQM	European Foundation for Quality Management
GD	Gemeenschapsdienst
GI	Gemeenschapsinstelling
HB	Herstelbemiddeling
HCA	Herstelrechtelijke/herstelgerichte en Constructieve Afhandeling
HERGO	Herstelgericht Groepsoverleg
HRM	Human Resource Management
HSD	Hulp Seksuele Delinquenten
IVO	InnovatieVerantwoordelijkeOverleg
JDD	Jeugddelinquentiedecreet
JPS	Jongerenwerking Pieter Simenon
LINC	Leuvens Instituut voor Criminologie
LP	Leerproject
2M	Materieel en Moreel
MOF	Misdrijf Omschreven Feit
OCJ	Ondersteuningscentrum Jeugdzorg
PH	Positieve Heroriëntering
PNO	Procesgerichte NetwerkOrganisatie
PP	Positief Project
PV	Proces Verbaal
RTJ	Rechstreeks Toegankelijke Jeugdhulp
SAM	Steunpunt Mens en Samenleving
SD	Sociale Dienst
SGGJ	Seksueel Grensoverschrijdend Gedrag door Jongeren
SIB-M	Slachtoffer in Beeld – Minderjarigen
SOA	Seksueel Overdraagbare Aandoening
SRIB	Seksualiteit en Relaties in Balans
SWV	Samenwerkingsverband
TVO	TeamVerantwoordelijkeOverleg
UCLL	Universitair Centrum Limburg Leuven
VTE	Voltijds Equivalent
VTO	Vorming Training Opleiding
VZW	Vereniging Zonder Winstoogmerk

Wat een jaar(verslag)

We presenteren u de jaarverslaggeving van vzw JPS.

Dit keer met een stevige kanttekening erbij vermeld

Want dachten we net: we hebben alle touwtjes in de hand

Trekt Corona parmantig door ons leven en het land

Met z'n allen onaangekondigd in een grote stresstest beland

Maar we hielden toch maar stevig stand

Onze doelgroep kon op ons blijven rekenen

Ook al moesten we steeds cirkels met de nodige 1,5 meter tekenen

We maken het stil, met respect en medeleven

voor zij die zich in een wereld van verlies en ziekte moesten begeven

Onze kleine gelukjes kregen in deze coronacontext nog meer waarde

Als wilde bloemzaden in rijke tuinaarde

2021 kondigt zich aan

Onze missie gooien we nooit van de baan

Gewoon verder bouwend aan onze toekomstplannen

En binnenkort met veiligheidshelm de nieuwe werven afspannen

Beste lezer,

evident was het dit jaar niet.

Maar samen met medewerkers, onze doelgroep en netwerken

slaagden we er in kleine en grote successen te boeken.

Met een woord van waardering naar een agentschap dat samen met de Koepels de

randvoorwaarden bleef creëren

om het recht op kansrijk Opgroeien overeind te houden.

Lees onze jaarverslaggeving tegen de achtergrond

van een pandemie met effect op onze werkingen.

Maar lees dit jaarverslag ook wetende dat we fier zijn, op iedereen die mee hielp aan het

realiseren van waar we voor willen staan.

Alle vzw-jaarverslaggeving is terug te vinden op www.pietersimenon.be en we verwijzen

graag ook naar Hoofdstuk 1 dat een algemeen beeld schetst van de vzw.

Roel, Guido en Ilse.

Directieteam vzw Jongerenwerking Pieter Simonon

WOORDJE VOORAF

Het jaar 2020 kondigde zich in jaartal bijzonder aan.
Eéntje waarin het jeugddelinquentiedecreet volop zou gaan
Traditiegetrouw het jaar beginnen met cijfers tellen en teksten maken.
Planningen uitzetten voor alle gekende en nieuwe activiteiten
Oude bekende - jonge - collega Katleen terug aan boord.
Orfee die stage bij gemeenschapdienst loopt.
Alles ging zijn vertrouwde gangetje
Eerste intervisie Positief Project, eerste leerprojecten 10uren en CTRL - ACT

Maar iets in onze samenleving bleek er loos
Vrijdag 13 maart 2020
introducție van het anderhalf-meteren en handen wassen niet vergeten
Kennismaking met de nationale Veiligheidsraad die ons in lockdown liet gaan
Zoeken in werk en privé, niet iedereen had 't er gemakkelijk mee
Elkaar ontmoeten op de digitale BAAL-werkvloer
Werken is iets wat we doen, het is geen plaats waar we naartoe gaan
MS Teams altijd al voorhanden gehad, nu ook volop in actie gebracht
In volle lockdown nieuwe collega Thomas vlotjes welkom mogen heten
om de teams HB HERGO en LP te verbreden
De Paashaas die gelukkig op Bpost kon rekenen

Een 'Hallo' aan de draaiboeken zodat we ons veilig terug op de werkvloer konden begeven.
Opkuis en herinrichten van locatie BAAL om Coronaproof met onze doelgroep vanaf juni masked face-to-face aan de slag te gaan.
Liters alkoholspray en gellekes paraat, mondkmasker altijd op en aan.
't Zomerde volop in BAAL-activiteit met een team dat zich creatief smijt voor gegarandeerde uitvoering in veiligheid.
We huurden de bovenverdieping erbij want 'n mens heeft wat ruimte nodig in zo'n Coronatijd.

Eind september als team samen nog eens buiten op de zwier met 20 jaar Bert op BAAL gevierd
Een vast stekje voor BAAL stond al langer op 't verlanglijstje geschreven
Vanaf oktober 2020 weten we dat we ons in de toekomst naar de mooie Via Media te Hasselt mogen gaan begeven

Dankbaar voor wat er in de zorg en wetenschap aan werk is verzet,
en dat we ons als team samen met onze partners het werk niet hebben belet.
Respect voor wie ziekte en afscheid moest kennen.
Fijn om met anderen te mogen samenwerken.

2020 was een uitdaging
2021 opnieuw een warme uitnodiging
Doe ons daarin maar heel veel wij(n)
genoeg van al die bubbels
Hopen op wat (groeps)knuffels

**Al moeten we als BAAL-team
klimmen, hangen, springen...
ook in een crisis
zullen we altijd wat nodig is
creatief verzinnen en professioneel herbeginnen.**

Bart, Bert, Birgitte, Ilse D., Ilse J., Junior,
Katleen, Katrien, Lieselotte, Olga, Thomas en Valeska

1. BEPERKTE ALGEMENE INFORMATIE VZW

1.1. SCHEMATISCHE VOORSTELLING

VZW JONGERENWERKING
PIETER SIMENON

- CANO BEGELEIDINGSTEHUIS PIETER SIMENON
- HCA-DIENST BAAL
- RECHTSTREEKS TOEGANKELIJKE JEUGDHULP

ORGANISATIE VOOR BIJZONDERE JEUGDZORG (OVBJ) PIETER SIMENON

FORMELE ERKENNINGSSTRUCTUUR 01/01/2020

CANO PIETER SIMENON

CENTRUM VOOR ACTIEVE NETWERKONTWIKKELING EN OMGEVINGSONDERSTEUNING, LOMMEL

- 29 modules contextbegeleiding kortdurend intensief
- 7 modules delictgerichte contextbegeleiding
- 5 modules contextbegeleiding laag intensief
- 1 module contextbegeleiding in functie van autonoom wonen
- 5 modules ondersteunende begeleiding
- 12 modules verblijf

RECHTSTREEKS TOEGANKELIJKE JEUGDHULP

APPÈL (PROJECTENDIENST)

MODULE ONDERSTEUNENDE BEGELEIDING PIETER SIMENON, LOMMEL

- 5 modules ondersteunende begeleiding (APPÈL)

DAGCENTRUM DE TEUTEN

DAGCENTRUM, LOMMEL

- 9 modules dagbegeleiding in groep
- 11 modules contextbegeleiding breedsporig

POSITIEVE HERORIËTERING

KRACHTGERICHTE KORTDURENDE CONTEXTBEGELEIDING, LOMMEL

- 13 modules kortdurende krachtgerichte contextbegeleiding

SAMENWERKINGSVERBAND

GEZIN CENTRAAL NOORD-LIMBURG

- 15 innovatieve modules

HCA-DIENST BAAL

BUREAU ALTERNATIEVE AFHANDELING LIMBURG, HASSELT

HCA: Herstelgerichte en Constructieve Afhandeling rond minderjarige delictplegers in het gerechtelijk arrondissement Limburg (Hasselt en Tongeren)

• Herstelbemiddeling• Herstelgericht Groepsoverleg (HERGO)• Positief Project• Gemeenschapdienst	• Leerproject Slachtoffer in Beeld – Minderjarigen (SIB-M)• Leerproject Seksualiteit en Relaties in Balans (SRIB)• Leerproject Drugs, (ver)antwoord? (DVA)• Leerproject CTRL – ACT

Alle leerprojecten kunnen op Parketniveau voorgesteld worden voor 10 of 20 uren.

1.2. ALGEMENE VOORSTELLING ACTUELE VZW

De missie van de vzw

De vzw Jongerenwerking Pieter Simenon is een privaat initiatief dat werkt in het kader van Jongerenwelzijn, Bijzondere jeugdzorg en jeugdbescherming.

De missie luidt als volgt:

"Wij engageren ons samen verbindend te werken om breuken tussen jongeren, hun leefomgeving en de samenleving te herstellen, in antwoord op maatschappelijke verwijzing. Wij willen dit realiseren vanuit een evenwichtig verdeelde zorg voor de doelgroepen, de medewerkers en de organisatie".

Deze missie onderschrijft twee belangrijke waarden:

- GELOOF IN DE KRACHT EN DE GROEIMOGEELIJKHEDEN IN VERBONDENHEID
- RESPECT VOOR IEDERS EIGENHEID EN ERNAAR HANDELEN

Beide waarden worden voor een beter begrip verduidelijkt door en verbonden met een aantal trefwoorden, die belangrijk zijn voor de organisatie:

positivisme responsabilisering gelijkwaardigheid zorgzaam emancipatorisch discretie

EMPOWERMENT OPENHEID eerlijkheid SOLIDARITEIT ECHTHEID realistisch

innoverend rechtvaardigheid evenwichtig subsidiair zichzelf in vraag stellend

Het CANO begeleidingstehuis Pieter Simenon

CANO Pieter Simenon is erkend voor een capaciteit van 42 adolescente jongens. Wij hebben een geïntegreerd contextueel aanbod dat vorm krijgt door de inzet van verblijf in Lommel, hoog en laag intensieve contextbegeleiding, delictgerichte contextbegeleiding, contextbegeleiding in functie van autonoom wonen en creatieve dynamische inzet van ondersteunende begeleiding. We werken volgens het erkende CANO-protocol (Centrum voor Actieve Netwerkontwikkeling en Omgevingsondersteuning), zie ook canovlaanderen.be. Met minderjarige delictplegers werken we via wetenschappelijk onderbouwde methoden aan delictgedrag en welzijn.

Wij kiezen voor een specifieke doelgroep van voornamelijk adolescente jongens en hun leefomgeving, die gekenmerkt worden als maatschappelijk erg kwetsbaar en die geconfronteerd worden met complexe (multi)probleemsituaties. CANO Pieter Simenon staat bekend voor deze keuze en kan rekenen op een bijzondere structurele samenwerking met de gemeenschapsinstelling voor, tijdens en na een traject in geslotenheid. In een convenant met het Agentschap Jongerenwelzijn spreken we af hoeveel jongeren er minimaal doorstromen uit de gemeenschapsinstellingen. In 2018 werd deze bijkomende erkenning, vroeger projectwerking GKRB (Gestructureerde Kortdurende Residentiële Begeleiding) opgenomen in de reguliere enveloppe.

Het doel is het herstel van de gebroken samenhang tussen de jongere en zijn leefomgeving zodat zij terug hun plaats vinden in onze samenleving. Via een integrale begeleiding van de jongere en/in zijn leefomgeving worden enerzijds de competenties van de jongere vergroot en anderzijds wordt de draagkracht van de leefomgeving en de maatschappelijke instellingen vergroot. Het procesdoel is de individuele en maatschappelijke emancipatie. Methodisch wordt niet vertrokken vanuit één bepaald theoretisch kader, maar er wordt eerder eclectisch gewerkt vanuit verscheidene theorieën: voornamelijk zijn dat de maatschappelijke kwetsbaarheid, het ervaringsleren, cliëntgerichte begeleidingsrelatie, contextuele en systeemgerichte benadering en forensische modellen.

Jongeren kunnen bij ons residentieel verblijven, of thuis verblijven in combinatie met een intensieve contextbegeleiding, of alleen wonen (vanaf 17 jaar) met begeleiding. Ouders en hun ruimere leefomgeving worden altijd mee begeleid en bij moeilijkheden staat er altijd een bed gereed in de voorziening voor onze jongeren om even op terug te vallen. Het schoolgaan en eventueel deeltijds werken wordt extra begeleid en afhakers worden speciaal opgevangen in het interne luik van APPèL, de module ondersteunende begeleiding. Wij bieden ook extra begeleiding rond vastlopende jongeren doorheen sociale vaardigheden en time-out. De module ondersteunende begeleiding regulariseerde de vroegere projectwerkingen Ervaringsleren en Project A en evolueerde de afgelopen jaren tot APPèL. Met APPèL willen we reguliere (hulpverlenings)trajecten ondersteunen. De werking biedt een aanbod met een intern en een extern luik gericht op dagactivering, korte ervaringstrajecten, (ont)heming, time-out en crisisbegeleidingsinterventie. De helft van de capaciteit van APPèL staat in functie van jongeren in begeleiding in het CANO begeleidingstehuis.

Rechtstreeks Toegankelijke Jeugdhulp – Dagcentrum De Teuten, APPèL en Positieve Heroriëntering

Doorheen 2016 werd onder impuls van een wijzigende samenstelling van het directieteam en een verdere vertaling van rechtstreeks en niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp een organisatiewijziging doorgevoerd. In 2017 werd dit geoperationaliseerd. In 2019 stappen we als kernpartner in het samenwerkingsverband Gezin Centraal Noord-Limburg. Het rechtstreeks toegankelijke luik van de werking van Jongerenwerking Pieter Simenon bestaat vanaf januari 2019 uit:

Dagcentrum De Teuten

Dagcentrum De Teuten biedt 9 modules dagbegeleiding in groep aan en 11 modules contextbegeleiding. Kinderen, jongeren (0-18j) en hun gezin worden aangemeld door de consultants van OCJ en SD en sinds 1 maart 2015 ook rechtstreeks door verschillende verwijzers zoals het CLB, huisarts, DAGG, CGG, Ligant, Kinderpsychiatrie enz.. Deze diensten kunnen beroep doen op ons dagcentrum voor diverse hulpvragen van het gezin. Dagcentrum De Teuten spitst zich vooral toe op het aangrijpen en verhogen van kansen en mogelijkheden van jongeren, hun gezin en hun netwerk. Als blijkt dat de pijlers van het dagcentrum niet de gepaste hulpverlening zijn, gaan wij samen op zoek naar andere hulpverleningsbronnen. Wij engageren ons hen verder op weg te helpen.

APPèL

APPèL biedt 10 modules ondersteunende begeleiding aan, zowel voor RTJ (5) als voor het CANO (5) begeleidingstehuis van Jongerenwerking Pieter Simenon. De module ondersteunende begeleiding regulariseerde de vroegere projectwerkingen Ervaringsleren en Project A en groeide de afgelopen jaren uit tot APPèL. We ondersteunen reguliere begeleidingstrajecten. Onze jongeren worden zowel vanuit RTJ als vanuit NRTJ toegeleid. Er wordt beroep op ons gedaan als jongeren blokkeren en reguliere begeleiding niet langer voldoet. Elke jongere, elke vraag is uniek en krijgt bij ons een uniek antwoord. Samen met de jongere en zijn context, en de toeleider gaan we op zoek naar een drietal doelstellin-

gen waarrond we kunnen werken. Elk traject is anders: duur, vorm, doelstellingen, intensiteit worden met de jongere en op zijn/haar maat uitgewerkt. Wij werken laagdrempelig en aanklampend. Onze methodieken zijn gericht op activering, welbevinden, zelfinzicht verhogen en groeibevordering. De werking biedt een aanbod met een intern en een extern luik gericht op dagactivering, korte ervaringstrajecten, (ont)heming, time-out en crisisbegeleidingsinterventie.

Positieve Heroriëntering

Positieve Heroriëntering biedt 13 modules kortdurende krachtgerichte contextbegeleiding aan. Positieve Heroriëntering is een manier van bemiddelen in gezinnen – géén begeleiding op zich – en zet de jongere en de context samen met hun communicatie en verantwoordelijkheden centraal. PH richt zich op wat de betrokkenen met elkaar verbindt. Verbondenheid is het uitgangspunt maar ook de doelstelling. Cruciaal is dat we onmiddellijk inspelen op de vraag die er ligt binnen het gezin. We worden door een verwijzer (CLB, CGG, OCJ,...) geïntroduceerd als bemiddelaar. We profileren ons ook niet als hulpverlener, niet als iemand die de oplossing voor de verontrusting komt brengen, maar wij beogen de communicatie tussen de mensen te herstellen, verbinding tussen de mensen te brengen en hen te doen geloven in hun eigen mogelijkheden om om te gaan met het probleem dat er ligt, teneinde iets in beweging te krijgen vanuit de mensen zelf.

PH is dus een emancipatorisch proces waarbij de kracht van mensen aangesproken wordt. Iedereen krijgt de verantwoordelijkheid om een steentje bij te dragen tot positieve verandering. Het is een gestructureerd proces waarbij betrokkenen op zoek gaan naar de kern van hun vraag. De procesbegeleiding creëert een veilig klimaat waarin de betrokkenen elkaar beluisteren. Mensen (opnieuw) naar elkaar laten luisteren is de bron tot herstel van de communicatie. PH kan worden ingezet voor (gezinnen met) kinderen van 0 tot 18 jaar, jongens en meisjes.

Gezin Centraal

Samenwerkingsverband Jeugdhulp Noord-Limburg - Pelt

Rechtstreeks Toegankelijke Jeugdhulp Pieter Simonon heeft een erkenning gekregen voor 15 innovatieve modules die worden ingezet in het samenwerkingsverband Gezin Centraal Noord-Limburg. Met deze middelen dragen we ons deel van de werkingskosten en zetten we 4 personeelsleden in: 3 gezinscoaches en 1 coördinator voor het Regioteam van Gezin Centraal.

Gezin Centraal biedt hulp aan 200 gezinnen in het samenwerkingsverband jeugdhulp in Noord-Limburg.

Gezin Centraal stelt zich tot algemeen doel om jeugdhulp toegankelijker te maken. En met alle partners een weg te vinden om de bestaande drempels te verkleinen.

De hulp die wij bieden aan kinderen, jongeren en hun gezinnen stemmen we maximaal af op hun noden en behoeften. We vertrekken steeds vanuit de vragen van het gezin en nemen tegelijkertijd de kennis van reeds betrokken partners mee.

We versterken de gezinnen in hun eigen kracht, zodat gezinnen met meer vertrouwen nieuwe uitdagingen kunnen aangaan.

De hulpverlening is gebaseerd op de volgende kernwaarden: zelfregie, krachtgericht, generalistisch, netwerkversterkend en toegankelijk.

We vinden het belangrijk dat we deze begrippen invulling en betekenis geven en dat we ons dagdagelijks handelen hierop afstemmen.

In de samenwerking vinden we het belangrijk dat er bij de opstart van traject vertrokken wordt vanuit een plan, het gezinsplan.

De HCA-dienst BAAL

Het Bureau Alternatieve Afhandeling Limburg staat in het gerechtelijk arrondissement Limburg garant voor het geïntegreerd aanbod van herstelgerichte en constructieve afhandelingen (HCA) bij minderjarige delictplegers.

BAAL is gestart eind 1998 en is gevestigd in Hasselt, Kattestraat 8/8.

BAAL organiseert sindsdien herstelbemiddeling, HERGO (herstelgericht groepsoverleg), gemeenschapsdienst en leerprojecten. De uitvoering van herstelbemiddeling kwam vlug op kruissnelheid, waarna werd uitgebreid met gemeenschapsdienst. Door middel van een tijdelijke bijkomende projectovereenkomst werd het leerproject "Slachtoffer in Beeld – Minderjarigen (SIB-M)" ontwikkeld, uitgevoerd en geïntegreerd. Vanaf eind 2005 tot begin 2008 participeerde BAAL in het preventieproject "BUMPER" in samenwerking met de regiodienst BJB Limburg.

Vanaf 1 april 2007 kon BAAL officieel kwantitatief uitbreiden. Medio 2007 werden de leerprojecten "Seksualiteit en Relaties in Balans (SRIB)" en "Drugs,(ver)antwoord? (DVA)" gerealiseerd. De ouderstage werd operationeel sinds begin 2008 in de vorm van een project, maar werd stopgezet.

Werken met de context kreeg momenteel binnen de HCA-werking invulling onder andere door het aanbieden van oudersessies. De samenwerking met de gemeenschapsinstelling De Kempen verruimt zich naar het volledige HCA-aanbod met een bijzondere aandacht voor de leerprojecten.

Vanaf 2009 is BAAL als HCA-dienst categorie 8 erkend voor de toenmalige beide gerechtelijke arrondissementen Hasselt en Tongeren, het huidige gerechtelijke arrondissement Limburg.

Momenteel is dit onder categorie 5 voor het gerechtelijke arrondissement Limburg.

De opdracht kende in 2019 een uitbreiding onder invloed van het nieuwe Jeugddelinquentiedecreet.

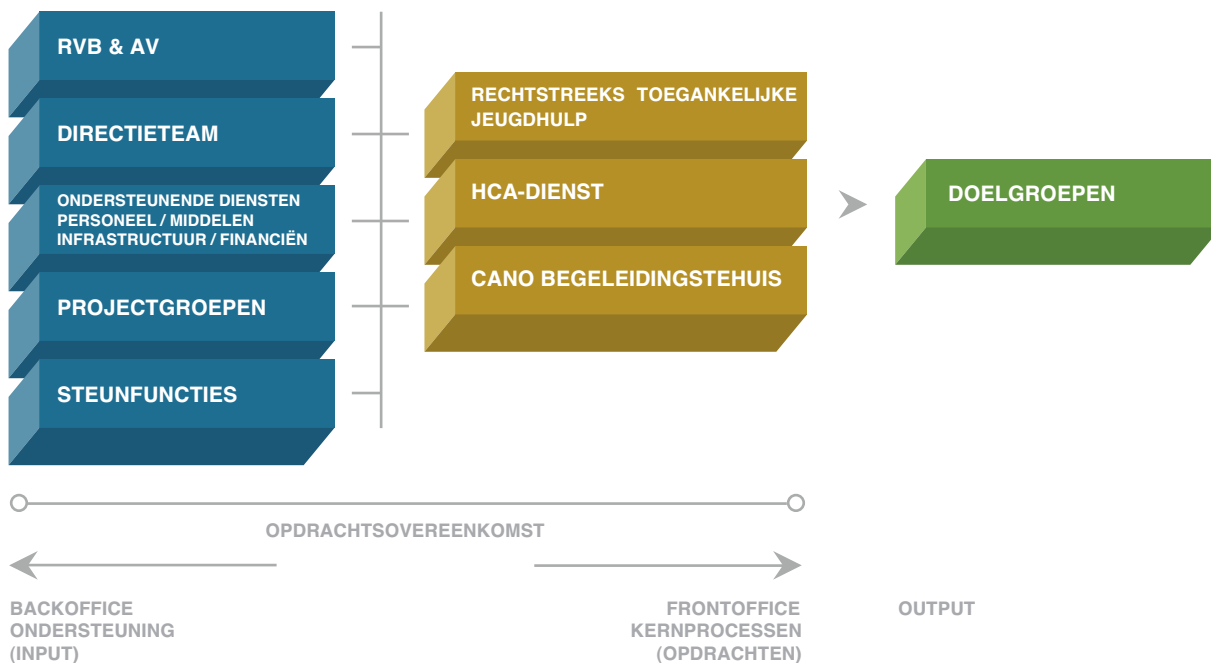
Vanaf september 2019 garandeert BAAL het Positief Project en werden de bestaande leerprojecten van 20 uren extra verhoogd naar een aanbod van 10 uren dat voorgesteld kan worden door het Parket.

Het leerproject CTRL – ACT werd toegevoegd aan het aanbod.

2. ONZE ORGANISATIE

2.1. Organogram

Procesgerichte netwerkorganisatie vzw Jongerenwerking Pieter Simonon

De organisatieontwikkeling van vzw Jongerenwerking Pieter Simonon, waarbij er gekozen is voor het PNO-model aangestuurd door een algemeen directieteam dat is samengesteld uit de drie voorzieningen, kondigde zich begin 2010 aan als referentiekader voor de verfijning van de organisatiestructuur van de deelwerkingen.

De kernwoorden van dit PNO-model zijn: dynamisch, klantgericht en netwerk.

Bovenstaand organogram is een schema van een procesgerichte netwerkorganisatie waarin een meer markt- en klantgerichte structuur wordt voorgesteld.

De deelwerkingen zijn zelfstandige units die achterwaarts netwerken in een grotere vzw. De achterwaartse netwerking omvat o.a. projectgroepen die concreet vorm krijgen in vaste projectgroepen zoals: leerbeleid, coördinatie-intervisie, kwaliteitsbeleid en personeelsbeleid en tijdelijke werkgroepen zoals: werkgroep stress en burn-out, arbeidstijd, seksualiteit, e-social work, herstel en duurzaamheid. De steunfuncties omvatten: preventieadviseur, CPBW, syndicale afvaardiging, vertrouwenspersoon en vriendenkring. Afhankelijk van wat je gezamenlijk wil organiseren (structureel of tijdelijk) kan dit al dan niet uitbreiden.

Dit vernieuwd organogram zet de organisatie in horizontale werkprocessen naar de cliënten toe en is naar structuur toe zeer flexibel van aard op het terrein, terwijl in de backoffice stabiliteit wordt verzekerd. Onze organisatie is ingebed in een maatschappelijke context, die ons een maatschappelijke opdracht geeft, verwoord door de overheid.

Ondertussen werken we aan gelijkaardige schema's per deelwerking, waarbij elk team een aparte unit (zelfsturend team) voorstelt met telkens een opdrachtsovereenkomst naar de grotere missie toe.

Doorheen 2016 werd onder impuls van een wijzigende samenstelling van het directieteam en een verdere vertaling van rechtstreeks en niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp een organisatiewijziging doorgevoerd.

2.2. Organisatie - leiderschap

2.2.1. Basisvisie van BAAL

Het uitgangspunt om over herstel te spreken is dat er een gebeurtenis heeft plaatsgevonden die schade heeft verwekt, een zgn. schade-verwekkende gebeurtenis.

Deze gebeurtenis impliceert drie partijen nl. de dader, het slachtoffer en de samenleving die n.a.v. deze gebeurtenis betrokken partijen zijn.

De dader is een verantwoordelijk mens die iets goed te maken heeft t.a.v. het slachtoffer en de samenleving.

Het slachtoffer is een verantwoordelijk mens die het recht heeft op erkenning van zijn slachtofferschap en het herstel van zijn schade.

Eenzijds is het samenleven verstoord en dient dit hersteld te worden, anderzijds dient de samenleving maximale mogelijkheden te bieden aan de partijen om zelf te komen tot herstel van de schade.

In het reageren met herstel willen we de partijen evenwaardig benaderen in een proces van betekenisuitwisseling. Dit proces geeft de mogelijkheid aan de partijen tot uitwisseling van de betekenis die zij geven aan de schade-verwekkende gebeurtenis en de gevolgen ervan.

Binnen dit proces van betekenisuitwisseling willen wij via ons aanbod van afhandelingsvormen een bijdrage leveren om te komen tot het 'herpositioneren', het 'verbinden', het 'herstellen' t.o.v. elkaar, de feiten en de schade.

We zien herstel als een reactiemodel op zich maar dat zich complementair kan verhouden naar andere reactiemodellen zoals het rehabilitatiemodel en het repressieve model.

Los van het reageren op een schade-verwekkende gebeurtenis behoudt ieder individu het recht op hulp vanuit zijn hulpvraag.

EEN SCHADE-VERWEKKENDE GEBEURTENIS

helpen

MAXIMALE MOGELIJKHEDEN
BIEDEN

bestrafen

DADER

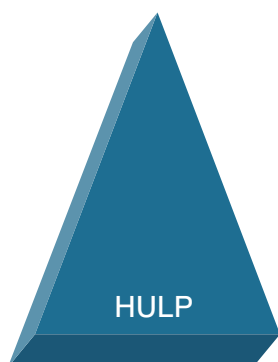

Evenwaardig betrokken partijen
DADER - SLACHTOFFER - SAMENLEVING

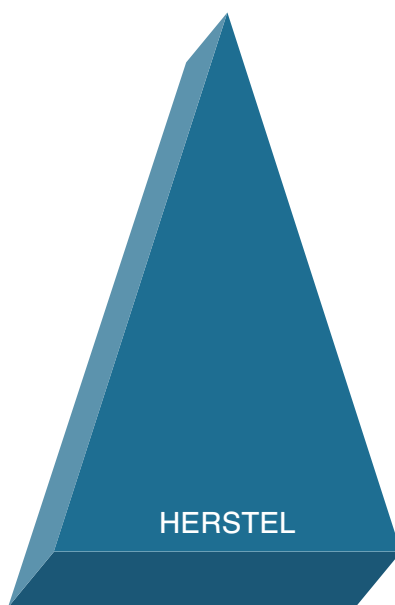

DADER

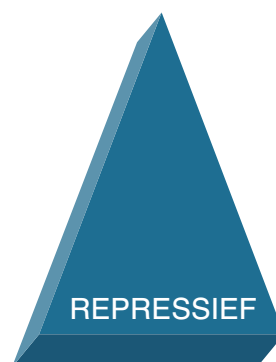
Proces: betekenis uitwisselen

HULP

HERSTEL

REPRESSIEF

Product: — Herpositioneren
— Verbinden
— Herstel van schade (2M)

Procedure: verschillende
afhandelingsvormen

2.2.2. Onze procesgerichte netwerkorganisatie (PNO) verder in proces

De organisatieontwikkeling van vzw Jongerenwerking Pieter Simenon, waarbij er gekozen is voor het PNO-model aangestuurd door een algemeen directieteam dat is samengesteld uit de drie voorzieningen, kondigde zich begin 2010 aan als referentiekader voor de verfijning van de organisatiestructuur van BAAL.

De kernwoorden van dit PNO-model zijn: dynamisch, klantgericht en netwerking.

Het schema is een markt/klant-gerichte structuur, waarbij de deelwerkingen zelfstandige units zijn die achterwaarts netwerken in een grotere vzw. In die achterwaartse netwerking zitten op vzw-niveau projectgroepen zoals leerbeleid en kwaliteitsbeleid, steunfuncties zoals preventieadviseur en vertrouwenspersoon en de administratie op vlak van personeel en financiën.

Het processchema zet de organisatie in horizontale werkprocessen naar de cliënten toe en is naar structuur zeer flexibel in het operationele (de kernprocessen) en stabiel op vlak van het voorwaardenscheppende (de ondersteuning).

*Zelfsturing is voor ons een samenwerkingsvorm
die zich kenmerkt in een goed evenwicht tussen het individuele en het gezamenlijke.*

*We gaan uit van
individuele verantwoordelijkheid,
gelijkwaardigheid,
zelfsturend vermogen,
deskundigheid,
vertrouwen in jezelf en elkaar,
gedeelde verantwoordelijkheid.*

*Deze individuele krachten leiden tot een team waarin we
een samen krijgen,
een gedragenheid met mekaar,
een gelijkwaardigheid.*

In het overleggen streven we naar consensus.

*Om deze zelfsturing te realiseren creëren we een aantal voorwaarden
die nodig zijn voor een optimale verhouding IK – WIJ:*

- *We verwachten een open communicatie*
- *We evalueren en we sturen bij*
- *We nemen de achterliggende zaken ernstig*
- *We ervaren evenwicht in de onderstroom en de bovenstroom*

Dit is een blijvende zoektocht, een voortdurende beweging naar een dynamisch evenwicht.

In het organisatieschema vormen het team herstelbemiddeling en HERGO één team.

Gemeenschapdienst vormt een zelfstandig team. De leerprojecten verzamelen ook onder één team. Verder werd innovatie en expertisedeling als een vierde kernproces genoteerd.

Voor elk kernproces werd de zogenaamde heli(kopter)functie voorzien waarmee beoogd wordt dat deze functies zorgen voor verbinding binnen ieder kernproces en het organisatieproces. De functies tonen leiderschap en coachen binnen een zelfsturend concept. Deze functies maken zelfsturing mogelijk en zorgen voor een overkoepeling van de kernprocessen. Van een helikopterfunctie wordt verwacht dat er meegedacht wordt vanuit het organisatieperspectief.

De benaming 'helifunctie' was de werkterm die in zijn bewoording de lading van de functie metaforisch stevig dekte. In de definitieve bewoording verkoos het team de term teamverantwoordelijke.

Dit PNO model vraagt iedere dag een gezamenlijke taal naar zowel het concept als naar het dagelijkse werken in de praktijk met het team, de jongeren en de samenwerkende organisaties. We gaan daarom verder aan de slag met het oplossingsgericht communiceren en organiseren.

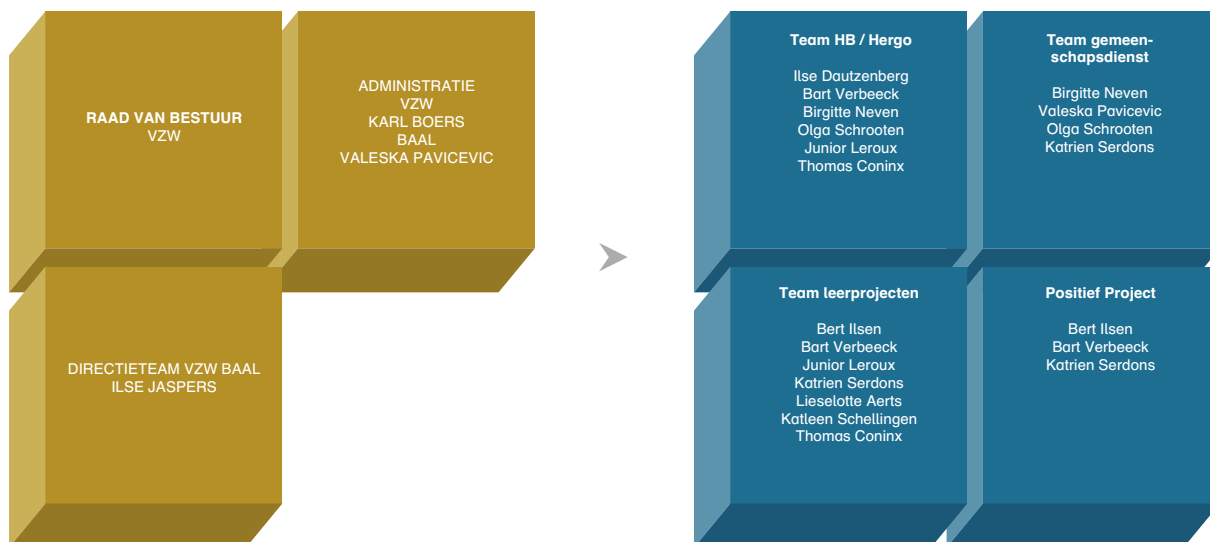
Steeds het perspectief voor ogen houden i.p.v. het probleem, de focus leggen op wat goed loopt en deze successen delen en verbreden, zijn de accenten die we dagelijks wensen mee te nemen in alle dimensies van onze job.

We werkten het TeamVerantwoordelijkeOverleg (TVO) naar concept en competenties verder uit. Het InnovatieVerantwoordelijkeOverleg (IVO) kende eveneens een doorstart.

In 2017 maakten we een eerste evaluatie rond de werking van het organisatiemodel met een bijzondere focus op het TVO. In 2018 namen we de evaluatie op van de procesdomeinen zoals ze dagelijks in uitvoering worden gezet. Binnen alle teams vonden de eerste besprekingen plaats die als verdere basis dienen voor de upgrade naar een zelfsturing 2.0. Dit organisatieproces werd on hold gezet door de gewijzigde werksituatie door Corona. In de kwaliteitsplanning van 2021 wensen we dit te hernemen.

Onze organisatiestructuur in beweging:

stand van zaken op 01/01/2021

De kernprocessen (HB/ HERGO, GD, SIB-M/ SRIB/DVA)
worden gedragen door een zelfsturende teamwerking.

Deze werking garanderen we door de verschillende procesdomeinen als functie toe te kennen aan een proceseigenaar.
Ieder team werkt zelfsturend waarbij ieder teamlid zijn taak en verantwoordelijkheid heeft
zowel in de uitvoering als in de overkoepeling van de domeinen

Procesdomeinen met -eigenaars per kernprocessteam op 01/01/2021

OVERKOEPELENDE KERNPROCES VERANTWOORDELIJKHEID

Coachen teamfunctioneren	Praktijk administratie	Caseload Registratie	Planning & organisatie Overleg i.f.v. de praktijk	Stage	Verbinding kernproces
Team HB/ HERGO (Ilse Dautzenberg)					
Bart / Ilse D.	Olga	Bart/Olga	Junior	Birgitte	Team
Team GD (Birgitte Neven)					
Birgitte	Olga	Birgitte	Valeska	Katrien	Birgitte Olga Katrien
Team Leerprojecten (Bert Ilsen)					
Bert en team	Katrien (DVA) Bert (SIB-M)	Katrien (DVA) Bert (SIB-M)	Bert	Bart	Bert
<i>Teamsfeer</i> Lieselotte	Lieselotte (SRIB)	Lieselotte (SRIB)			

Als teamverantwoordelijken zorgen zij overkoepelend voor:

- Verbinding kernprocessen
- Overzicht
- Kwaliteitsbewaking
- Externe communicatie taken
- Coachen

2.3. INTEGRALE KWALITEITSZORG

Voor het ontwikkelen van een eigen kwaliteitsbeleid volgen wij de regelgeving van de overheid, concreet het Vlaamse geharmoniseerde kwaliteitsdecreet. Op 6 december 2013 keurde de Vlaamse Regering principieel een aanpassing goed van het erkennings- en subsidiëringsbesluit van de private voorzieningen bijzondere jeugdbijstand. Dit besluit bepaalt onder andere de uitvoering van het geharmoniseerd kwaliteitsdecreet. Het decreet vraagt aan organisaties een onderbouwd kwaliteitsbeleid te integreren in hun werking.

Dit systeem omvat een kwaliteitsmanagementsysteem en een vorm van zelfevaluatie. Het EFQM-model wordt gehanteerd ter inspiratie betreffende de zelfevaluatie, daarnaast wordt er maximaal voortgebouwd op datgene wat reeds werd ontwikkeld, zoals het kwaliteitshandboek met zijn procedures en beschrijvingen. De overheid wil de sector responsabiliseren op vlak van kwaliteit en wil komen tot sectorbrede en uniforme indicatoren en meetfactoren.

De kwaliteitsthema's zijn vastgelegd en omvatten: kwaliteitszorg, leiderschap, personeelsbeleid, beleid en strategie, middelen en partnerschappen, kernprocessen, medewerkersresultaten, samenlevingsresultaten en cliëntresultaten. Elk van deze thema's heeft zijn subthema's, zijn groeiverteilen en indicatoren. Een kwaliteitsbeleid analyseert door middel van indicatoren de groeiverteilen en probeert met verbeterprojecten de kwaliteit continu te verbeteren en te handhaven.

JPS heeft met een interne projectgroep kwaliteit dit kwaliteitsdecreet vertaald naar een eigen concept in de vzw en de deelwerkingen.

Jaarlijks maken we de kwaliteitsverslaggeving op. Het kwaliteitsverslag bevat de resultaten van de zelfevaluatie, de geformuleerde verbeteracties, de wijze waarop de verbeteracties zijn uitgevoerd en de kwaliteitsplanning voor het lopende jaar.

Als sector en organisatie buigen we ons over het thema 'effect van de hulpverlening'. Dit gaat over de wijze waarop de organisatie zicht tracht te krijgen op de effecten van de hulpverleningsprocessen en hulpverlening op onze jongeren en gezinnen. Het thema raakt aan de fundamentele van de jeugdhulp: wat is de impact van wat we dagelijks doen in de vzw op onze doelgroepen, medewerkers, organisatie en de samenleving.

Voor ons start effect op hulpverlening

door onszelf steeds de juiste vragen te stellen alvorens we anderen bevragen.

*Doen we de goede dingen?
Doen we de dingen goed?*

Dit geeft ons structuur, houvast in wat we dagelijks al goed doen en nog beter willen doen.

Onze kwaliteitsdriehoek blijft onze houvast om deze vragen te stellen met onze waarden en visie als drijfveren.

De inzichten van wat waar beter kan, zetten we om in kwalitatieve actie.

We focussen op positieve elementen uit de dagelijkse praktijk en noemen ze indicatoren of beter 'versterkers van kwaliteit' die er toe doen, die zorgen voor impact voor onze doelgroep en medewerkers.

Vanuit betrokkenheid van de doelgroep zetten we participatief in op praktijk gedreven evaluatie. Want we weten vaak meer dan we vertellen, gericht delen. Processen en procedures zijn hierbij geen doel op zich. Om samen dit verhaal te kunnen schrijven hebben we nood aan een gedeelde schrijftaal om dat wat we nu niet altijd onmiddellijk kunnen vatten toch vertaald te krijgen. Dit vraagt om een traject dat zich vooral kenmerkt door continue leren dan wel objectief technisch meten.

Vandaag meten we een beperkte set outcome-indicatoren in onze werkingen. Die zijn ingegeven door wetenschappelijk onderzoek (zie Van Yperen), maar ook door praktijkgerichte bijsturing en de toets met wat wij en onze jongeren en gezinnen belangrijk vinden. Die set van indicatoren (uitval, feedback jongeren en gezinnen en probleemafname) en methode van bevraging verfijnen is een opdracht die we formuleren voor 2020.

Daarnaast worden we aangetrokken door het RETHINK-project waarin HOGent samen met jongeren en organisaties in de jeugdhulp een tool ontwikkelt om de kwaliteit van leven bij jongeren van 12 tot 18 jaar in kaart te brengen.

In het komende jaren hopen we een geïntegreerd model neer te leggen dat vertrekt vanuit bovenstaande invalshoeken, dat juiste en betrouwbare antwoorden geeft en hanteerbaar is voor onze doelgroepen, medewerkers en organisatie.

Voor meer info verwijzen we naar het kwaliteitsverslag van 2020.

2.4. PERSONEELSBELEID

Ons personeelsbeleid vertrekt vanuit twee gangbare stromingen binnen personeelsmanagement, nl. Human Resource Management (HRM) en competentie management.

Wij vinden het belangrijk deze twee stromingen op te nemen in onze visie en elementen die deze stromingen aanreiken complementair mee te nemen in de verdere uitwerking van concrete acties rond personeelsbeleid.

Competentiemanagement vertrekt vanuit het begrip competentie: 'competentie draagt onderscheidend bij aan het succesvol functioneren en daarmee aan het realiseren van de organisatiedoelen.' In die zin moeten aanwezige of te ontwikkelen competenties optimaal gebruikt worden.

HRM vertrekt vanuit het strategisch belang van de menselijke factor. De medewerker maakt het verschil. In die zin vinden zij een positieve mensvisie een vereiste om te starten. Daarnaast vinden zij dat personeelsbeleid geïntegreerd is binnen het strategisch organisatiebeleid. Het gevoerde HRM-beleid is steeds in overeenstemming met de structuur, de cultuur en omgeving waarbinnen de organisatie zich bevindt. En de verantwoordelijkheid voor het personeelsbeleid ligt bij de coördinatoren en de directie. HRM stelt zichzelf een dubbele doelstelling. Aan de ene kant ervoor zorgen dat de organisatie over het nodige personeel (hoeveelheid en kwaliteit) beschikt om de doelstellingen te realiseren. En aan de andere kant ervoor zorgen dat het personeel gemotiveerd en tevreden is en zich volledig kan ontplooiën.

Ons personeelsbeleid maakt geïntegreerd deel uit van onze werking over de verschillende deelwerkingen heen. In die zin vertrekken we vanuit de organisatie missie.

Om direct aan te sluiten op de tweede waarde willen wij vanuit de organisatie ons aansluiten bij het nieuwe decreet voor evenredige participatie. Binnen het personeelsbeleid wordt niet gediscrimineerd op volgende parameters: geslacht, zogenaamd ras, huidskleur, afstamming, nationaliteit, etnische afkomst, seksuele geaardheid, burgerlijke stand, geboorte, fortuin, huidige of toekomstige gezondheid, handicap of fysieke eigenschap. We staan ervoor open

dat we hierop worden aangesproken. Wij vinden een positief arbeidsklimaat belangrijk, waar ruimte is voor diversiteit (verschillende stijlen, denkbeelden, visies,...) en waar de organisatie waakt over de naleving van de bestaande missie en regelgeving (zie arbeidsreglement en decreten). Medewerkers functioneren volgens hun competentieprofiel en kunnen zich ook binnen hun functie verder ontwikkelen. Gekoppeld aan de eerste waarde vinden wij het dan ook belangrijk dat medewerkers hun competenties verder ontwikkelen om nog beter te beantwoorden aan het profiel en verdere perspectieven.

De organisatie geeft ruimte en steun voor het ontwikkelen van de competenties gekoppeld aan autonomie en zelfverantwoordelijkheid van de medewerkers.

Alle medewerkers krijgen kansen om door te groeien naar andere functies en om hun inzetbaarheid te verruimen, binnen de mogelijkheden die de organisatie hierin heeft. En alle personeelsleden die inspanningen leveren om hun inzetbaarheid te verruimen krijgen voldoende kansen om hun hele loopbaan zinvol ingezet te worden. De invulling van interne en externe vacatures verloopt op een integere, transparante en professionele wijze, op basis van een zorgvuldige afweging van individuele competenties t.o.v. een vooropgesteld competentieprofiel.

De missie en bijhorende waarden zijn zichtbaar in het dagelijks functioneren van alle medewerkers. Medewerkers zijn betrokken bij wat er leeft en verandert binnen de entiteit. Binnen het concrete werk vinden wij ruimte en autonomie samen met verantwoordelijkheid een uitgangspunt. We geloven in de authentieke mogelijkheden en capaciteiten van de medewerkers. Het personeelsbeleid is gericht op het versterken van dit menselijk kapitaal.

De personeelsuitgaven blijven binnen het kader van de erkenningssubsidiëringen. We willen onze medewerkers billijk verlonen, vergelijkbaar met organisaties binnen de sector bijzondere jeugdzorg. Medewerkers (inclusief leidinggevend) kunnen hun werk goed combineren met hun privé-situatie vanuit het kader levenskwaliteit.

De coronacrisis heeft ons stevig uitgedaagd, verplicht thuiswerk werd de norm.

De Coronamaatregelen hebben een stevige impact gehad op de doelgroep, de medewerkers en de organisatie. Het zich steeds (verplicht) aanpassen vroeg creativiteit en energie. Dit vraagt een volgehouden inspanning waarbij het fijn is om te blijven rekenen op iedereen.

De interne werkgroep Telewerk buigt zich over de ervaringen met telewerk voor en tijdens de coronacrisis met als doel een kader voor de toekomst.

Personeelskengetallen

In de tabel geven we de spreiding van onze medewerkers weer over verschillende leeftijdsranges per 31 december 2020. Op vzw-niveau zien we een goede gemiddelde spreiding.

Deelwerking / project	-25 j		25-30 j		30-40 j		40-50 j		50-60 j		+ 60 j		TOTAAL	
	VTE	Aantal	VTE	Aantal	VTE	Aantal	VTE	Aantal	VTE	Aantal	VTE	Aantal	VTE	Aantal
CANO	1,8	2	4,8	5	7	8	10,421	12	11,9	14	0,5	1	36,421	42
BAAL	0	0	2	2	2,8	3	6,6	7	0	0	0	0	11,4	12
RTJ	3	3	2	2	4,05	6	0	0	1,6	2	1,5	2	12,15	15
GC	0	0	0,5	1	2,5	4	0,8	1	0	0	0	0	3,8	6
TOTAAL VZW	4,8	5	9,3	10	16,35	21	17,821	20	13,5	16	2	3	63,771	75

Vzw Jongerenwerking Pieter Simonon telt op 31 december 2020 75 medewerkers (63,77 VTE).

3. ONZE DOELGROEP MET HET SCHEMATISCH AANBOD

Doel

Het realiseren van een geïntegreerd aanbod betreffende het herstelgericht en constructief afhandelen.

Het organiseren en begeleiden van herstelbemiddeling, HERGO, gemeenschapsdienst, leerprojecten en positief project.

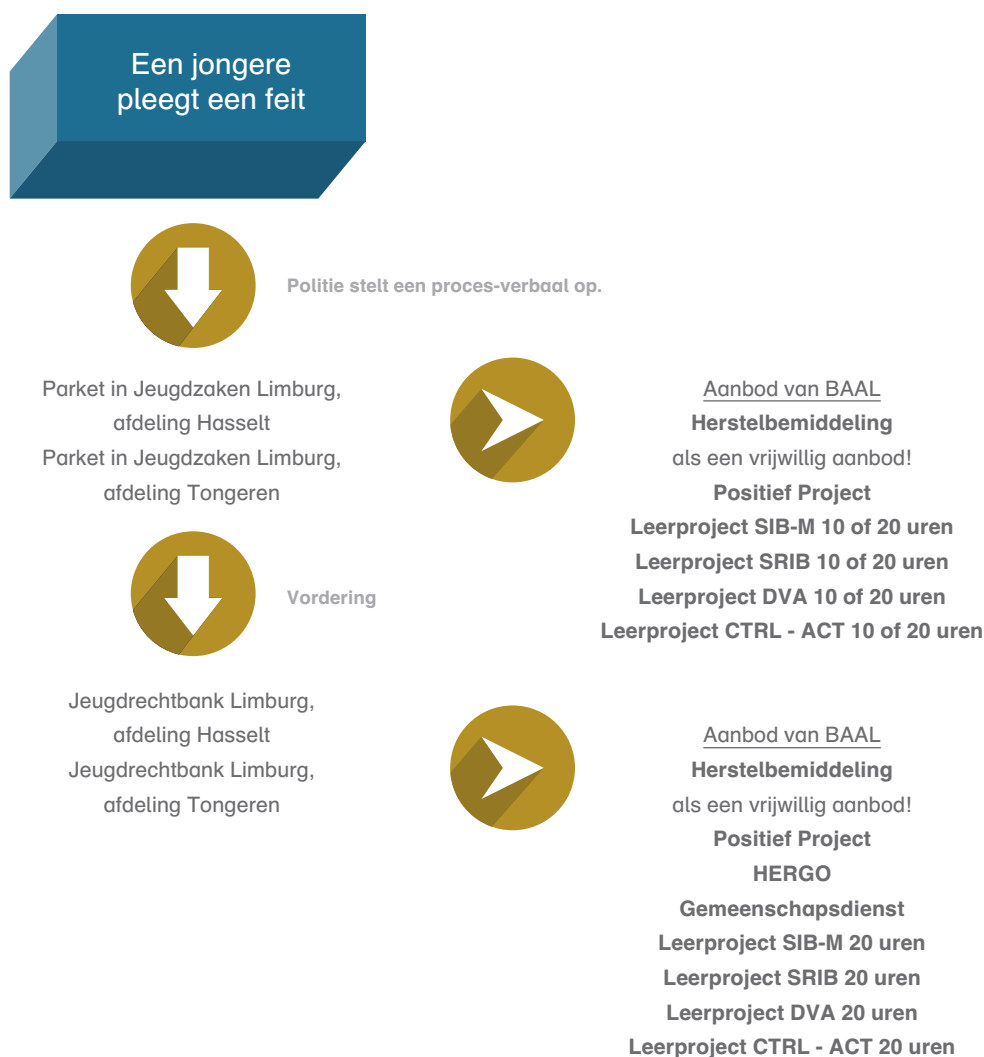
Doelgroep

Minderjarige delictplegers tussen 12 en 18 jaar en hun gezinnen van het gerechtelijke arrondissement Limburg, afdelingen Hasselt en Tongeren, aan wie een herstelgerichte en constructieve afhandeling wordt voorgesteld door het parket in jeugdzaken of opgelegd door de jeugdrechtbank.

Methodiek

Het hanteren van een brede overlegstructuur en het aangaan van partnerships met relevante partners op het terrein.

Het organiseren en begeleiden van de concrete afhandelingen als reactie op een gepleegd feit.

Herstelbemiddeling

Vrijwillig aanbod aan de jonge dader en zijn ouder(s) en aan het slachtoffer met oog op het herstel van de schade (materieel/financieel/moreel).

Positief Project

De jongere krijgt samen met zijn omgeving de kans om zelf actief aan de slag te gaan om een voorstel uit te werken en uit te voeren om zo om te gaan met de gevolgen van de feiten voor de samenleving, het slachtoffer en zichzelf.

Leerproject Slachtoffer in Beeld — Minderjarigen (10 of 20 uren)

Jongere neemt in groep deel aan het leerproject dat zich inhoudelijk focust op slachtofferschap en schade.

Leerproject Seksualiteit en Relaties in Balans (10 of 20 uren)
Jongere volgt individueel en in groep het leerproject dat focust op de gevolgen van het seksueel grensoverschrijdend gedrag t.a.v. zichzelf en het slachtoffer.

Leerproject Drugs, (ver)antwoord? (10 of 20 uren)

Jongere neemt in groep deel aan het leerproject dat zich inhoudelijk focust op de risico's en gevolgen van druggebruik.

Leerproject CTRL — ACT (10 of 20 uren)

Jongere neemt in groep deel aan het leerproject als hij/ zij wil werken aan de onderliggende oorzaken van het gedrag, zoals omgaan met groepsdruk, problemen met zelfbeheersing of een gebrek aan assertiviteit, zelfvertrouwen of weerbaarheid.

HERGO herstelgericht groepsoverleg

Vrijwillig aanbod aan de jonge dader en het slachtoffer om samen te komen in het bijzijn van ieders achterban. Samen gaan ze op zoek naar een oplossing voor de gevolgen die het delict heeft voor het slachtoffer en de samenleving en formuleert de jongere voorstellen om verdere delicten in de toekomst te vermijden.

Gemeenschapsdienst

Jongere gaat werken in een non-profit organisatie gedurende het aantal opgelegde uren.

4. ONZE MEDEWERKERS

Personeelskader aanvang 01/01/2021:

FAST PERSONEELSKADER

11,95 VTE

Ilse Jaspers master in de criminologie	100%	Coördinatie BAAL Algemene directie
Bert Ilse master in de criminologie	100%	Teamverantwoordelijke Leerprojecten
Valeska Pavicevic bachelor in het sociaal werk bachelor communicatiebeheer	100%	Onthaal en administratie Gemeenschapsdienst
Bart Verbeeck bachelor in het sociaal werk	100%	Herstelbemiddeling Leerprojecten
Olga Schrooten bachelor in de sociale verpleegkunde	80%	Gemeenschapsdienst Herstelbemiddeling HERGO
Ilse Dautzenberg bachelor in het sociaal werk master in de criminologie	80%	Teamverantwoordelijke Herstelbemiddeling HERGO
Birgitte Neven master in de criminologie	100%	Teamverantwoordelijke GD Herstelbemiddeling
Karl Boers bachelor in het bedrijfsbeheer	55%	Administratie JPS
Katrien Serdons bachelor in het sociaal werk	80%	Leerprojecten Gemeenschapsdienst
Junior Leroux master in de criminologie	100%	Herstelbemiddeling Leerprojecten
Lieselotte Aerts bachelor in de orthopedagogie	100%	Leerprojecten
Katleen Schellingen bachelor in het sociaal werk	100%	Leerprojecten
Thomas Coninx bachelor in het sociaal werk	100%	Herstelbemiddeling Leerprojecten

Stages

Orfee Keteleer, 3e jaarsstudente Bachelor in Sociaal Werk aan de PXL te Hasselt liep stage van 10/02/2020 tot 29/05/2020 binnen het team Gemeenschapsdienst. Door de Coronacrisis werd de stage opgeschort en hervat van 22/06/2020 t.e.m. 03/07/2020 en van 17/08/2020 t.e.m. 04/09/2020.

5. HET GROTER GEHEEL: ONZE GLOBE

5.1. Overleg en samenwerking

Participatie op diverse relevante externe overlegniveaus blijft een belangrijk aandachtspunt om ook structureel de maatschappelijke en emancipatorische doelstellingen met betrekking tot onze doelgroepen te bereiken.

Daartoe worden extern intensieve samenwerkingsverbanden en netwerken onderhouden. Dit gebeurt op verschillende niveaus: Vlaams, provinciaal, regionaal en lokaal; zowel binnen als buiten de sector Jongerenwelzijn, binnen koepels en met werkvorm-organisaties, binnen samenwerkingsverbanden en participierend aan al dan niet inhoudelijke overleggroepen.

De vzw is als organisatie sectoraal aangesloten bij:

- de vzw Vlaams Welzijnsverbond in Brussel;
- de vzw Jo-In te Gent.

5.1.1. Samenwerkingsverband Herstelrechtelijke en Constructieve Afhandelingen Minderjarigen Limburg (SWV HCA)

In 2020 vond er door Corona ad hoc overleg plaats in functie van het garanderen van de praktijk volgens de geldende maatregelen.

5.1.2. Overkoepelende overlegorganen

De coördinatie maakt deel uit van de samenkomsten van de Wergroep Jeugdsanctierecht. Deze werkgroep, waar zowel praktijkwerkers als wetenschappers deel van uitmaken, is een initiatief van de vzw Jongerenbegeleiding. De werkgroep volgt en overdenkt reeds jarenlang de ontwikkelingen inzake het jeugd(sanctie)recht.

BAAL is lid van HOW (Hasselts Overleg Welzijn).

BAAL maakt deel uit van het Contactcomité Bijzondere Jeugdzorg Limburg, dat instaat voor de organisatie van een viertal debatlunches op jaarbasis.

5.2. Externe beleidsontwikkelingen

5.2.1. Coronapandemie en exitstrategie: anderhalvemeteren, handen wassen en veel (beeld)bellen

De coronapandemie, coronacrisis of COVID-19-pandemie is de wereldwijde verspreiding in 2020 van de ziekte COVID-19 en de ingrijpende gevolgen voor de samenleving. Vanaf maart gingen ook in België de cijfers in stijgende lijn. Midden maart werd een 'lockdown' aangekondigd en dat betekende ook voor onze werking zoeken naar andere manieren om verbinding te houden met jongeren, gezinnen en medewerkers. Verscherpt inzetten op hygiëne en omgangsnormen, voluit kiezen voor telewerk en toch onderweg naar onze doelgroep indien dat nodig was. Eerste versoepelingen volgden tegen de zomer en een nieuwe tweede golf diende zich aan in september. Erg gerust waren we nooit. De constante dreiging van het virus zorgde voor veel stress en besommeringen. Tegen het jaareinde spraken we voorzichtig over vaccinatiestrategieën. Het einde is hopelijk in zicht en we hopen stilaan weer op ontmoeting.

5.2.2. Het JDD in volle implementatie

Op 1 september 2019 trad het Vlaamse jeugddelinquentiedecreet in werking. De totstandkoming van dit decreet had heel wat voeten in de aarde. Vlaanderen wordt vandaag geconfronteerd met meerdere decreten die jeugdhulp en jeugddelinquentie vormgeven: het Decreet Integrale Jeugdhulp en het Jeugddelinquentiedecreet. Daarnaast integreert het Decreet Rechtspositie Minderjarigen (DRM) vanuit een kinderrechtenperspectief de rechtswaarborgen die gelden voor minderjarigen die onder het toepassingsgebied van beide decreten vallen. Samenvattend regelen die decreten de interventies die overheid en private actoren kunnen nemen ingeval van minderjarigen die zich in verontrustende situaties (VOS) bevinden of die norm-overschrijdend gedrag stellen waarvoor een maatschappelijk ingrijpen noodzakelijk is.

Het JDD bevat veel strategische raakvlakken met onze vzw in gekende en nieuwe opdrachten. Naast de nieuwigheden van het Positief Project en het uitgebreidere aanbod op het niveau van het parket daagt dit JDD BAAL uit om maximaal te gaan voor onze doelgroep van jongeren, slachtoffers en hun contexten. Binnen CANO is er door het JDD de module delictgerichte contextbegeleiding voorhanden. In de samenwerking met de Gemeenschapsinstelling zullen we verder blijven zoeken om samen het jeugddelict-traject van de jongere en zijn/ haar slachtoffer(s) herstelgericht en constructief te laten verlopen.

Ondanks het Coronajaar konden we concreet aan de slag met het JDD binnen BAAL. Onze verwijzers bleven ook tijdens deze gezondheidscrisis trouw op post. Samen zorgden we zo voor onze vaste waarden in het aanbod alsook kregen de innovaties een eerlijke startkans zoals te lezen in hoofdstuk 6 en 8.

In 2020 zagen we kleine stijgers, behoorlijke dalers, al dan niet interne verschuivingen, uitgebreidere combinaties zoals in hoofdstuk 8 te lezen. Echt onze vingers leggen op de oorzaken van deze fluctuaties kunnen we (helaas) na al die jaren nog steeds niet. Waar we wel voor kunnen zorgen, is een flexibele organisatie zodat we dynamisch aan de slag blijven zowel met de innovaties als het maatwerk in dossiers. Het JDD laat meer combinaties toe. Zo merkten we ook dit jaar op dat een groot aantal jongeren die via de jeugdrechtbank werden aangemeld voor een opgelegde maatregel ook (tegelijktijd) voor deze feiten een bemiddelingsaanbod kregen. Dergelijke combinatie ervaren we als positief en getuigt van de blijvende evolutie die het HCA aanbod kan doormaken.

De impact en optimalisatie van wat wanneer aanbieden in de reactie op een jeugddelict zal ons verder blijven uitdagen maar binnen BAAL zien we heel wat meerwaarde om nog meer afgestemd een herstelgericht en constructief antwoord te bieden op een jeugddelict.

5.2.3. VIA 6

Door middel van akkoorden tussen de werkgevers- en werknemersorganisaties en de Vlaamse Overheid worden afspraken gemaakt om de arbeidsvoorwaarden te verbeteren. Deze Vlaamse Intersectorale Akkoorden (VIA) zijn kaderakkoorden die vervolgens in cao's geconcretiseerd kunnen worden. Voor de social profit zijn sedert 1998 reeds vijf Vlaamse intersectorale akkoorden afgesloten. In november 2020 bereikten de werkgevers en werknemers uit de Vlaamse social profitsectoren een ontwerp van voorakkoord voor VIA6 met de Vlaamse regering. VIA6, dat loopt van 1 januari 2021 tot 31 december 2025, bepaalt de principes en het budgettaire kader voor een koopkrachtverhoging voor het personeel in de Vlaamse social profitsectoren, investeert in kwalitatieve jobs, meer mensen op de werkvloer en vernieuwde strategieën in de zoektocht naar nieuwe medewerkers.

6 ONZE KERNPROCESSEN

SCHEMATISCH OVERZICHT VAN HET AANBOD VAN BAAL

AFHANDELING	VERWIJZING	PROFIEL JONGERE	PROFIEL DELICT
HERSTELBEMIDDELING Vrijwillig aanbod aan de jonge dader en zijn ouder(s) en aan het slachtoffer met oog op het herstel van de schade (materieel/financieel/moreel).	Parket Jeugdrechtbank	• is minderjarig op het moment van de feiten; • woont in Limburg.	• geen drugsdelicten • aanwijsbaar slachtoffer • aanwijsbare vorm van schade
POSITIEF PROJECT De jongere krijgt samen met zijn omgeving de kans om zelf actief aan de slag te gaan om een voorstel uit te werken en uit te voeren om zo om te gaan met de gevolgen van de feiten voor de samenleving, het slachtoffer en zichzelf.	Parket Jeugdrechtbank	• is minderjarig op het moment van de feiten; • woont in Limburg; • bekent minstens gedeeltelijk de feiten; • is bereid om zelf aan de slag te gaan rond de gevolgen van zijn/haar gedrag.	Alle jeugddelicten
LEERPROJECT Slachtoffer in Beeld–Minderjarigen 10u Jongere neemt in groep deel aan het leerproject van 10 uren dat zich inhoudelijk focust op slachtofferschap en schade.	Parket	• is minderjarig op het moment van de feiten; • woont in Limburg; • bekent minstens gedeeltelijk de feiten; • minimaliseert de gevolgen voor slachtoffer en samenleving.	• geen drugsdelicten • geen zedendelicten • aanwijsbaar slachtoffer
LEERPROJECT Seksualiteit en Relaties in Balans 10u Jongere volgt individueel en in groep het leerproject van 10 uren dat focust op de gevolgen van het seksueel grensoverschrijdend gedrag t.a.v. zichzelf en het slachtoffer.	Parket	• is minderjarig op het moment van de feiten; • woont in Limburg; • bekent minstens gedeeltelijk de feiten; • heeft seksueel grensoverschrijdend gedrag gesteld.	• zedendelicten
LEERPROJECT Drugs, (ver)antwoord? 10u Jongere neemt in groep deel aan het leerproject van 10 uren dat zich inhoudelijk focust op de risico's en gevolgen van druggebruik.	Parket	• is minderjarig op het moment van de feiten; • woont in Limburg; • bekent minstens gedeeltelijk de feiten; • heeft beperkt zicht op de risico's van het gebruik/dealen en de gevolgen daarvan.	• drugsdelicten
LEERPROJECT CTRL – ACT 10u Jongere neemt in groep deel aan het leerproject van 10 uren als hij/ zij wil werken aan de onderliggende oorzaken van het gedrag, zoals omgaan met groepsdruk, problemen met zelfbeheersing of een gebrek aan assertiviteit, zelfvertrouwen of weerbaarheid.	Parket	• is minderjarig op het moment van de feiten; • woont in Limburg; • bekent minstens gedeeltelijk de feiten; • is bereid om actief te werken rond zijn/haar gedrag.	Alle jeugddelicten
HERGO Herstelgericht groepsoverleg Vrijwillig aanbod aan de jonge dader en het slachtoffer om samen te komen in het bijzijn van ieders achterban. Samen gaan ze op zoek naar een oplossing voor de gevolgen die het delict heeft voor het slachtoffer en de samenleving en formuleert de jongere voorstellen om verdere delicten in de toekomst te vermijden.	Jeugdrechtbank	• is minderjarig op het moment van de feiten; • woont in Limburg.	• geen drugsdelicten • aanwijsbaar slachtoffer • aanwijsbare vorm van schade

GEMEENSCHAPSDIENST Jongere gaat werken in een non-profit organisatie gedurende het aantal opgelegde uren.	Jeugdrechtbank	• is minderjarig op het moment van de feiten; • woont in Limburg;	• geen druggebruik
LEERPROJECT Slachtoffer in Beeld – Minderjarigen 20u Jongere neemt in groep deel aan het leerproject van 20 uren dat zich inhoudelijk focust op slachtofferschap en schade.	Jeugdrechtbank Parket	• is minderjarig op het moment van de feiten; • woont in Limburg; • bekent minstens gedeeltelijk de feiten; • minimaliseert de gevolgen voor slachtoffer en samenleving.	• geen drugsdelicten • geen zedendelicten • aanwijsbaar slachtoffer
LEERPROJECT Seksualiteit en Relaties in Balans 20u Jongere volgt individueel en in groep het leerproject van 20 uren dat focust op de gevolgen van het seksueel grensoverschrijdend gedrag t.a.v. zichzelf en het slachtoffer.	Jeugdrechtbank Parket	• is minderjarig op het moment van de feiten; • woont in Limburg; • bekent minstens gedeeltelijk de feiten; • heeft seksueel grensoverschrijdend gedrag gesteld.	• zedendelicten
LEERPROJECT Drugs, (ver)antwoord? 20u Jongere neemt in groep deel aan het leerproject van 20 uren dat zich inhoudelijk focust op de risico's en gevolgen van druggebruik.	Jeugdrechtbank Parket	• is minderjarig op het moment van de feiten; • woont in Limburg; • bekent minstens gedeeltelijk de feiten; • heeft beperkt zicht op de risico's van het gebruik/dealen en de gevolgen daarvan	• drugsdelicten
LEERPROJECT CTRL–ACT 20u Jongere neemt in groep deel aan het leerproject van 20 uren als hij/zij wil werken aan de onderliggende oorzaken van het gedrag, zoals omgaan met groepsdruk, problemen met zelfbeheersing of een gebrek aan assertiviteit, zelfvertrouwen of weerbaarheid.	Jeugdrechtbank Parket	• is minderjarig op het moment van de feiten; • woont in Limburg; • bekent minstens gedeeltelijk de feiten; • is bereid om actief te werken rond zijn/haar gedrag.	• Alle jeugddelicten

6.1. Herstelbemiddeling en herstelgericht groepsoverleg (HERGO)

6.1.1. Omschrijving, doelstelling en profiel

6.1.1.1. Herstelbemiddeling

Omschrijving

Herstelbemiddeling is een aanbod aan slachtoffers en minderjarige verdachten/daders van een misdrijf. Het aanbod is vrijwillig, maar steeds in samenspraak met de gerechtelijke autoriteiten.

Een neutrale bemiddelaar ondersteunt de partijen bij het zoeken naar een voor hen zo goed mogelijke manier van omgaan met de gevolgen en/of de schade die de feiten met zich meebrachten.

Binnen een bemiddeling is er de mogelijkheid om zowel rechtstreeks als onrechtstreeks met elkaar in gesprek te gaan. Met beide partijen wordt dus bekeken of een gezamenlijk gesprek wenselijk is. De bemiddelaar, die meerzijdig partijdig is, is er

zowel voor het slachtoffer als voor de dader. Elke partij is vrij om deel te nemen en kan op elk moment beslissen om de bemiddeling stop te zetten. De gesprekken kunnen leiden tot een akkoord tussen de partijen. Dit akkoord wordt dan neergeschreven in een overeenkomst. Daarnaast zijn de gesprekken vertrouwelijk en kan men op elk moment een advocaat raadplegen.

Ten slotte vervangt de bemiddeling de gewone gerechtelijke afhandeling niet, maar kan ze wel van invloed zijn op de verdere beslissingen die genomen worden in het dossier. De gerechtelijke instanties kunnen m.a.w. rekening houden met het resultaat van de bemiddeling.

Doelstelling

De partijen beslissen in overleg met de bemiddelaar welke stappen er kunnen gezet worden en welke informatie wordt uitgewisseld. Zo is het mogelijk dat het *slachtoffer* een antwoord krijgt op vragen, verwachtingen kan uiten ten aanzien van de dader en/of herstel kan bekomen voor de materiële en/of morele schade. Hierbij wordt schade zo ruim mogelijk geïnterpreteerd. Voor de *dader* is het een mogelijkheid om verantwoordelijkheid op te nemen en een kans om iets goed te maken naar het slachtoffer toe. De *ouders* van minderjarige daders en slachtoffers worden steeds betrokken in de bemiddeling.

Herstel kan hierbij verschillende vormen aannemen: rechtstreeks herstel in natura, plaatsvervangende arbeid, moreel herstel of financiële vereffening, etc.

Profiel

Het profiel bestaat uit meerdere elementen:

De delicten:

- er moet sprake zijn van een strafbaar feit, dus dient er een PV te zijn;
- alle misdrijven met uitzondering van loutere drugdelicten;
- druggerelateerde feiten worden wel opgenomen;
- er is sprake van een aanwijsbaar slachtoffer;
- er is een aanwijsbare vorm van schade, die van materiële en/of financiële en/of morele aard is.

De jongere:

- is minderjarig op het ogenblik van de feiten;
- woont in Limburg.

De verwijzer:

- is het parket van de Procureur des Konings;
- is de jeugdrechtbank;
- bemiddeling op vraag van één van de partijen, maar met toestemming van de vernoemde verwijzer;
- het is geen opgelegde maatregel, maar een vrijwillig aanbod aan beide partijen.

6.1.1.2. HERGO

Omschrijving

Het herstelgericht groepsoverleg (HERGO) is een samenkoms van de minderjarige dader en het slachtoffer, elk met hun achterban. Zij gaan op zoek naar een oplossing voor de gevolgen van het delict. Dit gebeurt onder leiding van een onpartijdige moderator en co-moderator en in aanwezigheid van een politieambtenaar. De advocaten van beide partijen, alsook de consulent van de jongere, mogen op het overleg aanwezig zijn.

De achterban bestaat uit steunfiguren uit de onmiddellijke omgeving van de jongere, die hem op een constructieve wijze willen bijstaan in het groepsoverleg (ouders, familieleden, leerkrachten, opvoeders, etc.). De partijen kiezen zelf wie ze meebrengen ter ondersteuning.

Het slachtoffer kan kiezen voor rechtstreekse betrokkenheid, waarbij hij persoonlijk participeert aan het groepsoverleg. Daarnaast kan hij ook kiezen om onrechtstreeks betrokken te worden. In dit geval kan het gaan om een inbreng of vertegenwoordiging via derden of via brief, videoboodschap, telefoon, etc. Wanneer het slachtoffer helemaal niet betrokken wil worden, en dus op geen enkele wijze wil participeren, is HERGO niet mogelijk.

Als de partijen een akkoord bereiken, wordt dit neergeschreven in een intentieverklaring. Deze intentieverklaring bevat de stappen die de jongere zal ondernemen om de materiële en/of morele schade te herstellen voor het slachtoffer en/of de maatschappij, en om verdere feiten in de toekomst te vermijden.

Doelstelling

Een HERGO biedt aan *het slachtoffer* een mogelijkheid om duidelijk te maken wat de feiten betekend hebben en/of wat de eventuele gevolgen hiervan zijn (geweest). Door een ontmoeting met de dader kan hij meer vernemen over de jongere en zijn achtergrond en antwoorden krijgen op zijn vragen. Het slachtoffer wordt actief betrokken bij het zoeken naar een vorm van herstel.

De dader krijgt door deelname aan HERGO de kans om beter te begrijpen wat de gevolgen zijn van zijn gedrag. Gesteund door zijn achterban, dient hij *zelf* een oplossing te zoeken om zijn fout zo goed mogelijk te herstellen. De jongere kan op die manier zijn verantwoordelijkheid opnemen voor de feiten en een voorstel doen om in de toekomst herhalingen ervan te vermijden.

Profiel

Het profiel bestaat uit de volgende elementen:

De delicten:

- alle misdrijven met uitzondering van loutere drugdelicten komen in aanmerking,
- druggerelateerde feiten worden wel opgenomen,
- er is sprake van een aanwijsbaar slachtoffer,
- er is een aanwijsbare vorm van schade,
- de schade is van materiële en/of financiële en/of morele aard.

De jongere:

- is minderjarig op het ogenblik van de feiten,
- woont in Limburg,
- is bereid mee te werken.

De verwijzer:

- de jeugdrechtbank.

Er zijn ook bijkomende elementen die bepalen of een HERGO kan plaatsvinden. Deze elementen worden onderzocht door de moderator.

6.1.2. Werkmethode

Aanmelding

In eerste instantie worden de jongeren aangemeld vanuit het parket (herstelbemiddeling) of vanuit de jeugdrechtbank (herstelbemiddeling of HERGO). Het parket verstuurt brieven met het aanbod tot bemiddeling naar alle partijen, alsook een kopie van deze brieven naar BAAL. De jeugdrechtbank maakt daarnaast nog een kopie van de beschikking of van het vonnis over aan onze dienst wanneer ze een bemiddeling of HERGO voorstellen. De datum waarop de kopieën van de brieven naar de partijen op BAAL aankomen geldt als datum van aanmelding.

Sinds de invoering van het JDD wordt er aan minderjarige verdachten alsook aan minderjarige slachtoffers, de bijstand van een advocaat toegekend. Doorheen het hele bemiddelingsproces hebben partijen het recht op informatie, advies en bijstand van een advocaat. Bij het uitsturen van het bemiddelingsaanbod aan de partijen, vraagt de gerechtelijke verwijzer aan het Bureau Juridische Bijstand om een advocaat aan te stellen wanneer deze partijen minderjarig zijn. Vervolgens brengt het BJB de partijen schriftelijk op de hoogte van de advocaat die voor hen werd aangesteld. Op hetzelfde moment ontvangen we binnen BAAL vanuit BJB voor elke jongere ook de kennisgeving inzake de advocaten. Binnen de filosofie van bemiddeling geven we in bemiddeling het conflict terug aan de partijen en trachten we hen hierin centraal te zetten. Indien het voor hen wenselijk is om de advocaat bij het bemiddelingsproces te betrekken, zoeken we graag samen naar de manier waarop we dit doen.

Eerste contactname

In de brieven van de verwijzers naar de partijen wordt hen gevraagd om binnen de vijftien dagen contact op te nemen met BAAL, ook als ze niet op het aanbod willen ingaan. Wanneer we een eerste contact hebben gehad met de partijen (telefonisch, via mail,...), proberen we eerst wat meer informatie te geven en een eerste gesprek te plannen. Gewoonlijk zijn dit huisbezoeken bij de partijen. Als gevolg van COVID-19 opteerden we in 2020 voor een afspraak tot gesprek op onze dienst of via een videogesprek.

Wanneer we na vijftien dagen niks hebben vernomen van een partij, zullen we zelf een huisbezoek aankondigen om alsnog wat meer informatie te kunnen verschaffen omtrent het aanbod.

Eerste gesprek

Tijdens een eerste gesprek wordt er dus voornamelijk informatie gegeven omtrent bemiddeling/HERGO en gepeild naar de interesse in het aanbod. Vaak wordt er dan ook al stilgestaan bij de feiten en de gevolgen ervan. De bemiddelaar/moderator probeert met de partijen uit te vissen welke stappen voor hen het meest wenselijk zouden zijn in het herstelproces.

Volgende gesprekken

Wanneer de partijen beslissen om in te gaan op het aanbod, brengt de bemiddelaar/moderator de verwijzende instantie op de hoogte van deze beslissing. Vanaf dit moment zullen we proberen om stap voor stap, op het tempo van de partijen, te komen tot de onderliggende vragen, verwachtingen of wensen, om ze vervolgens in verbinding trachten te brengen met die van de andere partij.

Wanneer er beslist wordt om niet op het aanbod in te gaan – of wanneer er bijvoorbeeld een partij niet reageert op het aanbod of onbereikbaar is – zal de verwijzende instantie hier eveneens van op de hoogte gebracht worden. Het dossier wordt dan terug overgemaakt aan het parket of aan de jeugdrechtbank.

Rechtstreeks gesprek of HERGO-bijeenkomst

Het is mogelijk dat binnen een bemiddeling beide partijen er voor kiezen om samen aan tafel te gaan zitten, in aanwezigheid van de bemiddelaar. Op deze manier kan er rechtstreeks gepraat worden over de feiten, de gevolgen van de feiten en de verwachtingen of wensen die partijen hebben naar elkaar toe. Er wordt samen gezocht naar een vorm van herstel.

Een rechtstreeks gesprek wordt altijd goed voorbereid met de respectievelijke partijen, zodat het gesprek zo veilig en constructief mogelijk kan verlopen. De partijen kiezen zelf wie mee aan tafel komt zitten, maar meestal gaat het enkel over het slachtoffer, de dader en de ouders.

Binnen HERGO is er altijd een rechtstreeks gesprek. Zoals hierboven aangegeven is deze bijeenkomst vaak uitgebreider dan een rechtstreeks bemiddelingsgesprek, onder meer omwille van de aanwezigheid van een politieagent en de achterban van de partijen. Daarnaast is er ook nog de aanwezigheid van andere professionele actoren, waaronder de advocaat van beide partijen en de consulent van de jongere.

In tegenstelling tot bemiddeling wordt er binnen HERGO meer resultaatgericht gewerkt, waarbij de jongere dient te werken naar een intentieverklaring toe. De jongere en zijn achterban denken na over de stappen die de jongere zal ondernemen om de schade bij het slachtoffer en de maatschappij te herstellen, en over wat hij zal ondernemen om in de toekomst gelijkaardige feiten te vermijden.

Een HERGO-bijeenkomst is dus een specifieke, gestructureerde en meer resultaatgerichte vorm van een rechtstreeks bemiddelingsgesprek.

Overeenkomst, intentieverklaring en eindverslaggeving

Een overeenkomst binnen een bemiddeling kan de standpunten, afspraken en schaderegeling tussen beide partijen omvatten. Ze kiezen zelf welke informatie al dan niet wordt opgenomen in de overeenkomst. Wanneer iedereen akkoord is met de inhoud ervan wordt de overeenkomst door alle partijen ondertekend. Er zijn telkens drie exemplaren: één voor de verwijzer en één voor de beide partijen. Op onze dienst houden wij ook een kopie bij. Een eindverslag, met de overeenkomst in bijlage, wordt overgemaakt aan de verwijzende instantie. Indien nog niet alle afspraken of schaderegelingen zijn uitgevoerd, kan er nog een uitvoeringsverslag volgen. Het parket of de jeugdrechtbank kan hiermee rekening houden bij het verdere verloop van het dossier. Ook na een HERGO-bijeenkomst wordt er een overeenkomst opgemaakt. Deze dient enkel ondertekend te worden door het slachtoffer en de jongere en zijn ouders. De intentieverklaring daarentegen dient ondertekend te worden door alle personen die er een engagement in opnemen. Beide documenten kunnen door de partijen worden voorgelegd aan hun advocaat ter nalezing.

Zowel de overeenkomst als de intentieverklaring worden overgemaakt aan de verwijzende instantie. Wanneer de jeugdrechter de documenten homologeert, kunnen de woorden omgezet worden in daden. Hiervoor houdt de jongere zich aan de afgesproken uitvoeringstermijn. Na deze periode plant de moderator nog een afsluitend huisbezoek bij dader – en in voorkomend geval ook bij slachtoffer – om de uitvoering te evalueren. Hiervan brengen ze de jeugdrechter op de hoogte via een uitvoeringsverslag, opdat deze een (eind)beslissing kan nemen.

Voor een uitgebreid praktijkvoorbeeld van zowel herstelbemiddeling als HERGO: zie ook www.baallimburg.be.

6.1.3. Overleg

Intervisie HERGO

vond plaats op 09/03/2020, bijgewoond door Olga Schrooten.

Welzijnsteam slachtofferzorg

- Hasselt: 12/03/2020, 10/12/2020 (digitaal), bijgewoond door Birgitte Neven.
- Tongeren: 13/02/2020, 10/12/2020 (digitaal), bijgewoond door Ilse Dautzenberg.

Overleg jeugdadvocatuur – herstelgericht en constructief werken binnen het jeugddelinquentiedecreet

vond plaats op 17/01/2020 en 24/01/2020.

6.1.4. Team herstelbemiddeling – HERGO

6.1.4.1. De samenstelling van het team

Het team bestond in 2020 uit de volgende personen:

Ilse Dautzenberg:	Herstelbemiddeling en HERGO (teamverantwoordelijke)
Thomas Coninx:	Herstelbemiddeling (in dienst sinds 06/04/2020)
Junior Leroux:	Herstelbemiddeling
Birgitte Neven:	Herstelbemiddeling
Olga Schrooten:	Herstelbemiddeling en HERGO
Bart Verbeeck:	Herstelbemiddeling

6.1.4.2. De inhoud van de teamvergaderingen

Er wordt wekelijks een teamvergadering gehouden op donderdagvoormiddag. Het doel van deze teamvergadering is ondersteuning bieden op het vlak van methodiek en intervisie in de uitvoering van de dossiers, alsook thema's te bespreken.

Onder invloed van COVID-19 vonden de teamvergaderingen sinds midden maart wekelijks digitaal plaats.

De teamvergadering had ook in 2020 een vast stramien, waarin we wekelijks afwisselen tussen dossier - en themabespreking:

- caseload en verdeling nieuwe dossiers
- voorbereiding en planning: plannen van inhoud van teamvergaderingen, kwaliteitsplanning en evaluatie hiervan, optekenen en bespreking tussentijds verslag en jaarverslag, voorbereiding van extern overleg
- op te volgen: teamfunctioneren, contacten verwijzers, ...
- varia: terugkoppeling extern overleg, planning VTO-dagen, vragen van studenten, stage, ...

6.1.5. Het Vereffeningsfonds Limburg

6.1.5.1. Voorstelling

Sinds 5 augustus 1999 had de provincie Limburg een Vereffeningsfonds. Dit Vereffeningsfonds werd opgestart en ondersteund door de bestendige deputatie van de provincie Limburg en viel onder de bevoegdheid van de gedeputeerde voor welzijn.

Sinds 2018 bestaat het Vereffeningsfonds nog steeds, maar wordt dit niet langer meer georganiseerd op provinciaal niveau. Het zit nu voor alle HCA-diensten ingebed op Vlaams niveau. De Vlaamse overheid maakte ook in 2020 hiervoor een budget vrij.

De doelstelling blijft onveranderd: het Vereffeningsfonds heeft als doel in dossiers van herstelbemiddeling en herstelgericht groepsoverleg een bijkomende modaliteit te bieden, zodat minderjarige daders zelf hun verantwoordelijkheid kunnen opnemen in het financiële herstel van de schade die ze hebben veroorzaakt.

De jongere wordt vergoed à rato van €6,70 euro per gepresteerd uur vrijwilligerswerk (dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd). De jongere krijgt dit niet zelf in handen. Het wordt via BAAL aan het slachtoffer uitbetaald.

Door het Vereffeningsfonds wordt eveneens getracht om tal van betekenisvolle actoren te betrekken bij een meer herstelgerichte afhandeling van jeugddelinquentie.

6.1.5.2. Acties 2020

Comité V:

Het Comité V is het orgaan dat gemachtigd is om aanvragen voor tussenkomst van het Vereffeningfonds al dan niet goed te keuren. Het Comité V bestaat uit meerdere leden, waaronder een vertegenwoordiging vanuit de orde van advocaten, alsook vanuit de dienst slachtofferzorg,...

In 2020 kwam het Comité V niet samen. De aanvragen werden voorgelegd via mail.

Begeleidingsgroep:

Sinds de veranderde werking, bestaat de Vlaamse begeleidingsgroep uit het CO HCA Vlaanderen aangevuld met het Agentschap Jongerenwelzijn.

6.1.5.3. Werking en procedure

Graag verwijzen wij u naar onze website (www.baallimburg.be) indien u meer wenst te lezen over de concrete werking en procedure van het Vereffeningfonds.

6.2. Het Positief Project (PP)

6.2.1. Omschrijving, doelstelling, profiel

Algemeen

Met de goedkeuring en het in voege gaan van het nieuwe jeugddelinquentiedecreet in het najaar van 2019 kwam ook de begeleiding en de inhoudelijke ondersteuning van het Positief Project in het aanbod van de Vlaamse HCA diensten terecht. Ook in 2020 werd het aanbod van het Positief Project in Limburg gegarandeerd door BAAL.

Door de wetgever zelf werd het Positief Project omschreven als een aanbod aan de minderjarige (en ouders) om zelf iets uit te werken. Het Positief Project zou hét instrument bij uitstap van en voor de minderjarige zijn en het betrekken van de ouders zou onderdeel uitmaken van de ondersteuning van de minderjarige in het proces van groeien in verantwoordelijkheid, zoals opgetekend in de Memorie van Toelichting bij dit nieuwe decreet.

De wetgever voorzag nog andere lijnen waarbinnen het PP diende opgenomen te worden.

Op het niveau van het **Parket**

- bijstand van advocaat
- jongere ontkent jeugddelict niet en ernstige aanwijzingen van schuld
- uitvoering binnen de zes maanden
- maximaal 30u
- Parket kan voorstel niet wijzigen, wel weigeren mits duidelijke motivatie
- Indien voorstel wordt uitgevoerd volgt er seponering met verval van strafvordering
- Indien voorstel niet wordt uitgevoerd zal dossier mogelijk naar jeugdrechtbank worden doorverwezen.

Op het niveau van de **Jeugdrechtbank** is voorzien dat het Positief Project in de voorbereidende rechtsfase maximaal 60u kan duren en in de rechtspleging ten gronde is er een maximum voorzien van 220u.

Al voor de definitieve goedkeuring en inwerkingstelling hield BAAL een denkoefening rond de omschrijving, de doelstellingen, het profiel en de werkmethode van het Positief Project. Hierbij werd ook de verhouding tot het bestaand HCA aanbod als aandachtspunt naar voren geschoven. Na het in voege treden van het decreet vervulde BAAL deze visie op het Positief Project.

In 2020 kregen een aantal jongeren het aanbod tot een PP op jeugdrechtbankniveau. Deze praktijk kan gelezen worden onder *8.3. De praktijk van het Positief Project.*

Omschrijving

BAAL wil de minderjarige naar aanleiding van een reactie op het plegen van een jeugddelict de kans bieden om zelf na te denken over het herstel van het gepleegde delict, zowel naar zichzelf als naar het slachtoffer en de samenleving. De bedoeling is om zelf actief aan de slag te gaan en een voorstel uit te werken. Hiermee kan de minderjarige de kans grijpen om op een positieve manier zijn fout recht te zetten. Het Positief Project gebeurt op maat van het gepleegde delict en op basis van enerzijds de individuele behoeften en noden van de minderjarige binnen een aantal levensdomeinen en anderzijds vanuit de sterktes, kwaliteiten en mogelijkheden van de jongere. De jongere krijgt de mogelijkheid om zijn/haar vaardigheden uit te werken. BAAL begeleidt het Positief Project dat via een gestructureerd kader verloopt en waarin de context maximaal wordt betrokken. Belangrijk is dat in de aanpak van BAAL ook de advocaat tot deze context wordt gerekend.

Doelstelling

- Met het Positief Project kan de minderjarige zelf zijn verantwoordelijkheid opnemen naar zichzelf, naar het slachtoffer en de samenleving.
- Het Positief Project is toekomstgericht, herstelgericht en constructief. Met het positief project kan de minderjarige antwoord bieden volgens de mogelijkheden die hij of zij heeft (respons - ability). Het Positief Project draagt bij tot de sociale vaardigheden en tot zelfinzicht in eigen kunnen. Door middel van het Positief Project kan een manier gevonden worden om aan zichzelf te werken.
- Het Positief Project beoogt verbinding met de maatschappij en met eventuele breuken. De leefwereld van de jongere wordt verruimd.
- Het project wordt zodanig geformuleerd met het oog op het vermijden van delictgedrag. Niet enkel het delictgedrag staat centraal, ook de omgeving.

Profiel

a) Delicten

Voor alle delicten kan de minderjarige een positief project indienen.

b) Jongere

Limburgse jongeren, met een minimum leeftijd van 12jaar

Naast de door de wetgever voorziene profiel lijkt ons ook noodzakelijk dat de jongere instemt en gemotiveerd is om zelf na te denken.

6.2.2. Werkmethode

Naar aanleiding van de bespreking met de Parketmagistraat of de Jeugdrechter kan de jongere en zijn omgeving zelf of via de advocaat contact opnemen met de planbegeleider van de dienst BAAL.

De planbegeleider start met een kennismakingsgesprek.

Op basis van dit gesprek dient de jongere samen met zijn omgeving en hun advocaat te beslissen of zij al dan niet ingaan op dit aanbod. Hiervan zal de verwijzende gerechtelijke instantie op de hoogte gebracht worden. Normaal gezien gebeurt dit door de advocaat.

Indien er wordt ingegaan op het aanbod zal de jongere samen met de planbegeleider een plan uitwerken waarin ook de context wordt betrokken zowel voor de inhoud, de ondersteuning als voor een akkoord voor de doorzending ter goedkeuring naar de verwijzende instantie. Dit plan wordt uitgewerkt in een aantal gesprekken waarin er ruim de tijd wordt genomen om de jongere met zijn/haar behoeften, kwaliteiten en mogelijkheden te leren kennen om te komen tot een plan op maat.

Dit voorstel van Positief Project zal voorgelegd worden aan de Parketmagistraat of aan de Jeugdrechter die dit plan dient goed te keuren.

Vervolgens wordt het plan uitgevoerd met de ondersteuning van de planbegeleider.

Er wordt een evaluatieverslag van de uitvoering van dit Positief Project overgemaakt aan de Jeugdrechter en de consulent of de Parketmagistraat.

6.2.3. Overleg

6.2.3.1. Intern

Voor de officiële start van het Positief Project met het in voege gaan van het nieuwe decreet op de jeugddelinquentie in september 2016 werd vanuit een werkgroep Positief Project al heel wat voorbereidend werk verricht. Er werd een eerste aanzet gedaan voor wat betreft het concept, de procedure en een aantal standaard-werkdocumenten. In het najaar van 2019 werd doorgestart met de BAAL-medewerkers die effectief in de praktijk aan de slag zijn gegaan met de nieuwe methodiek van het Positief Project.

De betrokken BAAL-medewerkers:

- Bart Verbeeck
- Bert Ilsen
- Katrien Serdons

In eerste instantie werd gekozen om meer ad hoc samen te komen om het concept van het Positief Project vorm te geven. Dit om met de nodige flexibiliteit en kort op de bal te kunnen werken in de dossiers. Vanuit de praktijkervaring werd ook de procedure afgetoetst en aangepast. Er was in 2020 dus geen gestructureerde frequentie en agenda in het overleg.

6.2.3.2. Extern

De Vlaamse HCA diensten zaten in november 2019 ook een eerste keer samen rond het Positief Project met op de agenda een stand van zaken per dienst en intervisie in de lopende dossiers. Dit overlegplatform krijgt ook wetenschappelijke ondersteuning vanuit LINC (Leuven instituut voor criminologie) in het kader van een doctoraatsonderzoek van Ibe Coeck. Ook in 2020 werd via dit platform overleg georganiseerd. Concreet was er op 09/03/2020 een intervisie met de begeleiders PP van alle Vlaamse HCA diensten. Een dag later, op 10/03, was er een focusgroep met vertegenwoordigers van alle diensten met oog op onderzoek.

Vanuit het CO-overleg werd eind april 2020 mede door de input vanuit de praktijk een doorgroeirapport positief project overgemaakt aan het Agentschap rond de invulling van het concept Positief Project. Begin september volgde hier ook een werkdocument uit voor de praktijk waarin 8 thema's naar voren werden geschoven om de intervisie voor de planbegeleiders te structureren.

Naast deze intervisie en ondersteuning in de Limburgse dossiers werd er ook gewerkt met de thema's die vanuit het overleg op Vlaams niveau kwamen. Eén van deze thema's is de afstemming met het andere HCA – aanbod. Binnen BAAL is er dan ook overleg geweest met alle respectievelijke teams om te komen tot werkbare afspraken in de verhouding van deze andere afhandelingsvormen tot het Positief Project.

Zo werd er met team Gemeenschapsdienst doorgesproken hoe vrijwilligerswerk binnen het PP het best wordt georganiseerd en welke knowhow en welk netwerk we kunnen delen. Met team herstelbemiddeling/HERGO is bekeken hoe het engagement naar slachtoffers best kan worden geformuleerd en hoe dit zich verhoudt naar het aanbod van herstelbemiddeling. Deze afspraken zijn ondertussen ook in de praktijk getest en bijgestuurd. Ook de doorstroming naar de leerprojecten vanuit PP is besproken.

Dit overleg met de andere teams zorgt voor betrokkenheid van het volledige BAAL-team op het Positief Project.

In 2021 zal deze betrokkenheid van het volledige BAAL-team ook op de agenda staan.

Deze thema's zijn:

- Motivatie van jongere + context
- Netwerk van de jongere
- Het plan van de jongere
- Procedure
- Beleving
- Lopende Hulpverleningstrajecten
- Verhouding tot HCA aanbod
- Rol van de advocaat en consulent.

In 2021 zal er verder gewerkt rond bovenstaande thema's.

6.3. Gemeenschapsdienst

6.3.1. Omschrijving, doelstelling en profiel

Omschrijving

Gemeenschapsdienst is bedoeld voor jongeren die na het plegen van een jeugddelict voor de jeugdrechter moeten verschijnen. Afhankelijk van de ernst van het delict, de persoonlijkheid en de leeftijd van de minderjarige kan de jeugdrechter de minderjarige 'gemeenschapsdienst' opleggen.

Gemeenschapsdienst is een vorm van reageren op een norm die overschreden werd, waardoor de norm 'hersteld' of opnieuw bevestigd wordt.

Gemeenschapsdienst houdt in dat de minderjarige in zijn vrije tijd een aantal uren gaat werken in een openbare dienst of vzw. Het aantal uren wordt steeds door de jeugdrechter bepaald.

Doelstelling

Voor de minderjarige is de gemeenschapsdienst een kans om verantwoordelijkheid op te nemen voor de eigen daden. De jongere moet immers zélf een actieve inspanning leveren. Ouders blijven burgerlijk verantwoordelijk voor de daden van hun minderjarig kind. In de gemeenschapsdienst zien ze echter dat hun zoon of dochter zelf de verantwoordelijkheid opneemt in het herstellen van hun fout.

Daarnaast krijgt de minderjarige de kans om de schade die hij aan de samenleving heeft toegebracht, te herstellen. De samenleving is immers ook slachtoffer aangezien door het plegen van feiten het veiligheidsgevoel en het algemeen welzijn worden aangetast. De samenleving heeft dus ook recht op herstel: dit gebeurt via een 'dienst aan de gemeenschap'.

Ten slotte kan de minderjarige door zijn gemeenschapsdienst een positieve (werk)ervaring opdoen. Zo kunnen de jongeren de negatieve ervaring van waaruit de gemeenschapsdienst werd opgelegd, ombuigen naar iets positiefs.

Profiel

De delicten:

- alle misdrijven met uitzondering van louter druggebruik komen in aanmerking;

De jongere:

- is minderjarig op het ogenblik van de feiten;
- is minimaal 12 jaar;
- woont in Limburg;
- bekent de feiten of de feiten zijn bewezen.

De verwijzer is altijd de jeugdrechtbank:

- als modaliteit bij een ondertoezichtstelling;
- autonoom zonder toezicht van de sociale dienst;
- bij beschikking, als voorlopige maatregel in de onderzoeksfase met een maximum van 60 uren.
- bij vonnis, in de definitieve fase, met een maximum van 220 uren.

6.3.2. Werkmethode

De begeleider gemeenschapsdienst zal de jongere en de ouders contacteren voor een eerste huisbezoek. Als gevolg van COVID-19 opteerden we voor een afspraak op BAAL of een videogesprek. Deze contactname verloopt doorgaans schriftelijk opdat enerzijds wij onszelf kunnen introduceren en anderzijds een eerste betrokkenheid van de jongere en de ouders wordt nagestreefd.

Tijdens deze afspraak legt de begeleider uit wat de gemeenschapsdienst inhoudt en wat de verwachtingen zijn. Daarnaast wordt ook bekeken waar en wanneer de gemeenschapsdienst kan doorgaan. Het informeren is een wezenlijk onderdeel van dit gesprek, maar ook het inschatten van de houding, de motivatie en de weerstanden. Daarnaast trachten we zicht te krijgen op de betekenis en de context van de feiten, waarbij we de jongere willen aanzetten tot nadenken over de feiten en herstel aan de samenleving.

Na dit gesprek zoekt de begeleider een geschikte prestatieplaats. Er wordt rekening gehouden met de verplaatsing, de interesses, de capaciteiten en de noden of behoeften van de minderjarige. De begeleider legt er een afspraak vast voor een kennismakingsgesprek waarop de jongere geïntroduceerd wordt. De overeenkomst wordt samen met de jongere en de verantwoordelijke of de begeleider van de prestatieplaats doorgenomen en ondertekend. Hiermee wordt het werkschema vastgelegd, worden de afspraken verduidelijkt en wordt ieders rol duidelijk. Het kennismakingsgesprek werkt dikwijls geruiststellend en motiverend voor de jongere.

Vervolgens is het aan de jongere om de uren uit te voeren zoals afgesproken. De begeleider gemeenschapsdienst volgt de uitvoering op door een begeleidende en een controlerende rol op te nemen. We gaan na of de praktische kant van de gemeenschapsdienst correct wordt nageleefd, maar tegelijkertijd ondersteunen en motiveren we de jongere om de uren tot een goed einde te brengen. Voor de prestatieplaats zijn we steeds bereikbaar en reageren we ingeval van moeilijke kwesties of gevoeligheden. We sturen bij of sanctioneren ingeval de overeenkomst niet wordt nageleefd. Hiervoor hanteren we een gele en rode kaartensysteem. De ouders worden steeds mee op de hoogte gebracht door de begeleider gemeenschapsdienst.

Nadat de uren zijn uitgevoerd volgt een evaluatiegesprek op de prestatieplaats in aanwezigheid van de jongere, de verantwoordelijke en/of werkbegeleider van de prestatieplaats en de begeleider gemeenschapsdienst. Met dit gesprek willen we de jongere en de prestatieplaats de kans geven hun ervaringen te delen en willen we zicht krijgen op de taken en de prestaties. Van dit evaluatiegesprek maakt de begeleider gemeenschapsdienst een verslag op. Dit verslag krijgen de jongere en de ouders te lezen op een afsluitend gesprek. Verder staan we stil bij het waarom van de maatregel, streven we naar inzicht over de feiten, de gevolgen en slachtofferschap, laten we de jongere nadenken over samenleving en herstel en de toekomst. We doen dit aan de hand van een inzichtsenquête die samen met de jongere en de ouders besproken wordt.

De ouders krijgen de kans inspraak te hebben op het 1ste deel van het eindverslag, te ventileren over de feiten, de gevolgen en de gemeenschapsdienst. Daarnaast biedt het de mogelijkheid om een andere kant van de jongere te zien en veranderde relaties thuis te bespreken.

De begeleider gemeenschapsdienst vervolledigt het eindverslag met een weergave van dit afsluitend gesprek. De jongere en ouders krijgen nog de kans om te reageren op het eindverslag, alvorens het aan de sociale dienst van de jeugdrechtsbank en aan de Jeugdrechter wordt bezorgd.

Voor een uitgebreid praktijkvoorbeeld van de Gemeenschapsdienst: zie ook www.baallimburg.be.

Als gevolg van COVID-19 dienden we de fysieke contacten zo veel mogelijk in te perken. In onze werkmethode betekende dit in eerste instantie dat de huisbezoeken werden vervangen door videogesprekken of eventueel bureelgesprekken. Onze jaarlijkse appreciatieronde naar de prestatieplaatsen is in 2020 niet kunnen doorgaan, we kozen hier voor een bemoedigend kaartje.

De uitvoeringen van gemeenschapsdienst wensten we te blijven organiseren op de wijze die onze procedure voorziet. Echter, bleven we hiervoor afhankelijk van de bereidheid en de mogelijkheid van onze prestatieplaatsen, rekening houdend met alle coronamaatregelen.

Omwille van de strikte lockdown konden in het voorjaar 2020 geen gemeenschapsdiensten georganiseerd worden. De jongeren die reeds aangemeld waren of die zelfs reeds gestart waren met de uitvoering van hun uren, werden uitgesteld of opgeschort. Vanaf juni 2020 konden deze jongeren (terug) aan de slag. In het najaar ging het slechts over één enkeling wiens gemeenschapsdienst moest worden uitgesteld omwille van COVID-19. Het fysiek contact in functie van een kennismakingsgesprek en het evaluatiegesprek op de prestatieplaats bleef voor ons en de minderjarige een wezenlijk onderdeel van de gemeenschapsdienst. Wel streven we er naar om zo veel mogelijk met de jongere ter plaatse af te spreken.

De jongeren konden voornamelijk aan de slag in de kringwinkels of op de gemeentelijke diensten. Verder kon er minder gevarieerd worden in prestatieplaatsen.

6.3.3. Overleg

Overleg jeugdadvocatuur – herstelgericht en constructief werken binnen het jeugddelinquentiedecreet

Vond plaats op 17/01/2020 en 24/01/2020.

6.3.4. Team gemeenschapsdienst

6.3.4.1. De samenstelling van het team

Het team gemeenschapsdienst bestond in 2020 uit volgende personen:

Birgitte Neven (teamverantwoordelijke)
Katrien Serdons
Olga Schrooten
Valeska Pavicevic

6.3.4.2. De inhoud van de teamvergaderingen

Wekelijks wordt er op maandagvoormiddag van 09u30 tot 12u30 een teamvergadering gemeenschapsdienst gehouden.

Het doel van dit teammoment is ondersteuning te bieden op het vlak van methodiek, intervisie, afstemming te organiseren in de uitvoering van de dossiers gemeenschapsdienst en thema's te bespreken. Onder invloed van COVID-19 vonden de teamvergaderingen sinds midden maart wekelijks digitaal plaats.

De teamvergadering gemeenschapsdienst kent een gestructureerd verloop waarbij één week de focus ligt op dossierintervisie, de andere week op themabespreking.

De agenda ziet er als volgt uit:

- Opvolging verslagen
- Themabespreking
- Dossiers
- Nieuwe dossiers
- Bespreking
- Varia (terugkoppeling extern overleg, info prestatieplaatsen,...)

6.3.4.3. Aandacht, appreciatie en zorg voor prestatieplaatsen

De social profit

Werken in de social profit betekent werken voor en met mensen. De persoonlijke groei van hun medewerkers én het welzijn van de mensen staat centraal. De social profit zet zich in voor een solidaire en warme samenleving. De winst zit dan ook in de sociale meerwaarde die zij hebben aan de samenleving.

Ieder talent telt! De plaats bij uitstek voor de jongeren.

In de vele samenwerkingen met de social profit zien we dan ook dat de jongeren niet enkel de kans krijgen om hun fout recht te zetten, maar ook om te groeien en te bloeien. Dit zorgt voor binding met de maatschappij. Van het etiket dat de jongere denkt opgeplakt te krijgen, is immers geen sprake. Voor ons als begeleiders is het steeds mooi te zien hoe de motiverende ingesteldheid van de social profit de jongeren kan prikkelen. Jongeren doen een positieve, vaak eerste (werk)ervaring op en hun zelfbeeld wordt positief gestimuleerd.

De social profit geeft jongeren de kans om te leren uit hun fouten én een dienst te leveren aan de gemeenschap. Niettemin streven we vanuit de werking van gemeenschapsdienst naar een win-win. De organisaties krijgen een paar extra helpende handen waardoor de dienstverlening kwaliteitsvoller kan gebeuren.

Een greep uit de reacties van prestatieplaatsen naar de jongeren toe:

“Ge zijt een verstandige, vriendelijke en toffe jongen. Ge hebt alles wat ge nodig hebt om aan het leven te beginnen. Het is belangrijk dat ge 2 keer nadenkt voordat ge iets doet.”
‘Ik denk dat er heel veel in u zit, inzichten en kwaliteiten om het ver te schoppen.’
“Echt chapeau voor uw inzet. Deze was beter dan sommige stagiaires. Ge toonde meer interesse dan anderen die dit als schoolrichting kiezen.”
“We zijn blij met de extra helpende handen. Ge zijt een extra hulp geweest. Dit werk doen we normaal op drie dagen, nu hebben we er maar één dag voor nodig gehad.”
“Ik kan me niet voorstellen dat er geen winkel is die u niet zou willen. Als ge ooit twijfels hebt over uzelf, bel ons, wij weten wat er in u zit!”

Een greep uit de reacties van de jongeren na hun gemeenschapsdienst:

‘Ik had echt het gevoel dat ik iets betekende voor de bewoners.’
‘Ik voel me meer deel van de samenleving omdat ik hetzelfde doe als de rest. Ik werk voor geld.’
‘Ik ben blij dat ik door de gemeenschapsdienst goed uit te voeren, ik heb kunnen aantonen dat ik iets wil doen om het goed te maken en dat ik kan laten zien dat ik geen slechte gast ben.’
‘Ik heb geleerd dat het werk van de technische dienst zwaarder is dan het lijkt en dat veel mensen afval op straat gooien. Ik vind het goed dat ze zich hier dagelijks inzetten om het afval op te ruimen.’
‘Werken is een kans om er over na te denken. Ik ben fout geweest en besef dit nog meer.’
‘Ik heb de gevolgen nu gevoeld. Ik ga beter nadenken in de toekomst.’

Appreciatie naar prestatieplaatsen

Tweemaal per jaar geeft het team gemeenschapsdienst een **nieuwsbrief** uit. Hierin wordt telkens een aspect van de gemeenschapsdienst belicht.

In het exemplaar van juli lag de nadruk op Corona waarin een aantal jongeren duiden hoe zij dit ervaren.

In het exemplaar van december brachten we overzicht van de cijfers gemeenschapsdienst van de afgelopen 5 jaar. Deze nieuwsbrief werd aangevuld met hetgeen jongeren achteraf zeggen over hun gemeenschapsdienst. Deze nieuwsbrieven kan je vinden op www.baallimburg.be.

Zorg naar prestatieplaatsen

Vanuit onze zorg voor de prestatieplaatsen bieden we de plaatsen een duidelijke omkadering aan:

- We geven een afgetekende lijn aan volgens welke een gemeenschapsdienst moet lopen, hetgeen is opgenomen in een overeenkomst waarvan de prestatieplaats ook een exemplaar krijgt.
- Dit bespreken we transparant met de jongere, zijn/haar ouders alsook de prestatieplaats.
- Belangrijk hierbij is dat we de verantwoordelijkheid voor de uitvoering en de opvolging niet volledig bij de prestatieplaatsen leggen. Vanuit de rol van begeleider gemeenschapsdienst nemen we expliciet zowel een controlerende als een begeleidende rol op ons.
- Dit maakt dat indien de dingen niet lopen zoals vooraf afgesproken, de begeleiders van gemeenschapsdienst, vlot te contacteren zijn.
- Het belangrijkste is en blijft dat we proberen een zo nauw mogelijk contact te hebben met de prestatieplaatsen tijdens de uitvoering van de gemeenschapsdienst. We moeten onze oren openhouden voor de beslommingen, bedenkingen, vragen en ook de positieve verhalen rond de uitvoering van gemeenschapsdienst door de minderjarigen.

De uitvoering van een gemeenschapsdienst verloopt niet altijd zoals gewenst. In 2020 zagen we 5 jongeren die moeite hadden om te handelen zoals de overeenkomst omschrijft, met een stopzetting als gevolg. Voor een prestatieplaats kan een stopzetting een impact betekenen in hun werking: de moeite die zij staken in het geven van taken, in de zorg en in de begeleiding had niet het gewenste resultaat. Naast het geven van de nodige erkenning en een luisterend oor, proberen we hier zo goed mogelijk aan tegemoet te komen door zeker in een navolgende tewerkstelling de juiste match te maken tussen prestatieplaats en jongere.

6.3.4.4. Stage Orfee Keteleer

Orfee Keteleer, derdejaarsstudente 'Sociaal werk' aan de PXL te Hasselt liep van 10/02/2020 tot 29/05/2020 stage binnen het team gemeenschapsdienst. Door COVID-19 en de daarbij horende maatregelen werd de stage 5 weken voor einde opgeschort. De stage hervatte van 22/06/2020 t.e.m. 3/07/2020 en vervolgens van 17/08/2020 t.e.m. 4/09/2020.

Orfee draaide hoofdzakelijk mee in de praktijk van het team gemeenschapsdienst. Ze nam deel aan de teammomenten, ze maakte verslaggeving op, ze nam dossieradministratie ter harte, ze volgde telefoongesprekken en observeerde gesprekken met de jongeren en ouders thuis, videogesprekken en op prestatieplaatsen.

Vanaf de tweede helft van haar stage nam Orfee zo veel mogelijk de gesprekken en dossieradministratie zelfstandig op. Hierbij voerde ze zelf gesprekken met jongeren, hun ouders en met de prestatieplaatsen, steeds in aanwezigheid van een collega. Daarnaast observeerde ze ook de praktijk binnen de teams herstelbemiddeling en leerprojecten, om op deze manier een duidelijk beeld te krijgen van de volledige praktijk binnen BAAL.

Binnen haar stage werkte Orfee ook aan haar bachelorproef. In samenspraak met het team gemeenschapsdienst werd het als zinvol ervaren om na te gaan hoe de visie van gemeenschapsdienst uitgedragen kan worden naar de jongeren.

In haar bachelorproef 'Overdracht visie gemeenschapsdienst op jongeren' schetst ze vooreerst een driedelige literatuurstudie, zijnde de wetgevende achtergrond van de dienst, van de afhandelingsvorm gemeenschapsdienst en de theoretische achtergrond over de ontwikkeling van jongeren.

De onderzoeksvraag luidde - Op welke manier kan de visie gemeenschapsdienst naar de jongeren toe verduidelijkt worden? Het onderzoek zou middels een kwalitatief onderzoek met onze doelgroep uitgevoerd worden. Echter, door COVID-19 werd het onderzoeksopzet bemoeilijkt. Als alternatief werkte zij in haar bachelorproef een product uit waarmee de jongeren bevroegd kunnen worden omtrent de visie van gemeenschapsdienst. Het product bestaat uit een drop-off-list en een uitgewerkt interviewschema. De weg om tot aanbevelingen te komen in het uitdragen van de visie ligt open, enkel nog het ten uitvoer brengen van het onderzoek.

6.4. Leerprojecten

6.4.1. Uitbreider Aanbod Leerprojecten

6.4.1.1. LP CTRL-ACT

Al sinds een aantal jaren werd er nagedacht over het al dan uitbreiden van het aanbod van leerprojecten met een psycho-fysiek traject. In maart 2019 volgden 3 medewerkers een opleiding tot Rots en Water trainer van het GADAKU-instituut. Na afloop van deze opleiding groeide de overtuiging dat dit aanbod een meerwaarde kon betekenen voor onze doelgroep en onze organisatie.

Het structureel en complementair aanbieden van een psycho-fysiek traject met specifieke methodieken en doelstellingen, zorgt ervoor dat we beter kunnen voorzien in eventuele noden en vragen van onze verwijzers, de doelgroep en de samenleving. Daarnaast kan dit traject een meerwaarde creëren voor de bestaande trajecten binnen BAAL omdat er nieuwe methodieken kunnen ingezet worden die meer ervaringsgericht zijn. Dit gaat verrijkend en aanvullend zijn zowel voor het groepsdynamische werk alsook voor het specifieke maatwerk.

Als dienst proberen we ook steeds innovatief te zijn in ons streven naar het verhogen van de kwaliteit van onze opdracht. Een psycho-fysiek traject kan een goede aanvulling zijn van ons aanbod in functie van o.a. het Positief Project. Op termijn kan deze aanpak ook van betekenis zijn bij een uitbreiding van de doelgroep. Bijv. ook slachtoffers kunnen gebaad zijn met het werken rond de doelstellingen van een psycho-fysiek traject. Zelfs een goed afgebakende en begeleide mix van daders en slachtoffers zou een meerwaarde kunnen zijn voor iedereen.

In de psycho-fysieke trajecten zal er in eerste instantie gewerkt worden aan tools om zelf in alle bewustzijn goede keuzes te maken. In tweede instantie worden de feiten en de gevolgen voor alle betrokkenen gebruikt ter aanvulling en versterking van dit persoonlijk traject.

Het psycho-fysieke leerproject is een herstelgerichte reactie op een jeugddelict waarin wordt gewerkt binnen de driehoek dader-slachtoffer-samenleving. Herstel naar zichzelf realiseren door de jongere inzicht te laten verwerven in het gedrag en handvaten te bieden om in de toekomst om te gaan met risicovolle situaties. Herstel naar samenleving trachten te bereiken door verantwoordelijkheid op te nemen voor het gestelde gedrag en ernaar te streven dat verdere overlast beperkt blijft door geen feiten meer te plegen. Verantwoordelijkheid naar slachtoffer door na te denken bij de grenzen van anderen en zichzelf en hoe deze in toekomst te respecteren. Naast de herstelgerichte doelstellingen heeft dit traject dus ook een expliciet preventieve doelstelling.

In de toekomst blijft het een optie om deze trajecten ook open te stellen voor slachtoffers om te leren op een gepaste en assertieve manier te reageren in risicosituaties en zo toekomstig slachtofferschap te vermijden.

Tot slot leek het relevant om de lokale verankering te versterken door ook een eigen en originele naam op dit leerproject te plakken. Het werd:

Leerproject CTRL – ACT

In deze naam zit een verwijzing naar termen 'controle' & 'actie' of 'actief' of '(to) act (gedrag)'.

Het verwijst ook naar de functie CTRL ALT DEL op pc om alles te wissen en met een schone lei terug te starten.

6.4.1.2. Leerprojecten op Parketniveau van 10 en 20 uren.

Het nieuwe JDD gaf het Parket meer bevoegdheden in het reageren op een jeugddelict. Zo is het mogelijk om een leerproject als voorwaarde voor te stellen aan de jongere. In de zoektocht om in een passend aanbod te voorzien, tekende zich snel af dat er niet enkel leerprojecten van 20 uren – zoals tot op heden aangeboden op Jeugdrechtbankniveau – maar ook pakketten van 10 uren gewenst waren. Het Parket was hier expliciet vragende partij voor om zelf ook te kunnen differentiëren. Daarnaast werd het geloof in de 20 uren trajecten bevestigd door deze ook op Parketniveau aan te bieden.

In de uitwerking van deze 10 uren pakketten hebben we in de bespreking stil gestaan bij de eventuele wijzigingen of nuanceringen wat betreft de doelgroep, de doelstellingen, de opbouw en de inhoud van het programma. In grote lijnen komen dezelfde thema's aanbod als in de 20 uren, maar er zal minder worden stil gestaan bij de eigen feiten en afhankelijk van de deelnemers kan er flexibel om gegaan worden met de thema's waar dieper op ingegaan wordt. Zo is er bij het leerproject SRIB van 10 uren in verhouding meer aandacht voor het thema 'sociale media en sgg'. Bij het leerproject DVA zal er in de 10 uren meer gekeken worden naar de door de jongeren gekende producten en wordt hier meer mee gewerkt. Ook de werkmethode is in grote lijnen dezelfde.

Eind 2019 werden deze 10 uren leerprojecten SIB-M, SRIB, DVA en CTRL-ACT opgenomen in het BAAL-aanbod.

De trajecten van 20 uren zijn identiek aan het bestaande aanbod van 20 uren op jeugdrechtbankniveau. Deze jongeren kunnen dan ook gemengd worden in de groepen

6.4.1.3. Vrijwillige dossiers

Het is op zich niet nieuw binnen BAAL dat er sporadisch vragen komen tot een vrijwillige deelname aan een leerproject. Door gaans zijn dit vragen van en voor jongeren die een hulpverleningstraject lopende hebben en waar er grensoverschrijdend gedrag is geweest al dan niet met de opmaak van een PV. Zo was er in het verleden al het project Drugslink waar er een aanbod was voor jongeren uit de Limburgse voorzieningen die vrijwillig wilden werken rond hun drugsproblematiek.

Met een uitgebreider en gericht aanbod in thematische trajecten is het ook logisch dat deze vragen ook specifiekere kunnen komen. Ook in 2020 werden er een aantal vragen gesteld. Deze vragen kwamen vanuit voorzieningen jeugdzorg en waren wenselijk in het traject van de jongere. Zoals altijd werd er niet bij voorbaat ja of neen gezegd op deze vragen en werd er telkens een gesprek gepland met jongere en context om de vraag duidelijker te krijgen en te bekijken hoe we binnen ons aanbod een antwoord konden bieden. Zo bleek dat assertiviteit en impulscontrole thema's waren waar rond jongeren vrijwillig mee aan de slag wilden gaan. 3 jongeren hebben zo in 2020 een leerproject CTRL-ACT gevolgd samen met jongeren vanuit de gerechtelijke instanties.

6.4.2. Omschrijving, doelstellingen en profiel

6.4.2.1. Leerproject 'Slachtoffer in Beeld – Minderjarigen' (SIB-M)

Omschrijving:

'Slachtoffer in Beeld – Minderjarigen' (SIB-M) is een leerproject dat zich richt tot minderjarige daders van misdrijven. Het leerproject is een reactie op het plegen van feiten en wordt als voorwaarde voorgesteld door het Parket of opgelegd door de jeugdrechtbank. Vanuit die reactie wordt een proces op gang gebracht van responsabilisering van de dader en erkenning van het slachtoffer.

De slachtofferdimensie wordt binnengebracht bij de minderjarige dader, waarbij het gepleegde feit en de daaruit volgende schade de focus vormen van het leerproject SIB-M. SIB-M is een herstelgericht leerproject, gericht op een daad uit het verleden, dat deel uitmaakt van een herstelproces.

Doelstellingen:

Het leerproject 'Slachtoffer in Beeld – Minderjarigen' wil bij de dader stapsgewijs volgende doelstellingen bereiken:

- kennis en inzicht in slachtofferschap en schade vergroten;
- het inlevingsvermogen ten aanzien van het slachtoffer versterken;
- aan de jongere de stimulans bieden om te komen tot het opnemen van verantwoordelijkheid, waarbij erkenning ten aanzien van het slachtoffer en de schade een wezenlijk element is.

Profiel:

De delicten:

- alle misdrijven komen in aanmerking, met uitzondering van zedendelicten en loutere drugdelicten (druggerelateerde feiten worden wel opgenomen);
- er is sprake van een aanwijsbaar slachtoffer of een benadeelde partij (als die gepersonaliseerd kan worden).

De jongere:

- is minderjarig op het ogenblik van de feiten;
- is minimum 14 jaar;
- woont in Limburg;
- bekent minstens gedeeltelijk de feiten;
- heeft een minimaal inlevingsvermogen ten aanzien van het slachtoffer en/of heeft een beperkt schade-inzicht.

De verwijzer:

- Als voorwaarde in de reactie op niveau Parket in Jeugdzaken / Openbaar Ministerie;
- Als voorwaarde in de maatregel bij de voorbereidende rechtspleging bij Jeugdrechter;
- Als voorwaarde in de sanctie bij de rechtspleging ten gronde bij Jeugdrechter

6.4.1.2. Leerproject 'Seksualiteit en Relaties in Balans' (SRIB)

Omschrijving:

'Seksualiteit en Relaties in Balans' (SRIB) is een leerproject dat zich richt op minderjarige daders van seksueel grensoverschrijdend gedrag.

Het leerproject is een reactie op het plegen van feiten en wordt als voorwaarde voorgesteld door het Parket of opgelegd door de jeugdrechtbank. SRIB is een herstelgericht leerproject, gericht op een daad uit het verleden, dat deel uitmaakt van een herstelproces.

Het leerproject SRIB is een samenwerkingsverband tussen BAAL en CAW Limburg. Er is gekozen voor deze werking omwille van de jarenlange expertise die het HSD-team (Hulpverlening aan Seksuele Delinquenten) van CAW Limburg heeft opgebouwd in het werken met daders van seksueel grensoverschrijdend gedrag.

Doelstellingen:

Het leerproject 'Seksualiteit en Relaties in Balans' streeft volgende doelstellingen na:

- kennis en inzicht bij de jongere zelf bevorderen, hem/haar de gevolgen van zijn/haar seksueel grensoverschrijdend gedrag bijbrengen, met als doel het stopzetten van het seksueel grensoverschrijdend gedrag;
- het bevorderen van zelfcontrole en het aanleren van vaardigheden om met risicovolle situaties om te gaan;
- het versterken van het inlevingsvermogen ten aanzien van het slachtoffer;
- het bevorderen van de verantwoordelijkheidszin van de jongere ten aanzien van het slachtoffer.

Profiel:

De delicten:

- alle vormen van seksueel grensoverschrijdend gedrag komen in aanmerking.

De jongere:

- is minderjarig op het ogenblik van de feiten,
- is minimum 12 jaar,
- woont in Limburg,
- bekend minstens gedeeltelijk de feiten.

De verwijzer:

- Als voorwaarde in de reactie op niveau Parket in Jeugdzaken / Openbaar Ministerie;
- Als voorwaarde in de maatregel bij de voorbereidende rechtspleging bij Jeugdrechter;
- Als voorwaarde in de sanctie bij de rechtspleging ten gronde bij Jeugdrechter

6.4.1.3. Leerproject 'Drugs, (ver)Antwoord?' (DVA)

Omschrijving:

'Drugs, (ver)Antwoord?' (DVA) is een leerproject dat zich richt tot minderjarige druggebruikers en/of dealers.

Vanuit die reactie wordt een herstelproces op gang gebracht van responsabilisering ten aanzien van het eigen druggebruik/dealen.

Het leerproject is een reactie op het plegen van druggerelateerde feiten en wordt als voorwaarde voorgesteld door het Parket of opgelegd door de jeugdrechtbank.

Doelstellingen:

Het leerproject 'Drugs,(ver)Antwoord?' wil bij de jongere stapsgewijs volgende doelstellingen bereiken:

- kennis en inzicht in zijn druggebruik/dealen verschaffen;
- bewustmaken van de gevolgen van het gebruik/dealen;
- de jongere stimuleren om verantwoord om te gaan met drugs, waarbij niet gebruiken en niet dealen de meest verantwoorde keuze is.

Profiel:

De delicten:

- alle druggerelateerde feiten worden opgenomen.

De jongere:

- is minderjarig op het ogenblik van de feiten,
- is minimum 14 jaar,
- woont in Limburg,
- gebruikt(e)/deal(t/de) drugs,
- heeft een beperkt zicht op de risico's van het gebruik/dealen en de gevolgen ervan.

De verwijzer:

- Als voorwaarde in de reactie op niveau Parket in Jeugdzaken / Openbaar Ministerie;
- Als voorwaarde in de maatregel bij de voorbereidende rechtspleging bij Jeugdrechter;
- Als voorwaarde in de sanctie bij de rechtspleging ten gronde bij Jeugdrechter

6.4.2.4. Leerproject CRTL-ACT

Omschrijving:

Het psycho-fysieke leerproject is een leerproject dat zich richt tot minderjarige plegers van jeugddelicten en wordt voorgesteld door het Parket of opgelegd door de jeugdrechter. Deze psycho-fysieke reactie richt zich op de oorzaken en gevolgen van het grensoverschrijdend gedrag zowel vanuit dader- als slachtoffer perspectief en wil in groep op een actieve fysieke manier een proces op gang brengen om jongeren in de toekomst meer handvaten te geven om positieve en sociale competenties te ontwikkelen (voor risicovolle situaties). Centrale thema's zijn communicatie, agressie, assertiviteit en groepsdruk.

De bedoeling is om door actieve en fysieke oefeningen en hierover samen te reflecteren een evenwicht te vinden tussen enerzijds een streven naar autonomie, zelfkennis en zelfvertrouwen (rots-eigenschappen) en anderzijds samen willen en kunnen leven in verbondenheid en respect (water-eigenschappen).

Doelstellingen:

Het psycho-fysieke traject wil jongeren ondersteunen in hun sociaal-emotionele ontwikkeling door eerst te werken aan **zelfbeheersing** waarbij gestreefd wordt om zowel lichamelijk als geestelijk bewust te zijn van de eigen kracht en energie. Vervolgens komen tot **zelfreflectie** om inzicht te krijgen in eigen acties en reacties en de impact hiervan op de omgeving zodat gedachten en emoties bewuster geuit kunnen worden. Tot slot wordt het **zelfvertrouwen** en de **weerbaarheid** versterkt waardoor er bewustwording is rond eigen kwaliteiten en grenzen en dit steeds in respect voor zichzelf en de omgeving.

Het psycho-fysieke leerproject wil en op een actieve manier de volgende doelstellingen bereiken:

- Vergroten van communicatie- en positieve sociale vaardigheden;
- Impulscontrole / zelfbeheersing / agressiebeheersing;
- Vergroten en versterken van assertiviteit / zelfvertrouwen / weerbaarheid;
- Grenzen (h)erkennen en respecteren bij zichzelf en anderen.

Profiel:

De delicten:

- Alle delicten komen in aanmerking.

De jongere:

- Is minderjarig op het moment van de feiten;
- Is minimum 12 jaar;
- Woont in Limburg;
- Geeft aan bereid te zijn om actief te werken rond zijn/haar gedrag.

Zowel jongens als meisjes komen in aanmerking maar de groepen worden niet gemengd. Ook wordt er in de mate van het mogelijke rekening gehouden met de leeftijd in het indelen van de groepen.

Dit profiel van jongeren onderscheidt zich van dat voor de andere leerprojecten omdat een psycho-fysiek traject meer aangegeven is bij jongeren die willen werken aan de onderliggende oorzaken die leiden tot het delinquent gedrag, zoals zich moeilijk kunnen handhaven bij groepsdruk, gebrek assertiviteit, gebrek aan zelfvertrouwen en problemen met impulscontrole.

Verwijzer:

- Als voorwaarde in de reactie op niveau Parket in Jeugdzaken / Openbaar Ministerie;
- Als voorwaarde in de maatregel bij de voorbereidende rechtspleging bij Jeugdrechter;
- Als voorwaarde in de sanctie bij de rechtspleging ten gronde bij Jeugdrechter.

6.4.3. Werkmethode

6.4.3.1. Vooraf: Impact van COVID-19.

Ook voor de praktijk van de leerprojecten was de impact van Corona zeer aanwezig. In de beschrijving van de werkmethode hieronder wordt er uit gegaan van een Corona-loos scenario. Uiteraard hebben we de werkmethode van de leerprojecten in vele facetten moeten aanpassen aan de uitzonderlijke omstandigheden. Deze aanpassingen zijn er vooral gekomen om zoveel mogelijk continuïteit in onze praktijk te kunnen hebben en naar de jongeren en de verwijzers het aanbod zo maximaal mogelijk te garanderen. Deze aanpassingen doen in meer of mindere mate wel afbreuk aan de kwaliteit van onze dienstverlening maar zijn alleszins beter als het alternatief van geen begeleidingen. Gaandeweg is ook het vertrouwen gegroeid dat ook deze manier van werken voldoende kwaliteitsvol is.

De kennismakingsgesprekken gingen niet door in de thuiscontext van de jongeren. Hier werd gekozen om dit of (bij voorkeur) digitaal te doen of indien wenselijk op de dienst waar de omstandigheden voorspelbaar zijn en coronaproof gemaakt kunnen worden. Ook voor de afsluitende gesprekken met de ouders/context werd er niet gekozen voor face-to-face gesprekken maar verliep dit ook digitaal of telefonisch.

Een aantal individuele gesprekken in het traject van de jongeren die normaal fysiek doorgaan werden ook vervangen door online gesprekken. Dit werd traject per traject bekeken. Niet alle jongeren beschikken over dezelfde mogelijkheden.

Wanneer de gesprekken, zowel de individuele als in groep, toch fysiek doorgingen was dit steeds op de dienst en volledig volgens de geldende fase van de corona-maatregelen. Dit gaat dan vooral over afstand houden, ontsmetten van meubilair en handen, het dragen van mondmaskers en het verluchten van lokalen.

Om voldoende afstand te kunnen garanderen werd er ook gekozen om het aantal deelnemende jongeren te beperken tot maximum 4. Uiteraard had dit een invloed op de planning van de leerprojecten. Daarenboven konden er van maart tot en met mei geen groepen georganiseerd worden.

Ook een aantal methodieken moesten aangepast worden om deze coronaregels te kunnen naleven en ten allen tijde de fysieke afstand tussen alle aanwezigen te garanderen. Voor het leerproject CTRL-ACT had dit een bijzonder grote impact omdat het fysieke aspect een wezenlijk onderdeel is van deze trajecten. Uiteindelijk werd ook hier een zo kwaliteitsvol mogelijk alternatief ontwikkeld.

Een aantal van deze nieuwe methodieken zullen waarschijnlijk ook na Corona nog gebruikt worden.

6.4.3.2. Werkmethode SIB-M, SRIB en DVA.

Zowel het leerproject SIB-M, SRIB als DVA bestaat uit een programma van 20 uren of van 10 uren. Er wordt telkens gewerkt met groepen van maximum 6 jongeren die worden uitgenodigd om in hun vrije tijd het leerproject te komen volgen. De leerprojecten worden steeds vooraf gegaan door een kennismakingsgesprek met de jongere en de ouders of andere context. Deze kennismakingsgesprekken gaan normaal gezien steeds door tijdens een huisbezoek.

Bij SIB-M en DVA worden de 20 uren verdeeld in 16 uren groepssamenkomsten en 4 uren individuele sessies, dewelke dan weer zijn onderverdeeld in een kennismakingsgesprek van 1 uur, een tussentijds gesprek van 1 uur en een afsluitend gesprek van 2 uren. Voor het leerproject SRIB van 20 uren wordt er gekozen voor de verhouding 12,5 uren groepssamenkomsten versus 7,5 uren individuele sessies.

De trajecten van 10 uren zijn voor alle leerprojecten voornamelijk groepstrajecten. Het eerste uur en het laatste anderhalf uur zijn individueel.

De groepsbenadering is essentieel voor deze drie leerprojecten. We vinden dat er in de reactie op feiten een gerichtheid moet zijn op herstel. Een feit wordt beschouwd als een conflictsituatie waarbij drie partijen zijn betrokken, namelijk het slachtoffer en de dader (met hun respectievelijke omgeving) en de samenleving. De dader heeft iets goed te maken ten aanzien van het slachtoffer en de samenleving. De samenleving heeft enerzijds schade geleden en draagt anderzijds de verantwoordelijkheid om aan de betrokken partijen de kans te bieden om de geleden schade te “herstellen”. De dader en de samenleving kunnen worden beschouwd als twee aparte entiteiten die opnieuw “verbonden” moeten worden. Een groep kan beschouwd worden als een verbindende schakel tussen individu en samenleving.¹ Ondanks het negatieve uitgangspunt - er zijn feiten gepleegd - proberen we positief confronterend te werken, om zo het vertrouwen in de samenleving een stukje te “herstellen”.

In de eerste plaats biedt de groepsbenadering een meerwaarde omwille van de onderlinge herkenbaarheid en de mogelijke modelfunctie die de jongeren voor elkaar kunnen hebben. Deze onderlinge herkenbaarheid zorgt voor een werkbare groepsdynamiek die het de jongeren mogelijk maakt elkaar te confronteren met verschillende waarden en opvattingen, waardoor het inzicht in hun gedrag wordt aangescherpt.

De groepsbenadering impliceert ook dat we binnen de leerprojecten een forum willen bieden aan jongeren die feiten hebben gepleegd. Dit forum dient ertoe om de gevolgen van hun misdrijf (voor hun slachtoffer, voor zichzelf en voor de omgeving) te bespreken in een groep waarin de vertrouwelijkheid zeer belangrijk is. De sfeer en de confrontatie met de feiten maken het de jongeren moeilijk om de feiten en de gevolgen ervan te blijven minimaliseren.

Ten slotte kan een groepsbenadering de nood aan verandering versterken en ertoe bijdragen om meer gepaste manieren om problemen op te lossen te ontwikkelen en te aanvaarden.² Uit de praktijk blijkt eveneens dat een groepsbenadering het effectiefst is voor de aanpak van ontkenning.³

Anderzijds kunnen we tijdens de individuele sessies meer op maat werken en dieper ingaan op de persoonlijke noden en aandachtspunten van de jongere tijdens zijn herstelproces. Deze momenten zijn beperkter in de trajecten van 10 uren.

Zoals reeds aangegeven zijn er binnen SRIB in verhouding meer individuele momenten dan binnen SIB-M en DVA. Dit heeft te maken met het feit dat we bij SRIB vanuit het levensverhaal van de jongere de link leggen naar de gepleegde feiten. Deze meer persoonlijke en gevoelige insteek en thema's vragen dan ook om meer individuele gespreksmomenten. De groepssamenkomsten worden dan vooral gebruikt voor thema's als seksuele voorlichting, relaties en rollenpatronen, internet en seksualiteit, slachtofferschap binnen seksueel grensoverschrijdend gedrag in het algemeen en de justitiële context.

Bij uitzondering wordt er voor alle drie de leerprojecten ook soms geopteerd om het volledige traject individueel te begeleiden, omdat het in deze gevallen niet opportuun is om de jongeren te laten deelnemen aan groepssamenkomsten. Dit kan bijvoorbeeld zijn omwille van een psychiatrische diagnose, een beperkte beheersing van het Nederlands of omwille van externe redenen zoals werk- of schoolsituatie of een plaatsing in een gesloten instelling. In deze trajecten wordt er dan ook wel meer gebruik gemaakt van andere methodieken zoals bijv. filmmateriaal, creatieve opdrachten enz.

De beslissing om een traject volledig individueel te laten verlopen wordt doorgaans door het team genomen na het kennismakingsgesprek, op basis van de daar vergaarde info of info van de verwijzers.

Voor een uitgebreid praktijkvoorbeeld van de leerprojecten: zie ook www.baallimburg.be.

¹ REMMERSWAAL, J., *Handboek groepsdynamica. Een nieuwe inleiding op theorie en praktijk*, Soest, Uitgeverij Nelissen, 1995

² REMMERSWAAL, J., *Handboek groepsdynamica. Een nieuwe inleiding op theorie en praktijk*, Soest, Uitgeverij Nelissen, 1995

³ BEHROOZI, C.S., 'A model for social work with involuntary applicants in groups', in *Social Work with Groups*, 1992, 15 (2-3), 223-238

6.4.3.3. Werkmethode CTRL-ACT

Dit leerproject kent toch een andere werkmethode als de 3 andere leerprojecten en wordt hieronder apart beschreven.

Het psycho-fysieke leerproject is een programma van 20 uren of 10 uren. De nadruk bij beide programma's ligt bij het groepsgeheelte. Er wordt wel telkens gestart met een individueel moment. Omdat het nog om een nieuw traject gaat is het team nog zoekende naar de beste verhouding groep vs. individueel. Er wordt idealiter gewerkt met groepen van 6 tot 10 jongeren. Jongens en meisjes worden niet gemengd omdat er te veel verschillen zijn in de psycho-fysieke aanpak van jongens en meisjes. Het werken met groepen is essentieel voor dit leerproject omdat net het omgaan met anderen de focus is en dit ook voortdurend wordt ingeoefend. Ook zorgen de onderlinge herkenbaarheid en de mogelijke modelfunctie voor een werkbaar groepsdynamiek waarin het mogelijk is om geconfronteerd te worden met verschillende waarden en normen.

In de vorming gaan we door fysieke oefeningen een sterke, fysieke basis creëren en worden psycho-sociale vaardigheden aangeleerd. Momenten van actie, reflectie en kringgesprekken worden voortdurend met elkaar afgewisseld. Naast de fysieke oefeningen wordt er ook gewerkt met rollenspelen om de vaardigheden en inzichten in te oefenen in alledaagse situaties.

Het onderscheid tussen de trajecten is dat bij de 10 uren de focus ligt op de basis (lichaam- en zelfbewustzijn) en er minder toepassingen zijn en er minder wordt geoefend in levensechte situaties.

In de 20u-trajecten zal er ook dieper ingegaan worden op communicatieve vaardigheden en zelfverdediging.

Veiligheid is een basisvoorwaarde voor verdere groei en ontwikkeling van elke jongere. Gevoelens van onveiligheid zorgen ervoor dat jongeren muren rond zich optrekken die zorgen voor verstoorde sociale-emotionele ontwikkeling. Daarom is het belangrijk om in de groepen van dit leerproject een veilige sfeer te creëren en te waarborgen voor optimale resultaten. Een belangrijk element voor deze veiligheid is respect voor alle deelnemers en begeleiding. Dit proberen we te realiseren door ervoor te zorgen dat niemand over zijn/haar grenzen of die van anderen gaat. Het is dus volledig ok om bij een bepaalde oefening een stap achteruit te zetten en niet actief deel te nemen. Er zal bij elke samenkomst en oefening ook gestart worden met een groet die dit symboliseert. In het groeten betuig je je partner respect. De groet drukt tevens uit dat je je zult houden aan de gestelde spelregels. Deze groet gebeurt steeds met volledig oogcontact.

Bovenstaande wordt gerealiseerd door de 4 rode draden van het leerproject:

1. Het leren gronden (stevig en ontspannen staan), centreren (adem in de buik) en concentreren (het richten van de aandacht/ focus).
2. De ontwikkeling van de psycho-fysieke driehoek: lichaamsbewustzijn, emotioneel bewustzijn – zelfbewustzijn. Emoties drukken zich in het lichaam uit in de vorm van spierspanningen. Meer bewustzijn van het lichaam kan daarom leiden tot meer inzicht en ervaring van de eigen reactiepatronen, hetgeen zowel een kans biedt tot verdieping van het emotioneel- en zelfbewustzijn als het vermogen tot zelfbeheersing aanzienlijk vergroot.
3. De ontwikkeling van fysieke communicatievormen als basis voor de ontwikkeling van andere, meer verbaal georiënteerde vormen, van communicatie.
4. Het rots en water concept. In een rots en watertraining wordt geleerd dat elke actie en communicatie kan worden ingedeeld door het toepassen van het rots en water begrippenkader met als schijnbare tegenpolen de harde, onwrikbare rotshouding versus de beweeglijke, verbindende waterhouding. Rots en water zijn beide eervolle, respectabele principes. De situatie bepaalt welk principe op dat moment het best kan worden toegepast. Maar je kunt alleen een keuze maken tussen een rotsactie of een wateractie als je rustig en beheerst de situatie kan beoordelen. Het concept wordt in het leerproject toegepast op fysiek, verbaal en relationeel niveau.

De focus van dit leerproject ligt dus niet in de eerste plaats op de gepleegde jeugddelicten en de gevolgen voor alle betrokken partijen meer veeleer op het voorkomen van vergelijkbaar gedrag in de toekomst. Hoewel de omstandigheden en de impact op alle betrokkenen van de feiten vanzelfsprekend wel onderwerp kunnen zijn in de reflecties over de oefeningen.

In geval van tegenindicaties kan er ook afgeweken worden van de standaard methodisch-didactische aanpak. Er kunnen individuele sessies voorzien worden, de sessies kunnen op voorhand goed doorgesproken worden met de jongere, er kan worden gewerkt met vaste partners of de jongere kan bijv. een aantal risico-oefeningen niet meedoen en enkel observeren. De procedure loopt gelijk met de procedure van de andere leerprojecten op BAAL.

Voor een uitgebreid praktijkvoorbeeld van de leerprojecten: zie ook www.baallimburg.be.

6.4.4. Overleg

6.4.4.1. Praktijkteam Vlaanderen

In 2004 werd het team SIB-M Vlaanderen in het leven geroepen. Dit team evolueerde in 2006 naar enerzijds een praktijkteam dat op geregelde basis blijft samenkomen en anderzijds een coördinatorenoverleg. Vanzelfsprekend is er op structurele wijze afstemming tussen beiden.

Ook in 2020 nam de gezamenlijke betrokkenheid op de HCA-trajecten in de GI opnieuw een prominente rol in en sloot ook HCA-dienst ADAM aan en werd de agenda breder dan alleen SIB-M. En werd er ook samengezeten onder de noemer Praktijkteam Vlaanderen, wetende dat het over het oosten van Vlaanderen gaat.

In 2020 bestonden dus zowel het praktijkteam als het coördinatorenoverleg uit de volgende diensten: BAAL, BIC, CAFT, Elégast en ADAM. Zowel het praktijkteam als het coördinatorenoverleg worden per jaar voorgezeten door dezelfde dienst om zo een meer werkbare brugfunctie te creëren tussen beide overlegorganen.

Het praktijkteam bleef als doelstelling behouden dat SIB-M in Vlaanderen overal op eenzelfde manier wordt aangeboden met dezelfde procedure en hetzelfde programma. Daarnaast werd in 2020 dit praktijkteam ook het forum voor de begeleiders uit de HCA-diensten voor de herstelgerichte trajecten in de GI. Het praktijkteam werd aangevuld met de begeleiders van de andere trajecten ('Over grenzen' en 'Impuls'). De planning, de evaluatie en de inhoud van de trajecten werden hier voorbereid en besproken. Door deze verbreding kwamen ook thema's die breder gaan als SIB-M op de agenda.

Er zijn in dit overleg ook een aantal vaste, praktijk-gerelateerde agendapunten: stand van zaken per dienst en uitwisseling van nieuwe methodieken. Ook de samenwerking met de collega's van SIB voor meerderjarigen wordt hier opgevolgd.

Het praktijkteam kwam in 2020 samen op 02/03, 22/06 en 07/09.

Het coördinatorenoverleg is in 2020 samengekomen op 7/02, nadien volgde nog ad hoc online overleg. Naast de aanvankelijke doelstelling van dit overleg, namelijk een aanspreekfunctie voor SIB-M, wordt de inhoud van deze vergaderingen van het coördinatorenoverleg bepaald door opvolgingspunten die uit het praktijkteam komen, de stand van zaken binnen de verschillende diensten en de opvolging en ondersteuning van de bredere samenwerking rond de HCA-trajecten in de GI.

6.4.4.2. Overleg 'Seksueel Grensoverschrijdend Gedrag door Jongeren' (SGGJ)

Begin 2002 ging het SGGJ-overleg van start. Het is een sectoroverschrijdend overleg waarin bijna alle sectoren die een aanbod hebben voor deze doelgroep zijn vertegenwoordigd: het algemeen welzijnswerk, de geestelijke gezondheidszorg, de bijzondere jeugdzorg, de kinder- en jeugdpsychiatrie, vertrouwenscentra kindermishandeling, Sensoa en HCA-diensten.

Doel van dit overleg is expertise uitwisselen en opbouwen met betrekking tot het hulpverleningsaanbod voor jongeren die seksueel grensoverschrijdend gedrag stellen. Daarnaast wordt geïnvesteerd in het uitbouwen van een netwerk van hulpverleners die met deze doelgroep aan de slag gaan.

Het SGGJ-overleg vindt tweemaandelijks plaats, waarbij in het voormiddagdeelte een stand van zaken van de diensten en een overzicht van (gevolgde) opleidingen en studiedagen wordt gegeven. In de namiddag wordt er ruimte gemaakt voor casus- en themabesprekingen, al dan niet met gastsprekers. In 2020 kwam SGGJ samen op 17/02, 18/05, 21/09 en 16/11. BAAL werd steeds vertegenwoordigd door minstens één medewerker vanuit het leerproject SRIB. In 2020 ging dit overleg online door.

6.4.4.3. Overleg CAW Limburg en BAAL

Tweemaandelijks komen de begeleiders van beide diensten samen rond een stand van zaken en uitwisseling van methodieken in de begeleiding van plegers van SGG. Omwille van de specifieke problematiek wordt er op dit overleg ook dossierintervisie gedaan. De medewerkers van CAW en LP SRIB kwamen (digitaal) samen op 31/01, 13/03, 08/05, 18/08 en 30/11

6.4.4.4. Overleg jeugdadvocatuur – herstelgericht en constructief werken binnen het jeugddelinquentiedecreet

Vond plaats op 17/01/2020 en 24/01/2020.

6.4.5. Team Leerprojecten

6.4.5.1. Samenstelling

Het team leerprojecten bestaat uit de BAAL-medewerkers van de vier leerprojecten:

Bert Ilsen	(Teamverantwoordelijke)
Lieselotte Aerts	
Thomas Coninx	(in dienst sinds 06/04/2020)
Junior Leroux	
Katleen Schellingen	
Katrien Serdons	
Bart Verbeeck	

De werking van team leerprojecten vereist dat de medewerkers betrokken en inzetbaar zijn voor meerdere leerprojecten. Deze multi-inzetbaarheid is noodzakelijk om de aangemelde dossiers het gepaste gevolg te geven.

6.4.5.2. De inhoud van de teamvergaderingen

Het team leerprojecten kwam in 2020 wekelijks samen. De bedoeling van dit overleg is om afstemming en ondersteuning te creëren tussen de verschillende leerprojecten rond procedures en planning, elkaars methodieken te leren kennen en uit te wisselen, gezamenlijke thema's te bespreken en er voor te zorgen dat iedereen inzetbaar is binnen alle leerprojecten indien de praktijk dit vereist. Er wordt ook aandacht gegeven aan dossierbespreking over de leerprojecten heen. Onder invloed van COVID-19 vonden de teamvergaderingen sinds midden maart wekelijks digitaal plaats.

Dit overleg heeft een aantal vaste agendapunten:

- Stand van zaken van de praktijk
- Dossierbespreking
- Verdelen van nieuwe dossiers
- Terugkoppeling van de evaluatie van de afgeronde dossiers en leerprojecten
- Het bespreken van de geformuleerde intervisievragen of casusbesprekingen
- Caseload en planning van leerprojecten
- Voorbereidingen en terugkoppelingen van thematische besprekingen voor algemeen BAAL-team en specifieke thema's voor team leerprojecten
- Introduceren en evalueren van nieuwe methodieken
- Opvolging stages
- Digitale communicatie: plannen, zoeken en schrijven van thema's voor artikels en posts op de sociale media

6.5. Innovatie en expertisedeling

Doorheen 2020 werd BAAL vooral gevat door de impact van het nieuwe jeugddelinquentiedecreet waar we vanaf september 2019 concreet mee aan de slag mochten. Na het innoveren en ontwikkelen in 2019, legden we in 2020 onze focus op de implementatie en gaven zo de kernopdracht Innovatie en Expertisedeling concreet invulling. Heel wat innovatieve ideeën kregen in 2020 de kans om hands-on in de praktijk gezet te worden.

We denken hier in het bijzonder aan het Positief Project zoals te lezen in punt 6.2. alsook aan de uitbreiding van het aanbod leerprojecten met het 10 uren aanbod en het nieuwe leerproject CTRL-ACT, zie punt 6.4..

Verder werd er in 2020 ook opnieuw ingezet op expertisedeling met GI De Kempen.

6.5.1. Kort Verblijf

In de zomer van 2020 werd er werk gemaakt van de modaliteit Kort Verblijf in de GI om de druk op de GI te verlagen. Hiervoor werden in alle GI extra leefgroepen gecreëerd. In GI De Kempen komt dit neer op een leefgroep 'Kort Verblijf' in De Hutten en een leefgroep in De Markt. Deze plaatsingen duren tussen de 5 en 14 dagen. Tijdens dit kort verblijf wordt er vanuit de GI intensief samengewerkt met partners uit het werkveld zoals met de diensten contextbegeleiding om de uitstroom naar de eigen context te verzekeren en met de HCA diensten voor de opvolging van eventuele voorwaarden. Op deze manier kunnen deze jongeren op een snelle en efficiënte manier opgevolgd worden.

Om bovenstaande in de praktijk te realiseren worden er in de periode van het verblijf overlegmomenten georganiseerd met jongere en zijn context, de begeleiding van de GI, de consultant en externe partners. Naast de HCA-diensten kunnen ook delict-gerichte contextbegeleidingsdiensten alsook andere hulpverleningsinstanties betrokken worden.

In het najaar van 2020 zat BAAL mee aan de overlegtafel voor 2 Limburgse jongeren waarvoor er ook sprake was van een HCA traject.

6.5.2. Continuering 'HCA-aanbod voor minderjarigen in GI De Kempen en de Grubbe'.

Ook in 2020 is er verder doorgegaan op de ingeslagen weg in de samenwerking rond het HCA-aanbod in de GI. In de samenwerking tussen de HCA-diensten en de GI De Kempen nam BAAL opnieuw een actieve rol op. Op verschillende fronten werd er samengezeten en werd het respectievelijke aanbod verder op elkaar afgestemd, uiteraard met als voornaamste doelstelling een zo goed mogelijke herstelgerichte invulling van de begeleiding van de doelgroep, zijnde de jongeren die in De Hutten of De Markt verblijven.

De achterliggende visie bij deze samenwerking is dat het belangrijk en noodzakelijk is dat een herstelgerichte benadering van delicten zich niet beperkt tot de doorverwijzingen naar de HCA-diensten. Het is belangrijk in het traject van de jongeren om het herstelgerichte denken en handelen reeds te ontwikkelen tijdens een verblijf in de gemeenschapsinstelling (GI).

Om deze visie om te zetten in de realiteit werd er naast de concrete herstelgerichte trajecten met de jongeren van de GI ook een ondersteunende structuur opgezet. Naast overleg tussen de praktijkwerkers kwamen ook de leidinggevenden van alle betrokken instanties geregeld samen in de stuurgroep HCA – GI.

Bovenstaande visie heeft er ook voor gezorgd dat de procesgroep in het leven is geroepen die ook in 2020 samenkwam.

Procesgroep

Van in het begin van de samenwerking was er de overtuiging dat het leerproject SIB-M binnen de GI beter niet op zich stond, maar best kaderde in een bredere herstelgerichte visie en werking binnen GI De Kempen. Zo werd begin 2015 een ondersteunende structuur opgericht om in eerste instantie de afdeling De Markt van GI De Kempen te begeleiden naar meer herstelgericht werken. Ondertussen is ook afdeling De Hutten vertegenwoordigd. Deze procesgroep heeft als doel om vanuit casuïstiek op een concrete manier te bekijken waar beide partners elkaar kunnen versterken en het aanbod kunnen verbeteren. De dienst BAAL is aanwezig in deze procesgroep om vanuit de HCA-diensten de nodige ervaring en knowhow te delen. Door de samenwerking met HCA-diensten leert de GI het HCA-aanbod en de mogelijkheden ervan beter kennen, zodat de jongeren meer kansen kunnen krijgen om ook herstelgericht te kunnen werken tijdens hun verblijf. Op deze manier zou dit ook een positieve invloed kunnen hebben op de in- en uitstroom binnen de GI. In 2020 is de procesgroep, naast met concrete casussen, ook bezig geweest met een volledig overzicht van de HCA diensten en hun aanbod. Ook werden de methodieken rond 'herstel', zoals ze gehanteerd werden in sommige leefgroepen, onder de loep genomen door de procesgroep. In deze hoedanigheid functioneert de procesgroep dan ook als klankbord voor de werkgroepen 'herstel' van de GI De Kempen. In 2020 sloten ook de Antwerpse HCA diensten mee aan.

Sinds 2019 werd op vraag van de stuurgroep ook een inventaris en registratie gemaakt van alle vragen die er voorgelegd werden in de procesgroep. De vraag, het geformuleerde antwoord en de opvolging worden bijgehouden.

De procesgroep kwam in 2020 samen op 17/02 voor de bespreking van een aantal casussen. Op 14/05 was er een evaluatie van de werking van de procesgroep waar mogelijke verbeteracties werden voorgesteld en bekeken hoe we de doelstellingen van dit platform scherper kunnen stellen en aantrekkelijker maken voor de begeleiders van de leefgroepen in de GI. De samenkoms van 19/10 werd omwille van Corona geannuleerd maar er werd via mail een casus besproken.

Stuurgroep HCA-GI

De stuurgroep, die de herstelgerichte trajecten in de GI ondersteunt, kwam in 2020 samen op 05/03, 14/09, 29/10 en 19/11. Op de agenda van deze stuurgroep stonden in 2020 de vaste punten, zoals de evaluatie van de voorbije HCA-trajecten, de planning en organisatie van de komende trajecten en de opvolging en de aansturing van de andere overlegmomenten zoals de procesgroep en de praktijkgroep. Ook nieuwe ontwikkelingen waarin de GI en de HCA diensten elkaar tegenkomen werden besproken. Het ging in 2020 bijvoorbeeld over de module Kort Verblijf.

Praktijkgroep HCA-GI

Normaalgezien komen 1 à 2 maal per jaar de betrokken praktijkwerkers van de HCA-diensten samen met de medewerkers van de GI, die als contactpersonen betrokken waren op de HCA-trajecten. Dit overleg neemt de planning voor volgende periode onder de loep ter voorbereiding van de bespreking op de Stuurgroep. De Praktijkgroep brengt ook de evaluaties van alle afzonderlijke trajecten samen in functie van een globale evaluatie op de Stuurgroep. Daarnaast is het doel van dit overleg om de praktische organisatie te verbeteren. In 2020 kwam de praktijkgroep echter niet samen omwille van de beperkte praktijk en de onzekere toekomst van de HCA trajecten in 2021.

HCA-trajecten in GI De Kempen

In juli 2016 ontvingen de coördinatoren van de betrokken HCA-diensten via een brief van de algemeen directeur van GI De Kempen, Geert Bots, de vragen en wensen van de GI ten aanzien van de HCA-diensten.

Op basis van enerzijds de positieve ervaringen rond het binnenbrengen van 'Slachtoffer In Beeld-Minderjarigen' vanuit de HCA-partners in de werking van de GI en de duidelijke meerwaarde in het aanbieden van themagerichte leerprojecten, en anderzijds de mogelijkheden van de nieuwe goedgekeurde innovatie-aanvraag, werd ook de vraag gesteld aan de HCA-diensten voor een aanvullend aanbod rond de volgende drie thema's:

- Agressie-regulatie en impulscontrole
- Relaties en seksualiteit
- Verantwoord omgaan met sociale media

Het thema 'sociale media' is wel een onderdeel van het programma rond SGG, maar is bij geen enkele dienst een apart aanbod. Op termijn wenst men in de GI breder in te steken op dit thema, maar voorlopig is het voldoende dat er op dit thema gefocust wordt binnen het SGG aanbod.

Als te hanteren werkwijze wordt de ervaring van SIB-M in de GI als richtingaangevend beschouwd.

Op basis van een rondvraag rond vraag en aanbod van deze thema's werd eind 2016 een globaal aanbod vanuit de HCA-diensten voorgelegd. De vraag vanuit de GI resulteerde, net als in 2017 en 2018 ook in 2019 in een praktijk van 3 herstelgerichte trajecten:

1. Het leerproject SIB-M
2. Het leerproject 'Impuls'
3. Het leerproject 'Over grenzen'

De effectieve uitvoering van de HCA – trajecten is onder invloed van de Corona-maatregelen beperkt gebleven tot 2 trajecten in het voorjaar. Namelijk twee trajecten SIB-M en dus geen trajecten Impuls of Over Grenzen.

Leerproject SIB-M

Dit aanbod is in 2020 verder gegarandeerd door de reeds betrokken diensten: BAAL, BIC, CAFT en Elegast.

Reeds in de loop van 2006 werd het praktijkteam SIB-M bevestigd vanuit de gemeenschapsinstelling De Kempen (De Markt en De Hutten) naar de mogelijkheden voor een leerproject SIB-M in de gemeenschapsinstelling, in het kader van een meer herstelgerichte begeleiding binnen de GI. Het leerproject SIB-M wordt grotendeels op dezelfde manier aangeboden aan de jongeren van GI De Kempen als aan de jongeren binnen het reguliere aanbod van dit leerproject binnen het HCA-aanbod. Het grote verschil zit in het feit dat het in GI De Kempen op vrijwillige basis wordt aangeboden aan de jongeren.

In de periode van 2007 tot en met 2011 werden er 13 leerprojecten SIB-M gegeven in GI De Kempen. In 2012 en 2013 was er geen praktijk van het leerproject SIB-M in GI De Kempen omwille van het gebrek aan een financieel kader.

Het geloof in het product, de win-winsituatie voor alle betrokken partijen en de mogelijkheden door de middelen van het innovatief project maakten dat er in 2014 opnieuw werd gestart met de praktijk van het leerproject SIB-M in de GI De Kempen.

De dienst BAAL werkt voor SIB-M in GI De Kempen samen met andere HCA-diensten, nl. CAFT, BIC en Elegast.

In 2020 waren er twee groepen SIB-M in De Hutten in de periode februari en oktober. Voor de eerste groep werden 2 jongeren niet geselecteerd door de begeleiding. Eén omwille van een gebrek aan motivatie en de andere omdat zijn plaatsing beëindigd zou worden in de loop van het traject. Er volgden 11 jongeren SIB-M. 9 jongens ronden dit af op een positieve manier. 2 van deze jongens zijn wel vroeger afgerond omdat hun termijn in De Hutten onverwacht vroeger eindigde. Het traject van 2 jongeren werd stopgezet. In het eerste geval omwille van een negatieve houding tijdens de samenkomsten en de andere jongere gaf in de loop van het traject aan dat hij prioriteit wilde geven aan zijn schooltraject.

Geselecteerde jongeren	11
Niet-geselecteerde jongeren	2
Totaal aangemelde jongeren	13

11 geselecteerde jongeren zijn dus gestart met het traject.

Volledig afgerond	7
Voortijdig (positief) afgerond	2
Stopgezet	2
Totaal	11

BAAL stond in voor 1 van de 2 begeleiders in het traject van februari.

Impuls

Naar aanleiding van de evaluatie eind 2017 werd beslist om de naam van dit traject in de communicatie naar de jongeren te veranderen. De term 'Agressie' zou een afschrikkend effect hebben. Daarom werd gekozen om vanaf 2018 de naam 'Impuls' aan dit traject te geven.

In 2020 koos BAAL er opnieuw voor om in de planning actief betrokken te worden op dit traject en effectief mee een groep te begeleiden. Op deze manier kon er rond deze werkvorm kennis en ervaring opgedaan worden. Concreet ging er wel geen groep door omwille van de Corona-maatregelen.

'Over grenzen'

BAAL nam in 2017 voor deze vraag het voortouw omdat BAAL het meest specifieke programma in het aanbod heeft in de vorm van het leerproject SRIB. Het leerproject rond SGG werd 'Over grenzen' genoemd om de link met SGG (seksueel grensoverschrijdend gedrag) niet te opvallend te maken, omdat dit voor de jongeren een hogere drempel vormt en bijgevolg een reden is om niet te willen instappen. Het is ook geen vereiste dat de jongeren geplaatst zijn omwille van SGG. Het volstaat dat de jongere zelf of de begeleiding in de GI de inschatting maken dat dit traject een positieve invloed kan hebben.

'Over grenzen' start met 2 individuele gesprekken om enerzijds voor de begeleiding een zicht te krijgen op de noden en vragen van de jongeren en anderzijds om de jongeren voldoende op hun gemak te stellen om dit thema bespreekbaar te maken. Vervolgens organiseren we 6 groepssamenkomsten met de volgende onderwerpen:

- Seksuele voorlichting
- Relaties en rollenpatronen
- Internet en seksualiteit
- De wet en het stuurwiel bij SGG
- Slachtoffers van SGG
- Ervaringsgerichte training rond SGG

Voor de ervaringsgerichte samenkomst (met een meer psycho-fysieke insteek), die in de voorlaatste groepssamenkomst wordt gepland, doen we beroep op externe begeleiders. We kiezen hiervoor omdat we vanuit BAAL nog niet de nodige knowhow hebben op dit gebied en omdat we als begeleiders van het traject dan mee de sessie als deelnemer kunnen doen en voelen, om dan beter de transfer te kunnen maken naar het specifieke gedrag van de individuele deelnemers en de meer cognitieve inhoud van de andere samenkomsten. Na de groepssamenkomsten rond de algemene thema's voorzien we nog één of twee individuele gesprekken om verder door te gaan op de individuele noden en vragen. Tot slot wordt er een individueel afsluitend en evaluatiegesprek gedaan met de jongere waarop ook zijn context en een vertrouwenspersoon uit de GI kunnen aansluiten.

In 2020 kon er omwille van Corona ook geen van de geplande groepen doorgaan.

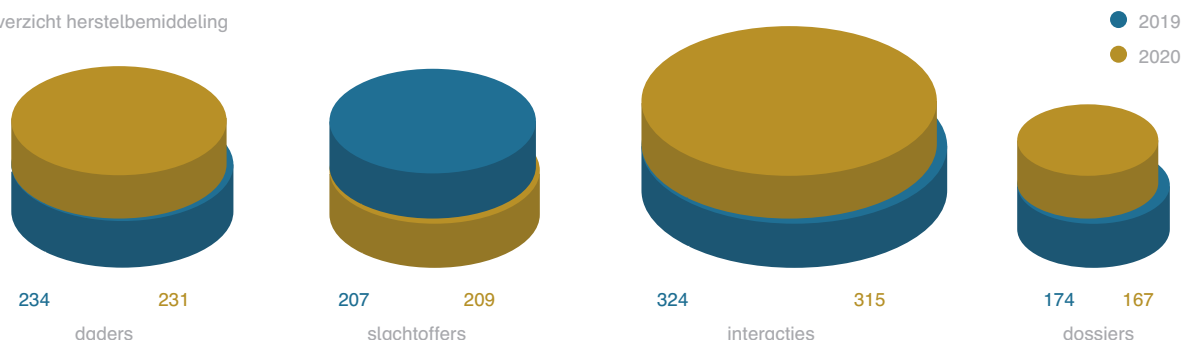
Statistieken over de verschillende trajecten heen.

Normaalgezien zijn de gegevens over een aantal van de geselecteerde jongeren voor de HCA-trajecten terug te vinden in de praktijkstatistieken (zie Hoofdstuk 8). Dit gaat dan over jongeren uit de groepen waarin BAAL effectief bij de begeleiding betrokken was en die voor BAAL mogen meegeteld worden in functie van de financiering. Maar gezien deze begeleidingen in 2020 niet meer konden meegeteld worden, zijn de gegevens over de jongeren uit de trajecten niet meer opgenomen in de praktijkstatistieken van BAAL.

7. ONZE KERNPROCESSEN IN GLOBALE CIJFERS

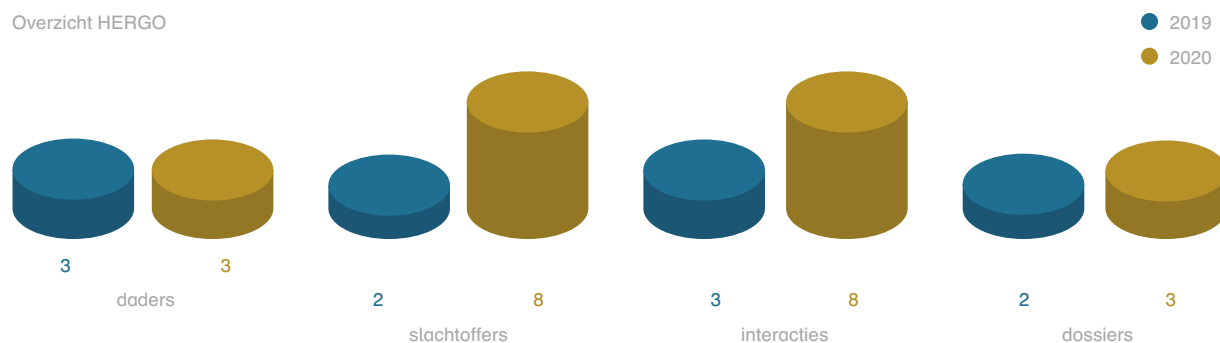
Overzichtstabel 1: aantal aanmeldingen per jaar voor herstelbemiddeling

Overzicht herstelbemiddeling

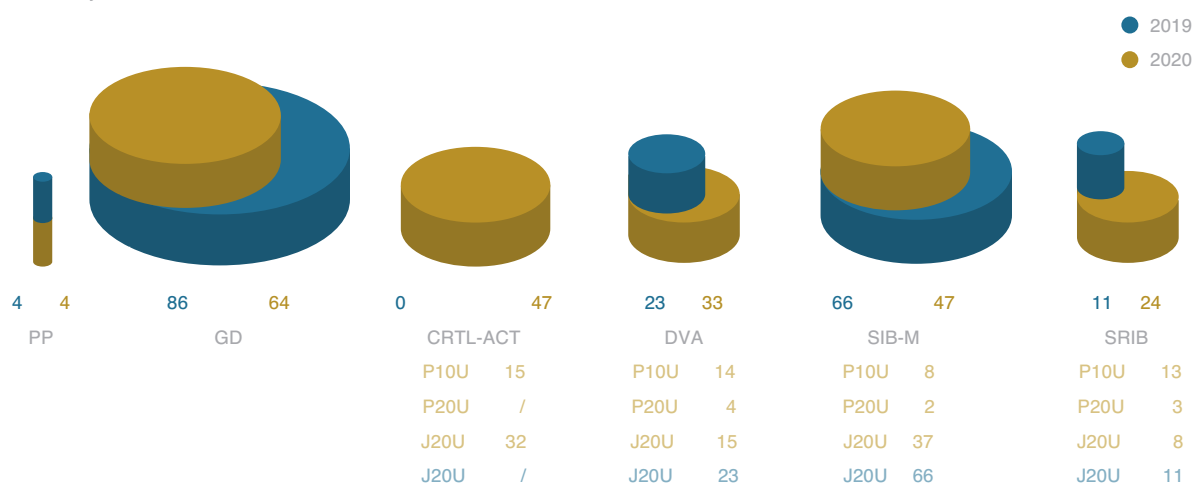
Overzichtstabel 2: aantal aanmeldingen per jaar voor HERGO

Overzicht HERGO

Overzichtstabel 3: aantal aanmeldingen per jaar per opgelegde maatregel

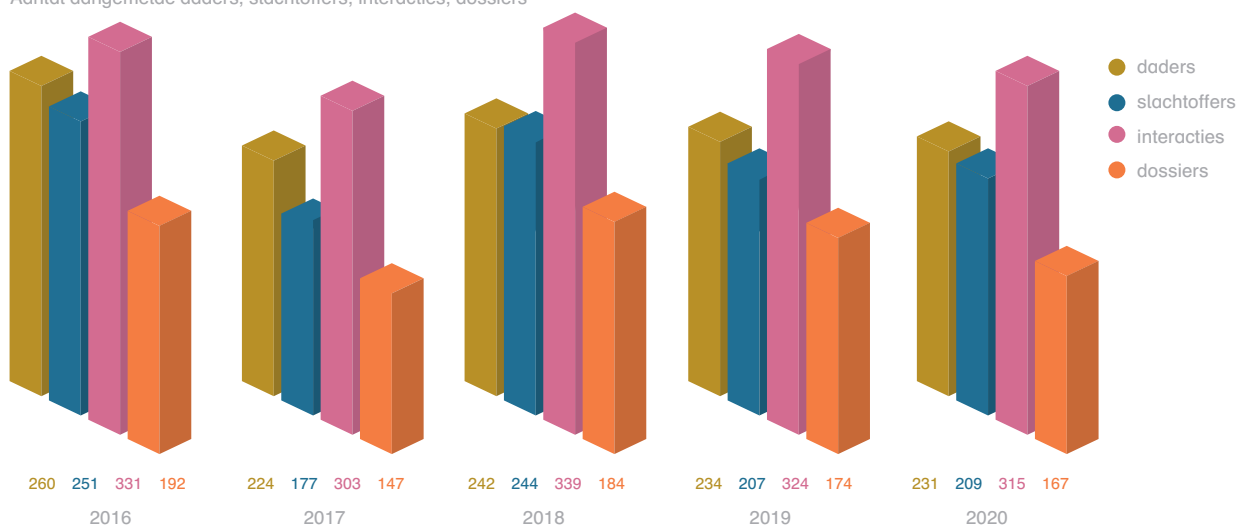
Overzicht cijfers 2019-2020

HERSTELBEMIDDELING

Tabel 1: aantal daders, slachtoffers, interacties, dossiers in de aangemelde dossiers

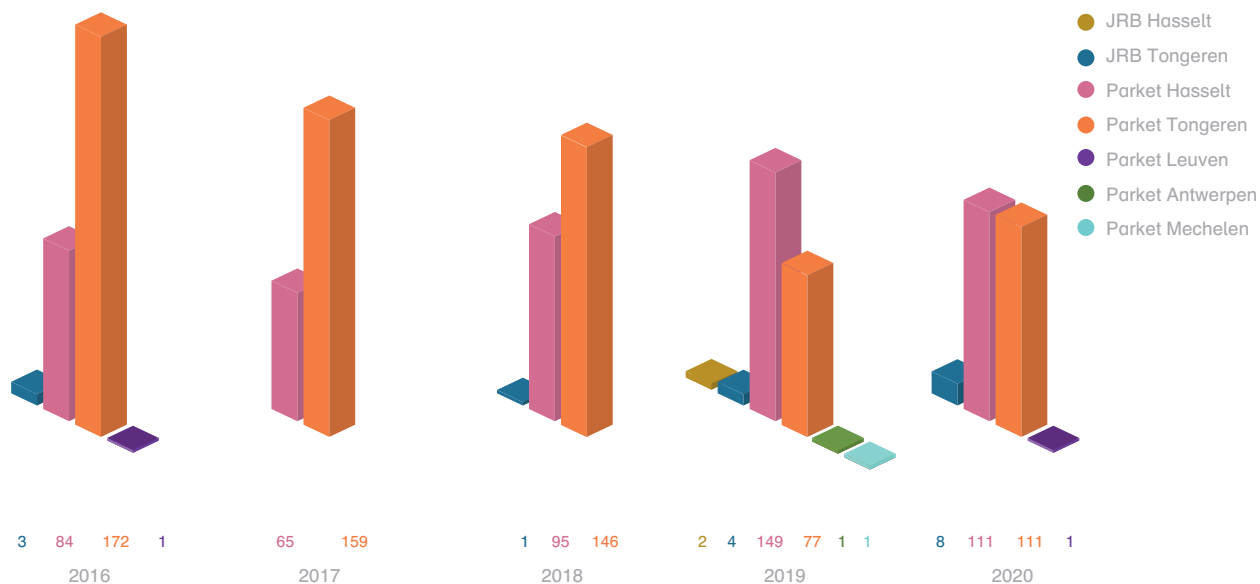
Aantal aangemelde daders, slachtoffers, interacties, dossiers

Om de link tussen interacties, daders en slachtoffers te leggen, volstaat een simpele optelsom niet: een interactie is de relatie tussen elke dader en elk slachtoffer in een dossier. In één dossier kunnen dus meerdere interacties zitten. Bijvoorbeeld: in een dossier waarin 3 daders en 3 slachtoffers betrokken zijn, spreken we van 9 interacties. In één interactie zijn dus telkens 1 dader en 1 slachtoffer betrokken.

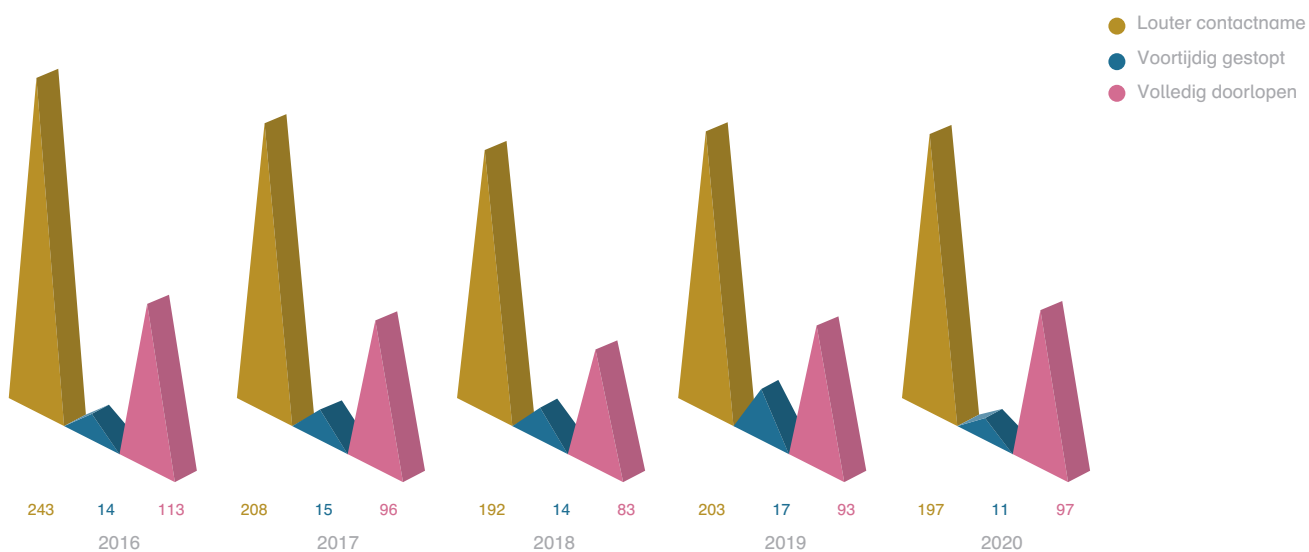
Tabel 2: arrondissement daders volgens verwijzer in de aangemelde dossiers

Arrondissement daders volgens verwijzer

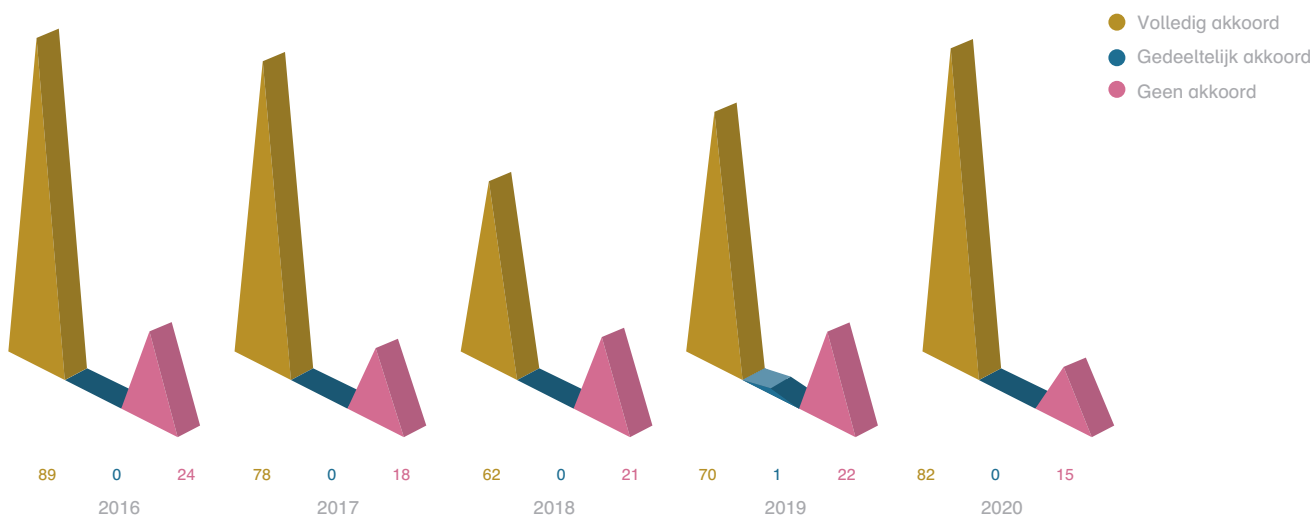
Tabel 3: aard van het proces in de afgesloten interacties

Aard van het proces (aantal interacties)

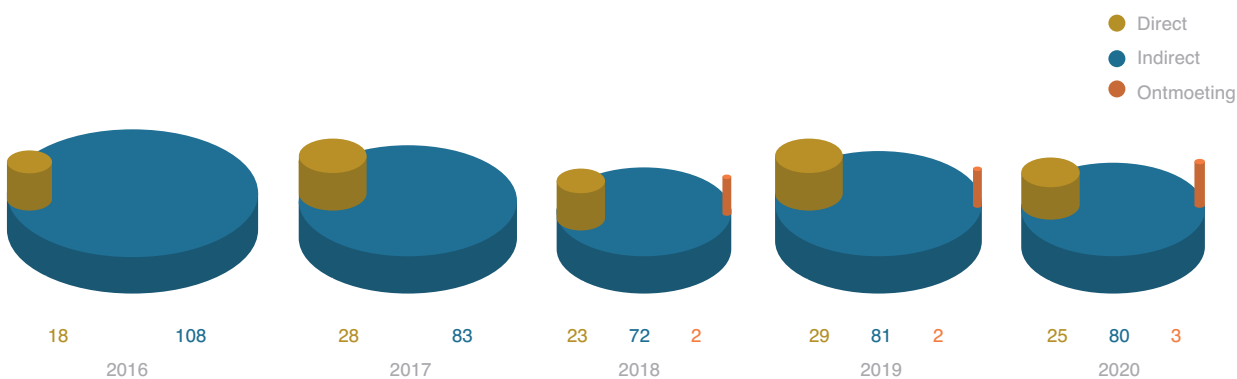
Tabel 4: aard van het proces in volledig doorlopen interacties

Aard van het proces bij volledig doorlopen dossiers (aantal interacties)

Tabel 5: overzicht direct of indirect bij volledig doorlopen interacties

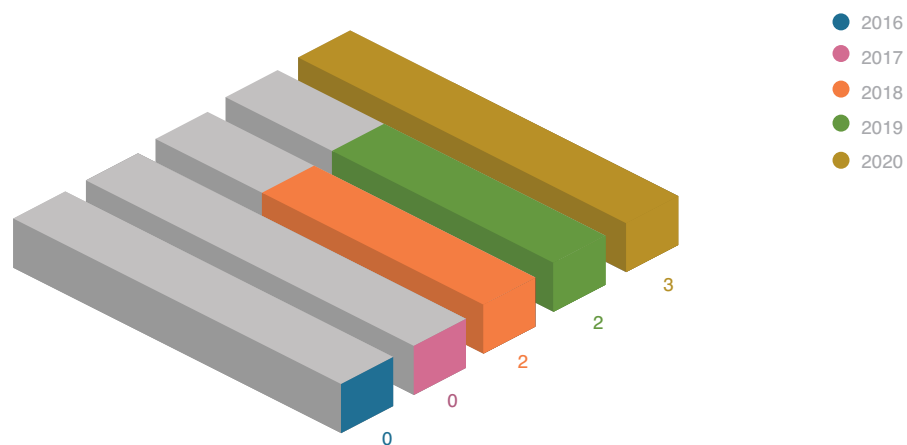
Direct of indirect

HERGO

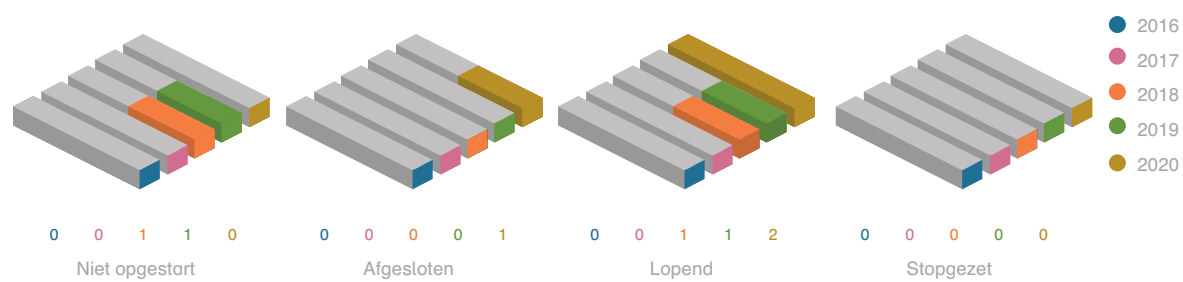
Tabel 1: overzicht aantal aangemelde dossiers

Overzicht aangemelde dossiers

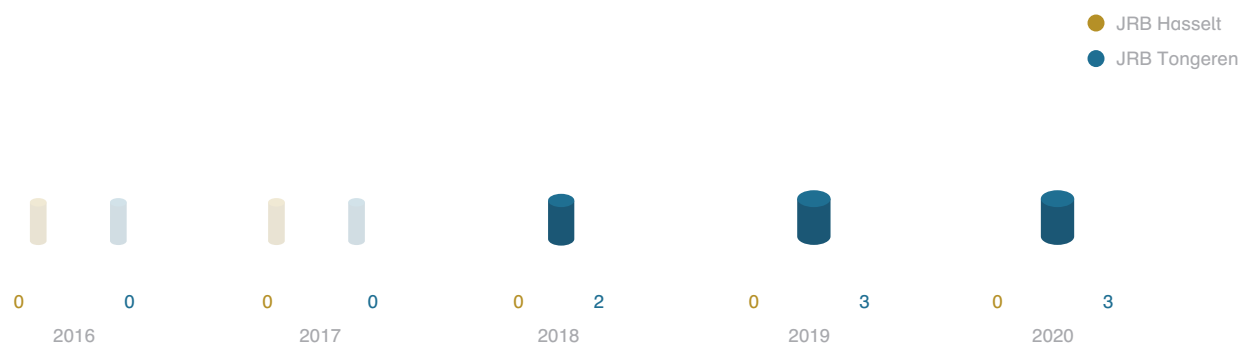
Tabel 2: overzicht gewerkte dossiers

Aantal dossiers

Tabel 3: overzicht arrondissement daders (in gewerkte dossiers)

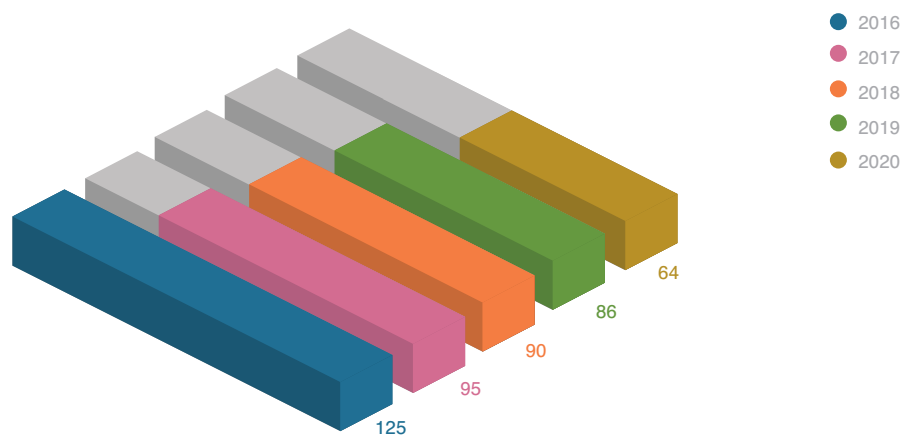
Arrondissement daders

GEMEENSCHAPSDIENST

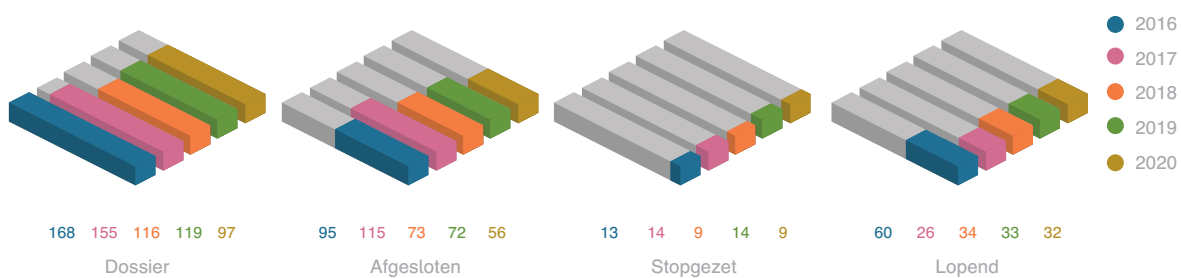
Tabel 1: overzicht aantal aangemelde dossiers

Overzicht aangemelde dossiers

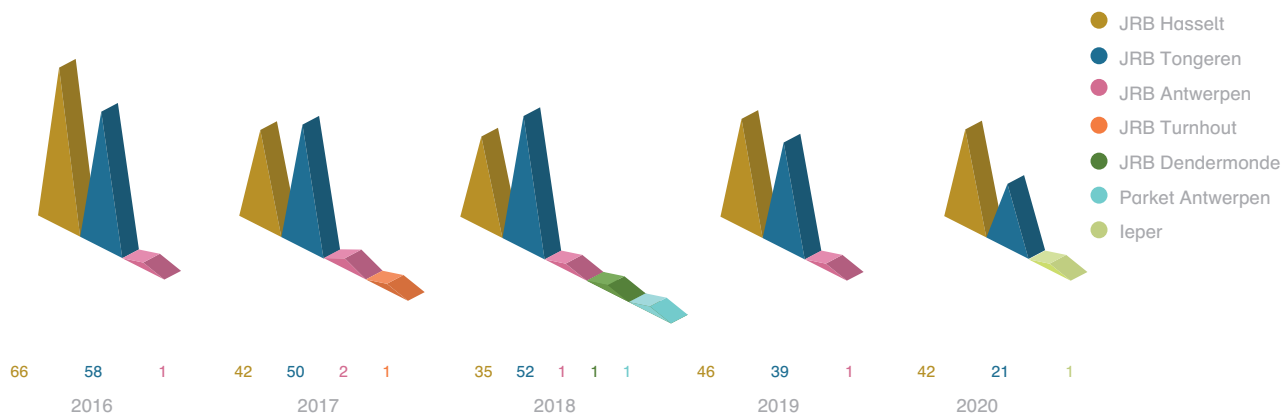
Tabel 2: overzicht gewerkte dossiers

Overzicht gewerkte dossiers

Tabel 3: overzicht arrondissement daders (in gewerkte dossiers)

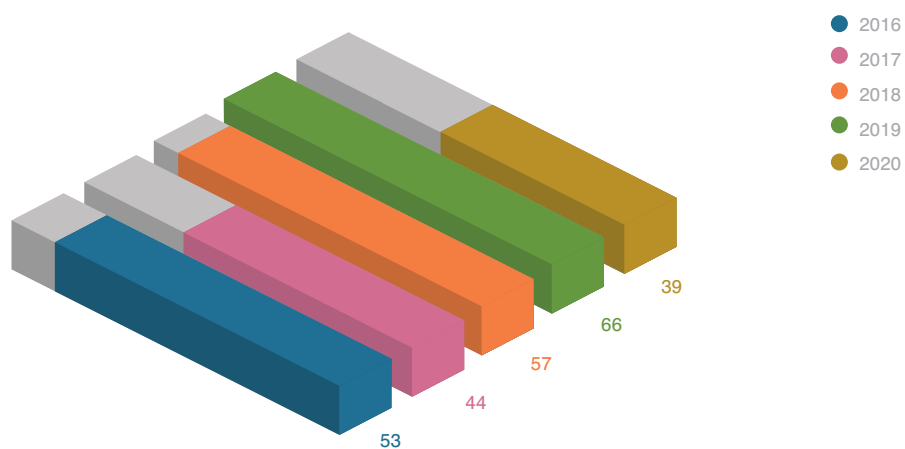
Arrondissement daders

LEERPROJECT SLACHTOFFER IN BEELD - MINDERJARIGEN

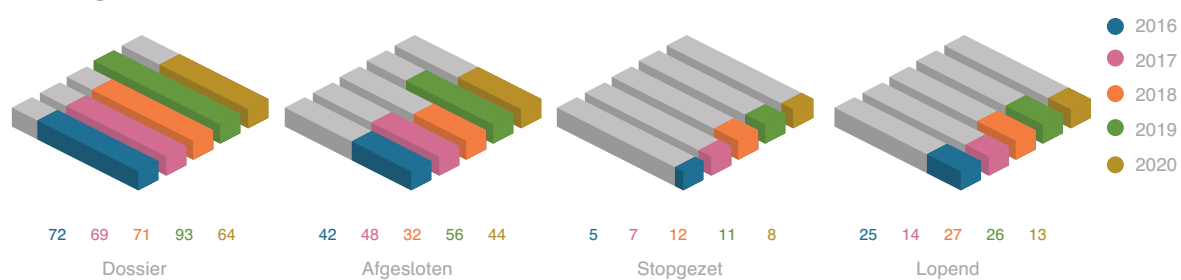
Tabel 1: overzicht aantal aangemelde dossiers

Overzicht aangemelde dossiers

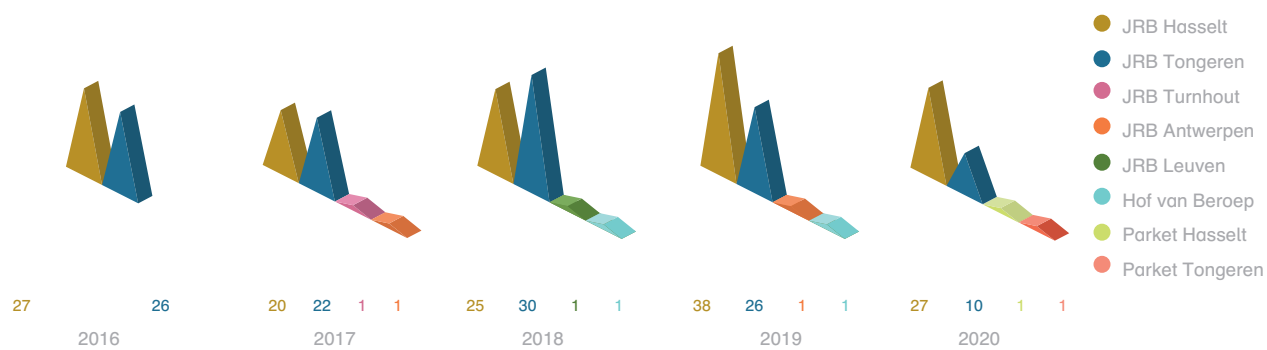
Tabel 2: overzicht gewerkte dossiers

Overzicht gewerkte dossiers

Tabel 3: overzicht arrondissement daders (in gewerkte dossiers)

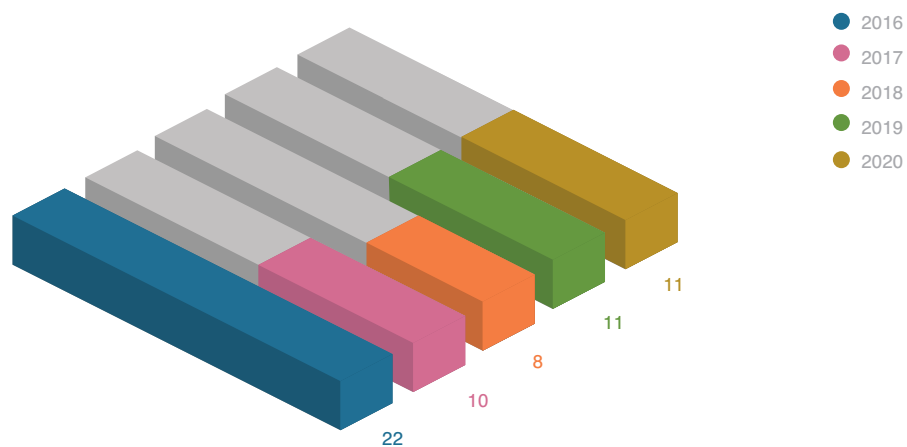
Arrondissement daders

LEERPROJECT SEKSUALITEIT EN RELATIES IN BALANS

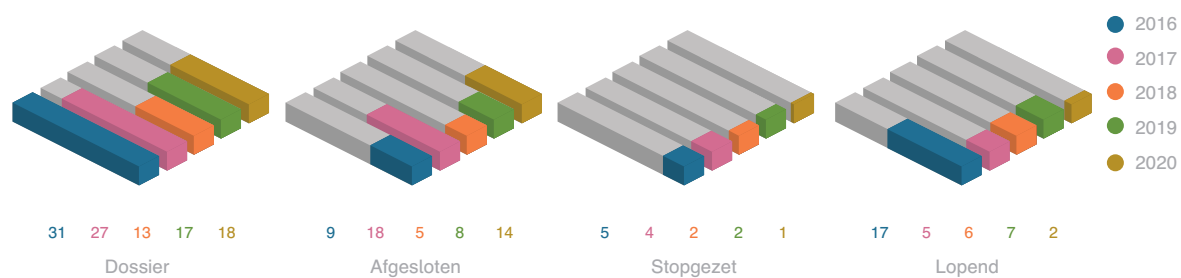
Tabel 1: overzicht aantal aangemelde dossiers

Overzicht aangemelde dossiers

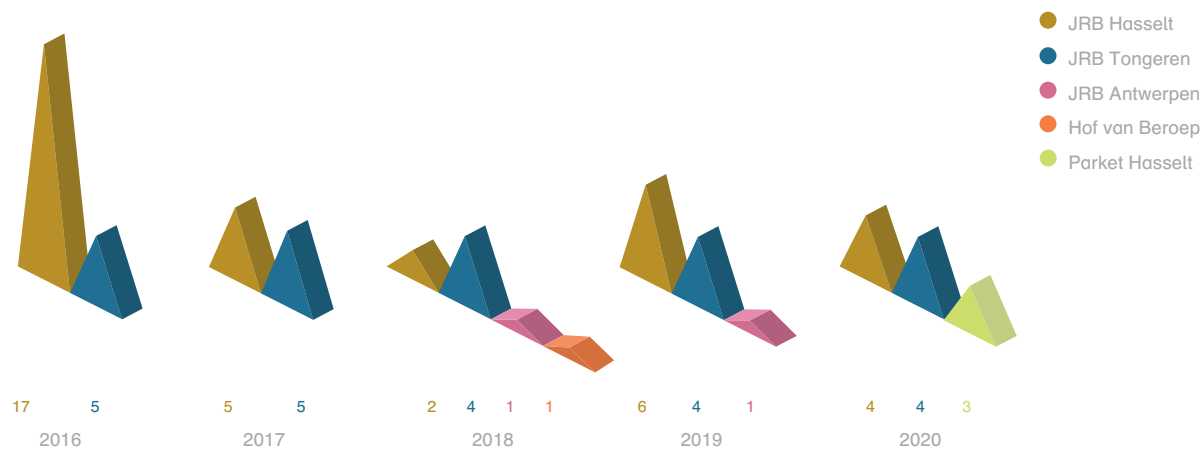
Tabel 2: overzicht gewerkte dossiers

Overzicht gewerkte dossiers

Tabel 3: overzicht arrondissement daders (in gewerkte dossiers)

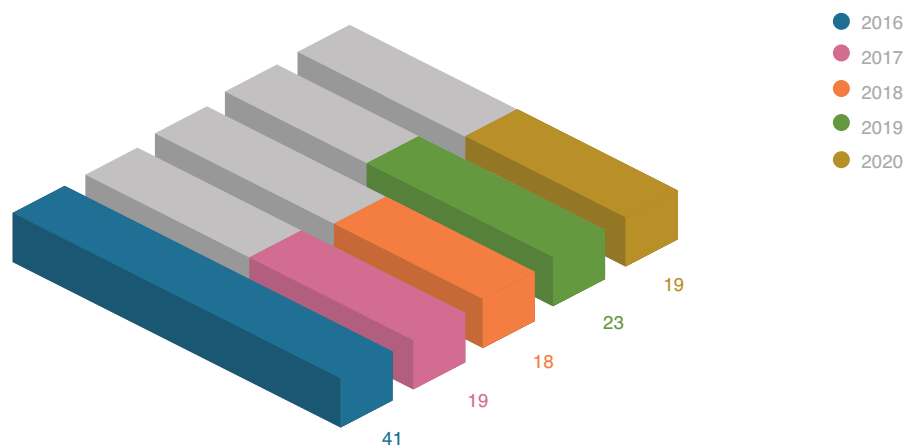
Arrondissement daders

LEERPROJECT DRUGS, (VER)ANTWOORD?

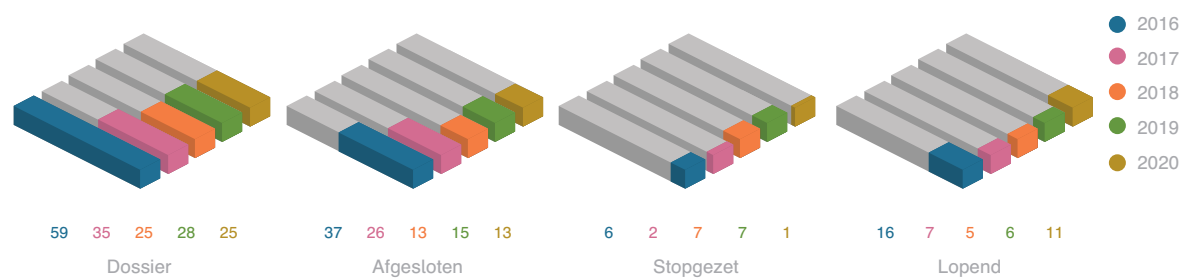
Tabel 1: overzicht aantal aangemelde dossiers

Overzicht aangemelde dossiers

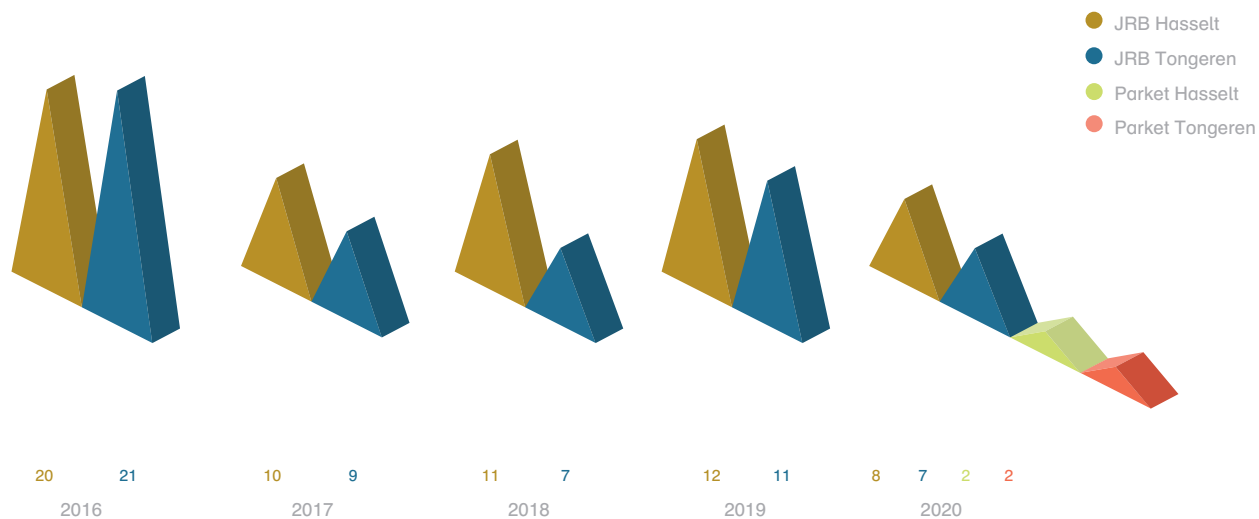
Tabel 2: overzicht gewerkte dossiers

Overzicht gewerkte dossiers

Tabel 3: overzicht arrondissement daders (in gewerkte dossiers)

Arrondissement daders

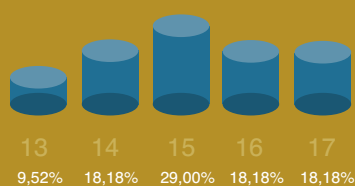

8. DE PRAKTIJKSTATISTIEKEN VAN ONZE KERNPROCESSEN

8.1. De praktijk van herstelbemiddeling

DADERS

Leeftijd (bij de feiten) (top5) TABEL 5

Geslacht TABEL 7

Mannelijk: 93,94%

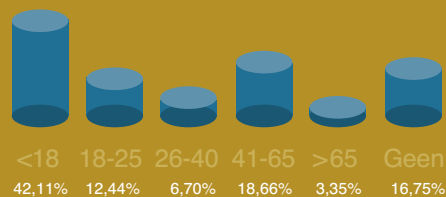
Vrouwelijk: 6,06%

Aard van het proces TABEL 13

SLACHTOFFERS

Leeftijd slachtoffers in groepen TABEL 9

Geslacht TABEL 11

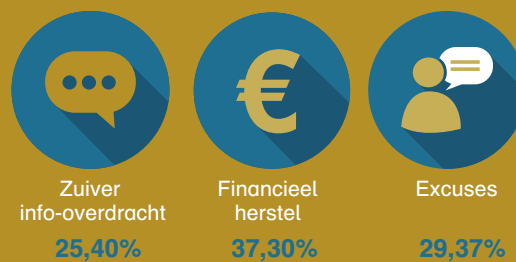

Mannelijk: 53,11%

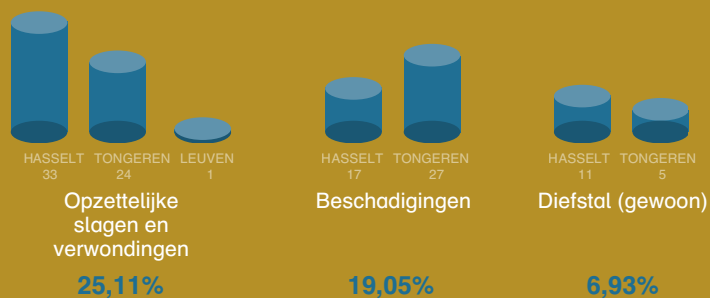
Vrouwelijk: 30,14%

Leeg: 16,75%

Aard van herstel (top 3) TABEL 15

Aard van de feiten (top 3) TABEL 4

8.1. De praktijk van herstelbemiddeling

TABEL 1. AANTAL DADERS, SLACHTOFFERS, INTERACTIES en DOSSIERS

Deze tabel gaat over dossiers in de periode van 01/01/2020 tot 31/12/2020.

	Daders			Slachtoffers			Interacties			Dossiers		
	Gesloten	Lopend	Totaal	Gesloten	Lopend	Totaal	Gesloten	Lopend	Totaal	Gesloten	Lopend	Totaal
Aangemeld vóór 01/01/20	70	16	86	65	13	78	120	25	145	48	9	57
Aangemeld tussen 01/01/20-31/12/20	158	73	231	138	71	209	185	130	315	117	50	167
Totaal	228	89	317	203	84	287	305	155	460	165	59	224

In 2020 werden 231 daders en 209 slachtoffers aangemeld in 167 dossiers.

In vergelijking met vorig jaar zien we dat we 7 dossiers minder kregen aangemeld. Het aantal daders en slachtoffers is echter vergelijkbaar met de cijfers van 2019. Toen werden er 3 daders meer en 2 slachtoffers minder aangemeld.

Verder blijkt uit tabel 1 dat er in 2020 in 224 dossiers werd gewerkt, waarvan 57 dossiers nog dossiers waren van voornamelijk 2019. 9 daarvan lopen nog verder in 2021.

Van de aangemelde dossiers in 2020 zijn er nog 50 dossiers lopende, met 73 daders en 71 slachtoffers.

117 dossiers met 158 daders, 138 slachtoffers en 185 interacties die in 2020 aangemeld werden, waren op 31/12/2020 afgesloten. In totaal zijn er in 2020 165 dossiers met 305 interacties afgesloten.

Tabellen 13 tot en met 16 handelen over deze 305 afgesloten interacties. In de onderstaande tabellen 2 tot en met 12 wordt er gewerkt met 231 daders en 209 slachtoffers die in 2020 werden aangemeld.

Om de link tussen interacties, daders en slachtoffers te leggen, volstaat een simpele optelsom niet: een interactie is de relatie tussen elke dader en elk slachtoffer in een dossier. In één dossier kunnen dus meerdere interacties zitten. Bijvoorbeeld: in een dossier waarin 3 daders en 3 slachtoffers betrokken zijn, spreken we van 9 interacties. In één interactie zijn dus telkens 1 dader en 1 slachtoffer betrokken.

Handleiding bij tabellen

Het juist lezen van onderstaande tabellen (tabel 2 tot en met 16) en het interpreteren van de cijfers is niet evident. Daarom geven we dit woordje uitleg. De onderstaande tabellen vormen twee grote delen.

Het eerste deel (tabellen 2 t.e.m. 12) beschrijft de dossiers die in 2020 werden **aangemeld** voor herstelbemiddeling. Aangemeld wil zeggen dat een kopie van de brieven verstuurd naar de partijen met een ‘voorstel tot herstelbemiddeling’ zijn overgemaakt aan BAAL.

Het tweede deel (tabellen 13 t.e.m. 16) beschrijft de in 2020 **afgesloten** bemiddelingen. Afgesloten wil zeggen dat er een eindverslag is overgemaakt aan de verwijzende gerechtelijke instantie.

In het tweede deel (13b t.e.m. 16) wordt in de laatste kolom ook vaak de vergelijking gemaakt met het totaal aantal interacties van de afgesloten dossiers.

Tabellen 2 t.e.m. 12 gaan over de 231 daders en de 209 slachtoffers in de 167 dossiers die in 2020 werden aangemeld.

TABEL 2. AANTAL DADERS VOLGENS VERWIJZER

Verwijzer	Arrondissement	Daders	%
Jeugdrechtbank	Tongeren	8	3,46
Parket	Hasselt	111	48,05
Parket	Tongeren	111	48,05
Parket	Leuven	1	0,43
Totaal		231	100

Net zoals het voorbije jaar merken we op dat ongeveer 96% van de daders komt vanuit het parket Limburg. De verhouding binnen het Parket Limburg tussen afdeling Hasselt en afdeling Tongeren is in evenwicht. Dit is verschillend met 2019 waarbij afdeling Tongeren toen 32,91% van het totaal aantal daders voor haar rekening nam en afdeling Hasselt 63,68%.

Belangrijk om te vermelden is dat we ook in 2020 opmerkten dat een groot aantal jongeren – via de jeugdrechtbank – werd aangemeld voor een opgelegde maatregel en (tegelijktijd) voor deze feiten een bemiddelingsaanbod kreeg. Vermits het concrete aanbod naar alle partijen per brief vertrokken is vanuit het parket, vinden we ze in bovenstaande tabel terug als zijnde aangemeld op parketniveau.

Bij de opgelegde maatregelen worden deze dossiers soms op jeugdrechtbankniveau vermeld als zijnde een combinatie met herstelbemiddeling.

TABEL 3. AANTAL DADERS EN SLACHTOFFERS
PER DOSSIER

Daders / Slachtoffers	1	2	3	4	5	8	Totaal
1	111	11	1	1	1	1	126
2	22	2	1	1	0	0	26
3	7	1	0	0	0	0	8
4	5	0	0	0	0	1	6
5	1	0	0	0	0	0	1
Totaal	146	14	2	2	1	2	167

Uit deze tabel blijkt dat 66,47% van de dossiers bestaat uit één dader en één slachtoffer.

Samenwerking met andere diensten:

Niet terug te vinden in een tabel, maar wel het vermelden waard, is dat er in een aantal dossiers werd samengewerkt met volgende collega HCA-diensten: Alba, Arpège (Luik), CAFT, DIVAM en Elegast.

Samenwerking met andere diensten kan aangewezen zijn omwille van de betrokkenheid van minderjarigen uit andere arrondissementen, meerderjarige medeverdachten en/of slachtoffers uit andere arrondissementen. In dergelijke dossiers wordt samen bekeken hoe er zal worden samengewerkt: wie de slachtoffers contacteert, of ieder “zijn” minderjarigen contacteert of dat er geopteerd wordt om het volledige dossier door één dienst te laten doen.

TABEL 4. AARD VAN DE FEITEN

In onderstaande tabel zien we dat het aantal juridische kwalificaties overeenstemt met het aantal daders. Een dader kan voor meerdere feiten doorverwezen worden. Bij de telling werd enkel het hoofdfeit geregistreerd.

FEITEN	AANTAL DADERS				
	Hasselt	Tongeren	Leuven	Totaal	%
Vermogensdelicten	45,45				
Beschadigingen	17	27	0	44	19,05
Diefstal - fiets/moto	3	4	0	7	3,03
Diefstal gewoon	11	5	0	16	6,93
Diefstal dmv braak, inklimming of valse sleutel	3	4	0	7	3,03
Diefstal dmv geweld of bedreiging	4	10	0	14	6,06
Oplichting	0	1	0	1	0,43
Opzettelijke brandstichting	0	14	0	14	6,06
Poging tot diefstal met braak	2	0	0	2	0,87
Persoonsdelicten	54,55				
Aanranding van de eerbaarheid	4	4	0	8	3,46
Aanzetten tot ontucht en kinderpornografie	5	1	0	6	2,60
Afpersing/steaming	5	0	0	5	2,16
Bedreigingen	7	2	0	9	3,90
Belaging/stalking	1	6	0	7	3,03
Beledigingen/laster/eerroof	2	0	0	2	0,87
Misbruik van vertrouwen	3	4	0	7	3,03
Openbare zedenschennis	1	0	0	1	0,43
Opzettelijke slagen en verwondingen	33	24	1	58	25,11
Valsheid in geschrifte/informaticafraude	5	6	0	11	4,76
Verkrachting	1	2	0	3	1,30
Wederzijdse slagen en verwondingen	4	4	0	8	3,46
Weerspannigheid	0	1	0	1	0,43
Totaal	111	119	1	231	100

Het percentage persoonsdelicten is in vergelijking met 2019 gedaald van 56,83% naar 54,55%.

Bij de persoonsdelicten werden voornamelijk dossiers met opzettelijke slagen en verwondingen aangemeld.

TABEL 5. LEEFTIJD DADERS

Leeftijd bij de feiten	Aantal	%
9	1	0,43
11	4	1,73
12	11	4,76
13	22	9,52
14	42	18,18
15	67	29,00
16	42	18,18
17	42	18,18
Totaal	231	100

De gemiddelde leeftijd van de jongere (14,97 jaar) is vergelijkbaar met voorgaande jaren.

TABEL 6. ETNISCHE AFKOMST DADERS

Etnische afkomst	Aantal	%
(niet bevraagd)	116	50,22
België	78	33,77
Italië	4	1,73
Marokko	11	4,76
Nederland	10	4,33
Rusland	1	0,43
Servië	1	0,43
Turkije	10	4,33
Totaal	231	100

Ons registratiesysteem is gebaseerd op etnische afkomst. Dit is niet hetzelfde als nationaliteit. In de tabel zien we een hoog percentage in de categorie '(niet bevraagd)'. Vanuit BAAL opteren we er voor om deze etnische afkomst te registreren op basis van bevraging van de betrokken partijen, hetgeen niet altijd mogelijk is. Bovendien worden verscheidene dossiers niet opgestart. In deze dossiers kan de etniciteit niet bevraagd worden.

TABEL 7. GESLACHT DADERS

Geslacht	Aantal	%
Mannelijk	217	93,94
Vrouwelijk	14	6,06
Totaal	231	100

De tendens blijft dat de meerderheid van de aangemelde daders mannelijk is.

TABEL 8. STATUUT SLACHTOFFERS

Statuut slachtoffers	Aantal	%
Natuurlijk persoon	174	83,25
Rechtspersoon	35	16,75
Totaal	209	100

Naast de natuurlijke personen, die het grootste deel van de slachtoffergroep vormen, zijn er ook rechtspersonen die door feiten benadeeld werden. Voorbeelden van die rechtspersonen zijn bedrijven, verenigingen of gemeentelijke besturen die in de herstelbemiddeling doorgaans wel vertegenwoordigd worden door een persoon. Ten opzichte van 2019 zien we dat het percentage van het aantal rechtspersonen vergelijkbaar is in 2020.

TABEL 9. LEEFTIJD SLACHTOFFERS IN GROEPEN

Leeftijd bij de feiten	Aantal	%	% (zonder rechtspersoon)
< 18	88	42,11	50,57
18-25	26	12,44	14,94
26-40	14	6,70	8,05
41-65	39	18,66	22,41
> 65	7	3,35	4,02
(Geen leeftijd)	35	16,75	
Totaal	209	100	100

De categorie '(Geen leeftijd)' bevat de 35 rechtspersonen.

De tendens blijft dat de grootste leeftijdsgroep gevormd wordt door minderjarigen. Ten opzichte van 2019 (54,97%) zien we een daling tot 50,57% in 2020.

TABEL 10. ETNISCHE AFKOMST SLACHTOFFERS

Land van afkomst	Aantal	%
(niet bevraagd)	135	64,59
België	64	30,62
Indonesië	1	0,48
Italië	1	0,48
Marokko	1	0,48
Nederland	4	1,91
Rusland	1	0,48
Spanje	1	0,48
Syrië	1	0,48
Totaal	209	100

Gelijkaardig aan tabel 6 zien we een grote categorie '(niet bevraagd)'. Dit heeft onder andere te maken met het aantal rechtspersonen en het aantal slachtoffers waarvan we de etniciteit niet kennen. De verklaring hiervoor is terug te vinden onder tabel 6.

TABEL 11. GESLACHT SLACHTOFFERS

Geslacht	Aantal	%	% (zonder rechtspersoon)
(leeg)	35	16,75	
Mannelijk	111	53,11	63,79
Vrouwelijk	63	30,14	36,21
Totaal	209	100	100

De categorie '(leeg)' met 35 eenheden wordt gevormd door de rechtspersonen. In 2020 is ongeveer 64% van de slachtoffers van het mannelijk geslacht. In 2019 lag dit percentage op 54,39%.

TABEL 12. RELATIE TUSSEN DADER EN SLACHTOFFER

Soorten interacties	Aantal	%
Geen	125	39,68
Onbekend	104	33,02
School/werk	37	11,75
Vaag/van ziens/van horen zeggen	26	8,25
Vrienden/kennissen/koppel	9	2,86
Buren	8	2,54
Instelling	4	1,27
Familie	1	0,32
Internaat	1	0,32
Totaal	315	100

Deze tabel geeft de verhoudingen weer in soorten relaties binnen de interacties. Het begrip 'interacties' werd toegelicht bij tabel 1. In 39,68% van de aangemelde interacties hebben dader en slachtoffer geen relatie.

De procedure voor herstelbemiddeling maakt dat we beperkte informatie hebben over de betrokkenen en de feiten in de dossiers waarin de bemiddeling niet wordt opgestart.

Tabellen 13 tot en met 16 gaan over de 305 interacties in de 165 dossiers die in 2020 zijn afgesloten. Afgesloten wil zeggen dat er een definitieve verslaggeving is overgemaakt aan de verwijzende instantie.

TABEL 13. AARD VAN HET PROCES

Proces	Aantal interacties	%
Louter contactname	197	64,59
Volledig doorlopen	97	31,80
Voortijdig gestopt	11	3,61
Totaal	305	100

31,80% van de afgesloten interacties werd volledig doorlopen. Ten opzichte van 2019 (29,71%) is dit een lichte stijging. In de louter contactnames zien we vergelijkbare cijfers (64,86% in 2019). Met 'Louter contactname' wordt bedoeld dat het na één of enkele contacten met één of meerdere partijen duidelijk is dat de herstelbemiddeling niet wordt opgestart.

TABEL 13.a. Reden van louter contactname en voortijdig gestopt

Reden	Aantal	%
Louter contactname: Slachtoffer wenst geen bemiddeling	67	32,21
Louter contactname: Benadeelde heeft intussen geen vraag meer	51	24,52
Louter contactname: Dader wenst geen bemiddeling	34	16,35
Louter contactname: Minstens 1 van de partijen is onbereikbaar	15	7,21
Louter contactname: Alles is al geregeld	14	6,73
Louter contactname: Minstens 1 van de partijen reageert niet	9	4,33
Louter contactname: Voldoet niet aan wettelijk criterium	5	2,40
Louter contactname: Ontkennende dader(s)	2	0,96
Voortijdig gestopt: Dader haakt af	5	2,40
Voortijdig gestopt: Slachtoffer haakt af	6	2,88
Totaal	208	100

In bovenstaande tabel zien we dat de voornaamste redenen van de louter contactnames te vinden zijn bij het slachtoffer: ofwel wenst het slachtoffer geen gebruik te maken van het bemiddelingsaanbod, ofwel heeft het slachtoffer geen vragen of verwachtingen meer ten aanzien van de dader. In totaal komt dit neer op ongeveer 56,73% van de louter contactnames. Dit is een daling ten opzichte van 2019 (65,45%).

TABEL 13.b. Resultaat van het proces bij volledig doorlopen interacties.

Resultaat	Aantal interacties	%
Volledig doorlopen: Volledig akkoord	82	84,54
Volledig doorlopen: Geen akkoord	15	15,46
Totaal	97	100

Deze tabel gaat verder op de 97 interacties waarvan het bemiddelingsproces volledig is doorlopen (zie tabel 13).

We zien in deze tabel dat indien een dader en een slachtoffer een bemiddelingsproces doorlopen, zij in 84,54% van deze gevallen een volledig akkoord bereiken, hetgeen meer is dan vorig jaar (75,27%).

TABEL 13.c. Reden van geen akkoord

Reden volledig doorlopen: geen akkoord	Aantal	%
Teveel onenigheid in verband met de feiten zelf	8	53,33
Geen overeenstemming in verband met schadebepaling	5	33,33
Discussie over wederzijdse aansprakelijkheid	1	6,67
Over manier van herstel	1	6,67
Totaal	15	100

Deze tabel duidt de redenen aan waarom partijen niet tot een akkoord komen.

TABEL 14. DIRECT OF INDIRECT

Direct /indirect	Interacties	%	% (op totaal interacties)
Indirect	80	74,07	8,20
Direct	25	23,15	26,23
Ontmoeting	3	2,78	0,98
Totaal	108	100	35,41
Totaal aantal interacties	305		

Deze tabel gaat verder op de 97 volledig doorlopen interacties en op de 11 interacties die voortijdig gestopt werden.

Ten opzichte van 2019 zien we een daling van het percentage directe gesprekken (23,15% in 2020 ten opzichte van 26,36% in 2019). Een direct gesprek betekent dat er in het kader van de herstelbemiddeling en in aanwezigheid van de herstelbemiddelaar een gesprek is geweest tussen de betrokken partijen.

In 2020 is er ook sprake van drie ontmoetingen. Dit wil zeggen dat de partijen elkaar ontmoet hebben tijdens het bemiddelingsproces, doch op eigen initiatief en zonder de bemiddelaar.

TABEL 15. AARD VAN HET HERSTEL + WIJZE VAN FINANCIËLE VERGOEDING

Aard van herstel	Aantal	%
Financieel herstel	47	37,30
Excuses	37	29,37
Zuiver info-overdracht	32	25,40
Belofte (elkaar met rust laten, nooit meer doen, ...)	8	6,35
Werkprestatie	2	1,59
Totaal	126	100

Deze tabel beschrijft alle interacties die volledig doorlopen zijn. In tegenstelling tot tabel 13, waarin er melding wordt gemaakt van 97 volledig doorlopen interacties, geeft deze tabel informatie over 126 interacties. Dit verschil wordt verklaard door het feit dat er in één interactie meerdere vormen van herstel mogelijk zijn.

In 37,30% van de doorlopen interacties gebeurt er financieel herstel. Dit is een behoorlijke stijging ten opzichte van 2019 (26,13%). Tegelijkertijd zien we een daling van het percentage waarbij een belofte gedaan werd: 6,35% in 2020 ten opzichte van 11,71% in 2019.

De twee onderstaande subtabellen gaan verder op de 47 interacties waarin er financieel herstel heeft plaatsgevonden.

Tabel 15.a. Aard van het financieel herstel

Soorten financieel herstel	Aantal	%	% (op totaal interacties)
Financiële vergoeding materiële schade	40	85,11	13,11
Financiële vergoeding menselijke schade	2	4,26	0,66
Financiële vergoeding materiële en menselijke schade samen	5	10,64	1,64
Totaal	47	100	15,41
Totaal aantal interacties	305		

In vergelijking met de voorbije jaren hebben de meeste financiële vergoedingen betrekking op de materiële schade.

Tabel 15.b. Wijze van financiële vergoeding

Wijze van financiële vergoeding	Aantal	%
Ouders	12	23,53
Betaald werk	10	19,61
Vereffeningfonds	9	17,65
Zakgeld	7	13,73
Spaargeld	5	9,80
Via ouders, met vereffening van jongere t.a.v. ouders	4	7,84
Leercontract	2	3,92
Verzekering	2	3,92
Totaal	51	100

In deze tabel staat het totaal van 51 in plaats van de 47 interacties van de voorgaande tabellen, aangezien in een aantal gevallen de financiële vergoeding gecombineerd tot stand kwam. Bijvoorbeeld: een deel wordt door de ouders vergoed en voor de rest gaat de jongere werken.

In 64,71% van de interacties komt de schadevergoeding van de minderjarige zelf. Dit door middel van betaald werk, met spaargeld, zakgeld, leercontract of via het Vereffeningfonds. In 2019 lag dit percentage op 48,58%.

In bovenstaande tabel wordt aangegeven dat er in 9 interacties een financiële vergoeding van de geleden schade is betaald via het Vereffeningfonds. In totaal zijn er in 2020 6 aanvragen ingediend bij het Vereffeningfonds.

TABEL 16. BEMIDDELINGSDUUR**Tabel 16.a. Duur tussen feiten en verwijzing**

Duur in maanden	Aantal dossiers	%
0 tot 1 maand	32	10,49
1 tot 2 maanden	7	2,30
2 tot 3 maanden	63	20,66
3 tot 4 maanden	37	12,13
4 tot 5 maanden	24	7,87
5 tot 6 maanden	31	10,16
6 tot 7 maanden	32	10,49
7 tot 8 maanden	19	6,23
8 tot 9 maanden	17	5,57
9 tot 10 maanden	7	2,30
10 tot 11 maanden	2	0,66
11 tot 12 maanden	2	0,66
12 tot 13 maanden	5	1,64
13 tot 14 maanden	7	2,30
14 tot 15 maanden	2	0,66
16 tot 17 maanden	4	1,31
17 tot 18 maanden	4	1,31
19 tot 20 maanden	1	0,33
20 tot 21 maanden	7	2,30
21 tot 22 maanden	1	0,33
meer dan 24 maanden	1	0,33
Totaal	305	100

Gemiddeld verlopen er 5 maanden tussen feiten en doorverwijzing. In 2019 lag het gemiddelde op 4 maanden en werden 2,56% van de interacties een jaar of langer na de feiten doorverwezen. In 2020 ligt dit percentage op 10,51%. Dit verschil kan te wijten zijn aan enkele uitschieters.

Tabel 16.b. Duur tussen verwijzing en eerste contact (datum start)

Duur in maanden	Aantal dossiers	%
0 tot 1 maand	304	99,67
1 tot 2 maanden	1	0,33
Totaal	305	100

Op één interactie na worden alle interacties binnen de maand opgestart, of er is op zijn minst binnen de maand contact geweest tussen de bemiddelaar en minstens één van de betrokken partijen. Dit beantwoordt aan de voorziene procedure voor herstelbemiddeling.

Tabel 16.c. Duur tussen eerste contact (datum start) en eind- of uitvoeringsverslag (datum einde)

Duur in maanden	Aantal dossiers	%
0 tot 1 maand	46	15,08
1 tot 2 maanden	72	23,61
2 tot 3 maanden	20	6,56
3 tot 4 maanden	26	8,52
4 tot 5 maanden	11	3,61
5 tot 6 maanden	15	4,92
6 tot 7 maanden	16	5,25
7 tot 8 maanden	42	13,77
8 tot 9 maanden	7	2,30
9 tot 10 maanden	7	2,30
10 tot 11 maanden	8	2,62
11 tot 12 maanden	5	1,64
meer dan 12 maanden	30	9,84
Totaal	305	100

In 38,69% van de interacties wordt er al een eindverslag overgemaakt aan de verwijzende instantie binnen 2 maanden na het eerste contact. Dit zijn doorgaans de dossiers waar er wel contact is geweest met de partijen, maar waar de bemiddeling niet wordt aangevat.

De gemiddelde duur van een bemiddeling bedraagt 3 maanden. Dit is vergelijkbaar met voorgaande jaren.

Bemiddelingen die meerdere maanden in beslag nemen, zijn doorgaans de dossiers met een lange afbetalingstermijn of waarin de familiale verzekering van één of meerdere minderjarigen betrokken is en waar de schadebepaling en/of tussenkomst lange tijd op zich laat wachten. Zowel de partijen als de bemiddelaar kunnen niet anders dan dit standpunt af te wachten.

6.1.7.3. Dossiers behandeld in 2020

Onderstaande tabellen behandelen de 6 aanvragen bij het Vereffeningsfonds uit de periode 01/01/2020 tot 31/12/2020.

TABEL 17. AANTAL AANVRAGEN IN 2018 VOLGENS
HET GESLACHT VAN DE AANVRAGERS

Geslacht	Aantal daders
Mannelijk	5
Vrouwelijk	1
Totaal	6

In 2020 hebben 6 daders een aanvraag gedaan bij het Vereffeningsfonds. In 2019 waren dit er 5.

TABEL 18. DE BEDRAGEN VAN DE AANVRAGEN

Totaal bedrag goedgekeurd door Comité V in 2020	1502,63
Kleinste goedgekeurd bedrag	150
Grootste goedgekeurd bedrag	500
Gemiddeld goedgekeurd bedrag	250,44
Totaal uitbetaald bedrag	1.272,40 euro

Het totaal uitbetaalde bedrag is eigenlijk de som van de bedragen die in 2020 werden uitbetaald en die zowel uit aanvragen van 2019 als uit sommige aanvragen van 2020 voortvloeiden. Er zijn geen aanvragen van 2020 die nog moeten worden uitbetaald in 2021.

TABEL 19. LEEFTIJD AANVRAGERS

Jongste – oudste – gemiddeld	Leeftijd
Jongste	14
Oudste	17
Gemiddeld	15,3

De gemiddelde leeftijd bedroeg 15 jaar.

TABEL 20. AARD VAN DE FEITEN GEPLEEGD DOOR DE
AANVRAGERS

Aard van de feiten	Aantal aanvragen
Diefstal met geweld/bedreiging	1
Vandalisme	3
Winkeldiefstal	1
Winkeldiefstal met verzwarende omstandigheden	1
Totaal	6

8.2. De praktijk van herstelgericht groepsoverleg (HERGO)

DADERS

Aantal gewerkte dossiers 2020 TABEL 1

Afgesloten

1

Lopend

2

Leeftijd Daders TABEL 3

13

33,33%

15

66,67%

Geslacht Daders TABEL 5

Mannelijk: 100%

Vrouwelijk: 0%

Aard van de feiten TABEL 11

Diefstal met geweld en bedreigingen met verzwarende omstandigheden + poging diefstal met geweld en bedreigingen met verzwarende omstandigheden

1

Diefstal met geweld en bedreigingen met verzwarende omstandigheden + poging diefstal met geweld en bedreigingen met verzwarende omstandigheden

1

Vernielingen van afsluitingen + vernielingen van voertuigen + inbreuken op corona-wetgeving

1

8.2. De praktijk van herstelgericht groepsoverleg: dossiers

De onderstaande tabellen geven een overzicht van de dossiers die in 2020 bij BAAL werden aangemeld. De HERGO-dossiers situeren zich altijd op niveau van de jeugdrechtbank. In deze dossiers stelden de jeugdrechters – door middel van een beschikking of vonnis – de minderjarigen onder toezicht van de sociale dienst van de jeugdrechtbank en gaven ze BAAL het mandaat om na te gaan of een herstelgericht groepsoverleg kon opgestart worden.

De jeugdrechter laat een afschrift van zijn beslissing inzake HERGO toekomen op BAAL. Een nieuw dossier wordt echter pas als aangemeld beschouwd wanneer op BAAL de kopieën toekomen van de brieven die aan de betrokken partijen, zijnde aan dader(s) en zijn ouder(s) alsook aan slachtoffer(s) en eventueel de ouder(s), worden verstuurd met het voorstel tot deelname aan een HERGO, vergezeld van een begeleidend schrijven.

De dossiers worden opgenomen door Olga Schrooten en Ilse Dautzenberg, die eveneens de rol van moderator en co-moderator invullen.

TABEL 1. AANTAL DOSSIERS

Deze tabel gaat over de dossiers waarin gewerkt werd tussen 01/01/2020 en 31/12/2020.

	Daders			Slachtoffers			Interacties			Dossiers		
	Gesloten	Lopend	Totaal	Gesloten	Lopend	Totaal	Gesloten	Lopend	Totaal	Gesloten	Lopend	Totaal
Aangemeld vóór 01/01/20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aangemeld tussen 01/01/20 -31/12/20	1	2	3	5	3	8	5	3	8	1	2	3
Totaal	1	2	3	5	3	8	5	3	8	1	2	3

Tabellen 2 tot en met 11 handelen over 3 dossiers die zijn aangemeld in 2020.

TABEL 2. AANTAL DADERS VOLGENS VERWIJZER

JRB, afdeling	Aantal daders	%	Beschikking of vonnis
Tongeren	3	100	3 beschikkingen
Hasselt	0	0	
Totaal	3	100	3 beschikkingen

TABEL 3. LEEFTIJD DADERS

Leeftijd bij de feiten	Aantal	%
13	1	33,33
15	2	66,67
Totaal	3	100

TABEL 4. ETNISCHE AFKOMST DADERS

Etnische afkomst	Aantal	%
Marokkaans	2	66,67
Pools	1	33,33
Totaal	3	100

Het registratiesysteem, dat door alle Vlaamse diensten is gecreëerd, opteert er voor om te registreren op etnische afkomst en niet op nationaliteit. Vanuit BAAL is er gekozen om bij de jongeren en hun ouders te vragen naar de afkomst van de vader.

TABEL 5. GESLACHT DADERS

Geslacht	Aantal	%
Mannelijk	3	100
Vrouwelijk	0	0
Totaal	3	100

TABEL 6. STATUUT SLACHTOFFERS

Statuut slachtoffers	Aantal	%
Natuurlijk persoon	5	62,50
Rechtspersoon	3	37,50
Totaal	8	100

Voorbeelden van die rechtspersonen zijn bedrijven, verenigingen of gemeentelijke besturen die tijdens een HERGO doorgaans wel duidelijk gepersonaliseerd worden door een verantwoordelijke.

TABEL 7. LEEFTIJD SLACHTOFFERS IN GROEPEN

Leeftijd bij de feiten	Aantal	%
< 18	0	0
18-25	2	25
26-40	1	12,50
41-65	2	25
> 65	0	0
(geen leeftijd)	3	37,50
Totaal	8	100

In de categorie '(geen leeftijd)' vinden we de rechtspersonen, of natuurlijke personen waarvan we de leeftijd niet kennen.

TABEL 10. OVERZICHT AANTAL DADERS EN SLACHTOFFERS PER HERGO-DOSSIER

	Aantal daders	Aantal slachtoffers	Aantal slachtoffers die deelnemen	Aantal slachtoffers aanwezig op de HERGO-bijeenkomst
Dossier 1	1	3	Niet van toepassing	Niet van toepassing
Dossier 2	1	3	Niet van toepassing	Niet van toepassing
Dossier 3	1	2	Niet van toepassing	Niet van toepassing

De vermelding 'Niet van toepassing' verwijst naar dossiers die niet opgestart werden of nog in een verkennende fase zitten.

TABEL 8. ETNISCHE AFKOMST SLACHTOFFERS

Etnische afkomst	Aantal	%
Niet bevraagd	5	62,50
Pools	3	37,50
Totaal	8	100

De categorie 'Niet bevraagd' verwijst naar de rechtspersonen en naar het aantal natuurlijke personen waarvan we de etnische afkomst (nog) niet konden bevragen.

TABEL 9. GESLACHT SLACHTOFFERS

Geslacht slachtoffers	Aantal	%
Mannelijk	2	25
Vrouwelijk	3	37,50
(leeg)	3	37,50
Totaal	8	100

TABEL 11. AARD VAN DE FEITEN

Aard van de feiten	Maatregel	Verwijzer	Totaal aantal jongeren
Diefstal met geweld en bedreigingen met verzwarende omstandigheden + poging diefstal met geweld en bedreigingen met verzwarende omstandigheden	HERGO	T	1
Diefstal met geweld en bedreigingen met verzwarende omstandigheden + poging diefstal met geweld en bedreigingen met verzwarende omstandigheden	HERGO	T	1
Vernielingen van afsluitingen + vernielingen van voertuigen + inbreuken op corona-wetgeving	HERGO + GD	T	1
Totaal		Tongeren: 3 Hasselt: 0	3

Tabel 12 handelt over het dossier dat tussen 01/01/2020 en 31/12/2020 werd afgesloten.

TABEL 12. PERIODES

Tabel 12.a. Datum van uitspraak maatregel - datum van aanmeldingen

Duur in maanden	Aantal dossiers	
Totaal	1	%
0 tot 1 maanden	1	100

Een HERGO-dossier wordt als aangemeld beschouwd, wanneer – naast de beschikking of het vonnis – ook de kopieën van de brieven (aan alle partijen met het aanbod tot deelname aan HERGO) toekomen op onze dienst.

Tabel 12.b. Datum van aanmelding - datum van eerste contact

Duur in maanden	Aantal dossiers	
Totaal	1	%
0 tot 1 maand	1	100

Tabel 12.c. Datum van aanmelding - datum HERGO-samenkomst

Duur in maanden	Aantal dossiers	
Totaal	1	%
Niet van toepassing	1	100

Vermits het dossier niet werd opgestart, is deze periode niet van toepassing.

Tabel 12.d. Datum van aanmelding - datum versturen eindverslag

Duur in maanden	Aantal dossiers	
Totaal	1	%
2 tot 3 maanden	1	100

Tabel 12.e. Datum eerste contact - datum versturen eindverslag naar verwijzer

Duur in maanden	Aantal dossiers	
Totaal	1	%
2 tot 3 maanden	1	100

8.2. De praktijk van het Positief Project (PP)

DADERS

Aantal gewerkte dossiers 2020 TABEL 1

Afgesloten

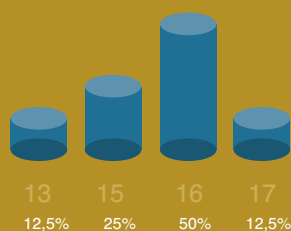
2

Lopend

6

Leeftijd Jongeren TABEL 4

Geslacht Daders TABEL 6

Mannelijk: 100%

Vrouwelijk: 0%

Aard van de feiten TABEL 3

8.2. De praktijk van het Positief Project

(Door)startende praktijk

In het najaar van 2019 kwamen de eerste dossiers op gang. Eind september 2019 werd het eerste dossier aangemeld en tot eind december 2019 telden we 4 lopende dossiers. Deze 4 dossiers werden verder opgevolgd in 2020. In de loop van 2020 werden nog 4 jongeren aangemeld wat maakt dat er in 2020 in 8 dossiers Positief Project werd gewerkt vanuit BAAL. Zoals reeds aangegeven allemaal via de Jeugdrechtbank.

Deze 8 dossiers boden BAAL de kans om de vooropgestelde manier van werken en de bijhorende procedure verder op punt te stellen en in een realistisch kader te gieten.

Helaas speelde ook in de praktijk en uitvoering van de Positieve Projecten Covid 19 een beperkende rol. De timing van de gesprekken, de uitvoering en de opvolging stond onder druk en vooral de uitvoering zelf van een aantal engagementen kon niet altijd worden gerealiseerd zoals voorzien in de goedgekeurde plannen.

In de gegevens in onderstaande tabellen zijn ook de 4 aangemelde dossiers van 2019 opgenomen. Ten eerste omdat er in het jaarverslag van 2019 weinig info was en ten tweede omdat de uitvoering van deze dossiers ook grotendeels in 2020 liep.

TABEL 1. FASE VAN UITVOERING

	Lopend	Afgesloten	Totaal
Aangemeld vóór 01/01/20	2	2	4
Aangemeld tussen 01/01/20 -31/12/20	4	0	4
Totaal	6	2	8

Afgesloten wil zeggen dat het plan geheel of gedeeltelijk is uitgevoerd. In deze dossiers werd een eindverslag met een overzicht van de uitvoering van alle engagementen overgemaakt.

TABEL 2. AANTAL DADERS VOLGENS VERWIJZER

Verwijzer	Arrondissement	Aantal	%
Jeugdrechtbank	Hasselt	6 (2 aangemeld in 2019)	75
Jeugdrechtbank	Tongeren	2 (2 aangemeld in 2019)	25
Totaal		8	100

Alle dossiers werden aangemeld vanuit de Jeugdrechtbank. Het Parket in Jeugdzaken verwees in 2020 geen positieve projecten door.

TABEL 3. AARD VAN DE FEITEN

Feiten	Aantal jongeren
Opzettelijke slagen en verwondingen x2	1
Opzettelijke slagen en verwondingen	1
Beschadigingen	2
Beschadigingen + opzettelijke brandstichting	1
Bedreigingen + diefstal + winkeldiefstal + sexting	1
Aanzetten tot ontucht en verspreiden kinderporno-grafisch materiaal	1
Verkrachting en Aanranding van de eerbaarheid	1
Totaal	8

TABEL 4. LEEFTIJD JONGEREN

Leeftijd	Aantal	%
12	0	0
13	1	12,5
14	0	0
15	2	25
16	4	50
17	1	12,5
18	0	0
Totaal	8	100

Leeftijd is de leeftijd op moment van de aanmelding omdat we niet altijd beschikken over de datum van de feiten.

De gemiddelde leeftijd van de jongeren van het positief project is 15,5 jaar.

TABEL 5. GESLACHT JONGEREN

Geslacht	Aantal	%
Mannelijk	8	100
Vrouwelijk	0	0
Totaal	8	100

8.3.1. (Startend) overleg

8.3.1.1. Binnen BAAL

Voor de officiële start van het Positief Project met het in voege gaan van het nieuwe decreet op de jeugddelinquentie in september 2016 werd vanuit een werkgroep Positief Project al heel wat voorbereidend werk verricht. Er werd een eerste aanzet gedaan voor wat betreft het concept, de procedure en een aantal standaard-werkdocumenten. In het najaar van 2019 werd doorgestart met de BAAL-medewerkers die effectief in de praktijk aan de slag zijn gegaan met de nieuwe methodiek van het Positief Project.

De betrokken BAAL-medewerkers:

- Bart Verbeeck
- Bert Ilsen
- Katrien Serdons

In eerste instantie werd gekozen om meer ad hoc samen te komen om het concept van het Positief Project vorm te geven. Dit om met de nodige flexibiliteit en kort op de bal te kunnen werken in de dossiers. Vanuit de praktijkervaring werd ook de procedure afgetoetst en aangepast. Er was in 2020 dus geen gestructureerde frequentie en agenda in het overleg.

Naast deze intervisie en ondersteuning in de Limburgse dossiers werd er ook gewerkt met de thema's die vanuit het overleg op Vlaams niveau kwamen. Eén van deze thema's is de afstemming met het andere HCA – aanbod. Binnen BAAL is er dan ook overleg geweest met alle respectievelijk teams om te komen tot werkbare afspraken in de verhouding van deze andere afhandelingsvormen tot het Positief Project. Zo werd er met team Gemeenschapdienst doorgesproken hoe vrijwilligerswerk binnen het PP het best wordt georganiseerd en welke knowhow en welk netwerk we kunnen delen. Met team herstelbemiddeling/HERGO is bekeken hoe het engagement naar slachtoffers best kan worden geformuleerd en hoe dit zich verhoudt naar het aanbod van herstelbemiddeling. Deze afspraken zijn ondertussen ook in de praktijk getest en bijgestuurd. Ook de doorstroming naar de leerprojecten vanuit PP is besproken.

Dit overleg met de andere teams zorgt voor betrokkenheid van het volledige BAAL-team op het Positief Project.

In 2021 zal deze betrokkenheid van het volledige BAAL-team ook op de agenda staan.

8.3.1.2. Vlaanderen

De Vlaamse HCA diensten zaten in november 2019 ook een eerste keer samen rond het Positief Project met op de agenda een stand van zaken per dienst en intervisie in de lopende dossiers. Dit overlegplatform krijgt ook wetenschappelijke ondersteuning vanuit LINC (Leuven instituut voor criminologie) in het kader van een doctoraatsonderzoek van Ibe Coeck. Ook in 2020 werd via dit platform overleg georganiseerd. Concreet was er op 09/03/2020 een intervisie met de begeleiders PP van alle Vlaamse HCA diensten. Een dag later, op 10/03, was er een focusgroep met vertegenwoordigers van alle diensten met oog op het onderzoek.

Vanuit het CO-overleg werd eind april 2020 mede door de input vanuit de praktijk een eindrapport Positief Project overgemaakt aan het Agentschap rond de invulling van het concept Positief Project. Begin september volgde hier ook een werkdocument uit voor de praktijk waarin 8 thema's naar voren werden geschoven om de intervisie voor de planbegeleiders te structureren. Deze thema's zijn:

- Motivatie van jongere + context
- Netwerk van de jongere
- Het plan van de jongere
- Procedure
- Beleving
- Lopende hulpverleningstrajecten
- Verhouding tot HCA aanbod
- Rol van de advocaat en consulent.

In 2021 zal er verder worden gewerkt rond bovenstaande thema's.

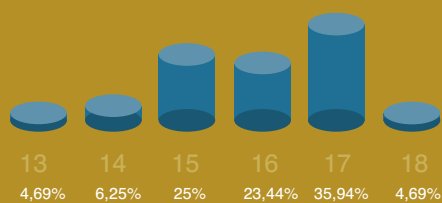
8.4. De praktijk van gemeenschapsdienst

DADERS

Aantal gewerkte dossiers 2020 TABEL 1

Leeftijd TABEL 4

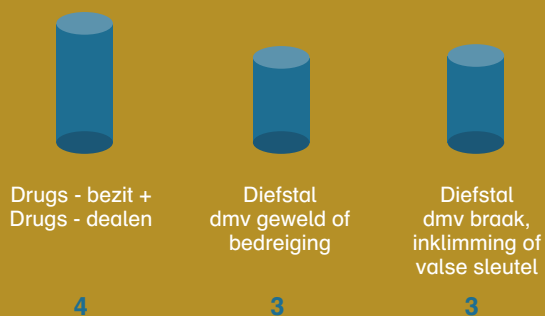
Geslacht TABEL 6

Mannelijk: 90,63%

Vrouwelijk: 9,38%

Aard van de feiten (top 3) TABEL 7

8.4. De praktijk van gemeenschapsdienst

De dossiers situeren zich op het niveau van de jeugdrechtbank steeds in combinatie met een ondertoezichtstelling door de sociale dienst.

Een gemeenschapsdienst kan opgelegd worden:

- als autonome voorwaarde;
- in combinatie met een positief project, ambulante maatregelen, andere voorwaarden (zoals leerproject, huisarrest,...) en/of een plaatsing in een gemeenschapsinstelling;
- in de voorlopige rechtspleging als maatregel bij beschikking, met een maximum van 60 uren;
- in de rechtspleging ten gronde als sanctie bij vonnis, met een maximum van 220 uren.

Onderstaande tabellen geven een overzicht van de dossiers die in de periode van 01/01/2020 tot en met 31/12/2020 bij BAAL aangemeld werden of waarin gewerkt werd en waarin gemeenschapsdienst opgelegd werd.

TABEL 1. AANTAL DOSSIERS

	Afgesloten	Lopend	Stopgezet	Totaal
Aangemeld vóór 1/01/2020	29	1	3	33
Aangemeld tussen 1/01/2020 - 31/12/2020	27	31	6	64
Totaal	56	32	9	97

In 2020 werden 64 jongeren aangemeld. Van deze 64 jongeren werden 27 afgesloten. Daarnaast werden 6 jongeren stopgezet. 31 dossiers werden eind 2020 nog niet (volledig) afgerond.

Van de 33 dossiers uit 2019 die nog lopende waren vóór 01/01/2020, nemen we nog 1 jongere mee naar 2021, enkel om het eindverslag nog te bezorgen aan de verwijzer. Naast de 29 jongeren die in 2020 werden afgerond, werden 3 jongeren stopgezet.

Van de 65 dossiers waarin een eindverslag werd opgemaakt, zijn er 9 stopzettingen. Hiervan werden 5 jongeren stopgezet omdat ze de werkafspraken niet nakwamen, 2 jongeren zijn nooit gestart omwille van stopzetting van hun leerproject. Eén jongere weigerde ook bij de tweede keer de uitvoering van zijn gemeenschapsdienst.

In totaal zijn er 56 dossiers positief afgerond, 31 dossiers zijn nog lopende.

In vergelijking met 2019 is er een sterke daling in de aangemelde dossiers. Toen telden we 86 aangemelde dossiers. In 2020 werkten we in totaal in 97 dossiers, in 2019 werkten we in 119 dossiers.

Tabellen 2 t.e.m. 8 handelen enkel over de 64 dossiers die in 2020 aangemeld werden.

TABEL 2. AANTAL DADERS VOLGENS VERWIJZER

Afdeling	Dossiers	%	Beschikking	Vonnis
Hasselt	42	65,63	34	8
Tongeren	21	32,81	19	2
leper	1	1,56	0	1
Totaal	64	100	53	11

Ook in 2020 zien we dat het merendeel van de dossiers wordt aangemeld vanuit jeugdrechtsbank Hasselt. We zien vooral verminderde aanmeldingen vanuit jeugdrechtsbank Tongeren. In 2019 waren dit vanuit jeugdrechtsbank Tongeren 39 aanmeldingen, vanuit jeugdrechtsbank Hasselt 46 aanmeldingen.

Gemeenschapsdienst wordt doorgaans in de voorbereidende rechtspleging als maatregel opgelegd. Het aantal uitgesproken vonnissen is in 2020 gelijkaardig met andere jaren.

TABEL 3. COMBINATIE MET ANDERE MAATREGELEN

Combinatie	Aantal	%
Enkel Gemeenschapsdienst	19	29,69
Combinatie Leerproject SIB-M (J20)	21	32,81
Combinatie Leerproject CTRL-ACT (J20)	12	18,75
Combinatie Leerproject DVA (J20)	6	9,38
Combinatie Leerproject CTRL-ACT (J20) + Leerproject SIB-M (J20)	4	6,25
Combinatie Leerproject SRIB (J20)	1	1,56
Combinatie HERGO	1	1,56
Totaal	64	100

In bovenstaande tabel gaat het over mogelijke combinaties binnen BAAL. Hiernaast kan het ook zijn dat de maatregelen binnen BAAL gecombineerd worden met andere maatregelen bijvoorbeeld, psychologische begeleiding of andere voorwaarden, bijvoorbeeld plaatsverbod, huisarrest, begeleiding bij CAD,...

In iets minder dan 1/3 van de dossiers wordt gemeenschapsdienst autonoom opgelegd. In de overige dossiers, net zoals vorig jaar 70%, wordt gemeenschapsdienst gecombineerd met een leerproject. Hoewel er iets minder combinaties zijn met de gekende leerprojecten Slachtoffer in Beeld-Minderjarigen, Drugs, (ver)Antwoord? en Seksualiteit en Relaties in Balans, is het nieuwe leerproject CTRL-ACT met een opmars bezig.

In tegenstelling tot vorig jaar kregen toch enkele jongeren de combinatie van gemeenschapsdienst aan meerdere leerprojecten opgelegd.

TABEL 4. LEEFTIJD DADERS

Leeftijd bij aanmelding	Aantal	%
13	3	4,69
14	4	6,25
15	16	25,00
16	15	23,44
17	23	35,94
18	3	4,69
Totaal	64	100

We kiezen ervoor om in deze tabel de leeftijd op het moment van de aanmelding weer te geven omdat we niet altijd beschikken over de exacte datum waarop de feiten zijn gepleegd, en soms zit er ook een periode tussen de datum van de feiten en de effectieve doorverwijzing naar BAAL.

De gemiddelde leeftijd van de jongeren is 16 jaar, hetgeen hoger is dan andere jaren. Dit is te verklaren door een stijging bij het aantal 17-jarigen en een sterke daling van het aantal 14-jarigen. Voorts werden dit jaar geen 12-jarigen aangemeld.

TABEL 5. ETNISCHE AFKOMST DADERS

Land van afkomst	Aantal	%
(niet bevraagd)	4	6,25
België	30	46,88
Italië	3	4,69
Kosovo	2	3,13
Marokko	9	14,06
Nederland	3	6,69
Polen	1	1,56
Rusland	2	3,13
Turkije	9	14,06
Tsjetsjenië	1	1,56
Totaal	64	100

Ons registratiesysteem opteert ervoor om te registreren op etnische afkomst en niet op nationaliteit. Vanuit BAAL is er gekozen om bij de jongeren en hun ouders te vragen naar de afkomst van de vader.

In de categorie 'niet bevraagd' zitten jongeren van wie de etnische afkomst (nog) niet geregistreerd is, bijvoorbeeld omdat er (nog) geen kennismakingsgesprek is doorgegaan.

TABEL 6. GESLACHT DADERS

Geslacht	Aantal	%
Vrouwelijk	6	9,37
Mannelijk	58	90,63
Totaal	64	100

Het aantal aangemelde meisjes is dit jaar lichtjes gestegen ten opzichte van vorig jaar.

TABEL 7. AARD VAN DE FEITEN

Aard van de feiten	Aantal
Aanranding van de eerbaarheid + Afpersing	1
Afpersing	2
Afpersing (2x) + Diefstal	1
Afpersing (2x) + Diefstal dmv geweld of bedreiging + Opzettelijke slagen en verwondingen	1
Afpersing (2x) + Diefstal + Drugs - bezit + Opzettelijke slagen en verwondingen + Verboden wapendracht	1
Bedreigingen + Onmenselijke behandeling van een minderjarige + Opzettelijke slagen en verwondingen	1
Bedreigingen + Opzettelijke slagen en verwondingen + Verboden wapendracht	1
Belaging + Opzettelijke slagen en verwondingen	1
Belaging + Diefstal - winkel + Diefstal dmv geweld of bedreiging + Drugs + Opzettelijke slagen en verwondingen	1
Beschadigingen (2x)	1
Beschadigingen (2x) + Opzettelijke slagen en verwondingen	1
Beschadigingen (8x) + brandstichting	1
Beschadigingen + inbreuken op coronamaatregelen	1
Beschadigingen (2x) + inbreuken op coronamaatregelen	1
Beschadigingen + inbreuken op coronamaatregelen + Opzettelijke slagen en verwondingen (2x)	1
Beschadigingen + Opzettelijke slagen en verwondingen + Weerspanningheid	1
Opzettelijke brandstichting	1
Poging tot diefstal	1
Poging tot diefstal met geweld	1
Diefstal - fiets/moto	2
Diefstal - fiets/moto + Diefstal dmv geweld of bedreiging	1
Diefstal	1
Diefstal – winkel (2x)	1
Diefstal + Diefstal dmv braak, inklimming of valse sleutel + Verboden wapendracht	1
Diefstal + Drugs	1
Diefstal + Drugs + Opzettelijke slagen en verwondingen + Opzettelijke slagen en verwondingen	1
Diefstal dmv braak, inklimming of valse sleutel	3
Diefstal dmv braak, inklimming of valse sleutel (2x) + Opzettelijke slagen en verwondingen	1
Diefstal dmv geweld of bedreiging	3
Diefstal dmv geweld of bedreiging (2x) + Opzettelijke slagen en verwondingen + Valsheid in geschrifte/informaticafraude	1

Diefstal dmv geweld of bedreiging + Drugs – bezit + Drugs – dealen	1
Diefstal dmv geweld of bedreiging + Drugs – bezit + Drugs – dealen + Verboden wapendracht	1
Diefstal dmv geweld of bedreiging + Opzettelijke slagen en verwondingen	1
Diefstal dmv geweld of bedreiging + Opzettelijke slagen en verwondingen + doodslag	1
Diefstal dmv geweld of bedreiging + Valsheid in geschrifte/informaticafraude	1
Drugs - bezit (2x) + Drugs – dealen (2x)	1
Drugs - bezit + Drugs - dealen	4
Drugs - bezit + Inbreuken op coronamaatregelen	2
Drugs - bezit + Opzettelijke slagen en verwondingen + Verboden wapendracht	1
Heling	2
Inbreuken op coronamaatregelen (4x)	1
Opzettelijke slagen en verwondingen	2
Opzettelijke slagen en verwondingen (2x) + Verboden wapendracht + Weerspannigheid	1
Opzettelijke slagen en verwondingen (2x) + Weerspannigheid	1
Gebruik of dragen van explosieven	1
Gebruik of dragen van explosieven (2x) + opzettelijke slagen en verwondingen	1
Uitgave valse munt	1
Verkeersdelict	1
Weerspannigheid	2
Totaal	64

TABEL 8. AANTAL UREN GEMEENSCHAPSDIENST OP-GELEGD JEUGDRECHTBANK LIMBURG PER AFDELING

Aantal uren	Afdeling Hasselt	Afdeling Tongeren
8	1	0
10	1	0
11	0	1
15	3	2
20	12	0
25	1	0
30	22	10
40	1	2
50	0	4
60	0	1
70	0	1
80	1	0
Totaal 1859 uren	1108 uren	751 uren

In Limburg werd een gemiddelde van 29,5 uren gemeenschapsdienst opgelegd. Dit is iets meer in vergelijking met vorig jaar.

Voor afdeling Hasselt gaat het over een gemiddelde van 26,38 uren (2019: gemiddelde 26,04 uren). Voor afdeling Tongeren gaat het over een gemiddelde van 35,76 uren (2019: gemiddelde 28,07 uren).

Net zoals vorig jaar werd er ook in 2020 meer gevarieerd in het aantal opgelegde uren gemeenschapsdienst. Het jeugddelinquentiedecreet was in 2020 een volwaardig jaar in voege. Het decreet biedt de mogelijkheid om zowel bij beschikking als bij vonnis voor een hoger aantal uren te kiezen: respectievelijk maximum 60 uren en 220 uren. Het is dan ook vanzelfsprekend dat we meer dossiers boven de 30 uren vaststellen.

- Vanuit jeugdrechtsbank Tongeren kregen 8 jongeren meer dan 30 uren gemeenschapsdienst opgelegd. In 2019 waren dit 3 jongeren. Vanuit jeugdrechtsbank Hasselt zijn dit 2 jongeren hetgeen wel gelijkaardig is met 2019.
- Vanuit jeugdrechtsbank Tongeren kregen slechts 3 jongeren minder dan 30 uren gemeenschapsdienst opgelegd, terwijl dit in 2019 15 jongeren. Vanuit jeugdrechtsbank Hasselt kregen 18 jongeren minder dan 30 uren gemeenschapsdienst opgelegd.
- 30 uren gemeenschapsdienst blijft de norm, want ook in 2020 moest de helft van de aangemelde jongeren 30 uren uitvoeren.

Tabel 9 handelt enkel over de 65 dossiers die tussen 01/01/2020 en 31/12/2020 werden afgesloten.

TABEL 9. PERIODES

Tabel 9.a. Datum uitspraak maatregel - datum aanmelding

Duur in maanden	Aantal dossiers	
Totaal	65	100%
0 tot 1 maand	62	95,38
2 tot 3 maand	1	1,54
4 tot 5 maand	1	1,54
7 tot 8 maand	1	1,54

- Gemiddelde: 11 dagen
- Minimum: 1 dag
- Maximum: 211 dagen

Tabel 9.b. Datum aanmelding - datum kennismakingsgesprek

Duur in maanden	Aantal dossiers	
Totaal	65	100%
1 van de 2 data niet ingevuld	3	4,62
0 tot 1 maand	31	47,69
1 tot 2 maanden	10	15,38
2 tot 3 maand	6	9,23
3 tot 4 maand	5	7,69
4 tot 5 maand	1	1,54
5 tot 6 maand	1	1,54
6 tot 7 maand	4	6,15
7 tot 8 maand	3	4,62
8 tot 9 maand	1	1,54

- Gemiddelde: 62 dagen
- Minimum: 4 dagen
- Maximum: 257 dagen

In 47% van de dossiers vindt er binnen de maand een kennismakingsgesprek plaats bij de jongere en ouder(s). In 63% van de dossiers gebeurt dit binnen de 2 maanden. In sommige dossiers kan er niet meteen een kennismakingsgesprek plaatsvinden zoals wanneer een jongere eerst zijn leerproject zal volgen, een jongere verblijft in een gemeenschapsinstelling, wanneer andere hulpverlening prioriteit heeft,...

In 3 dossiers vond er geen kennismakingsgesprek plaats. Het gaat over 2 dossiers waarin éénzelfde jongere de uitvoering weigerde en over 1 dossier dat werd stopgezet bij het leerproject vooraleer er een kennismakingsgesprek kon plaatsvinden.

Tabel 9.c. Datum kennismakingsgesprek -
datum start effectieve uitvoering

Duur in maanden	Aantal dossiers	
Totaal	65	100%
1 van de 2 data niet ingevuld	6	9,23
0 tot 1 maand	34	52,31
1 tot 2 maand	11	16,92
2 tot 3 maand	4	6,15
3 tot 4 maand	3	4,6
4 tot 5 maand	3	4,62
5 tot 6 maand	1	1,54
6 tot 7 maand	1	1,54
9 tot 10 maand	1	1,54
12 tot 13 maand	1	1,54

- Gemiddelde: 52 dagen
- Minimum: 3 dagen
- Maximum: 385 dagen

Iets meer dan de helft van de jongeren start binnen een maand na het kennismakingsgesprek met de effectieve uitvoering van de gemeenschapsdienst. 68% van de jongeren start binnen de 2 maanden. Door COVID-19 en de daarbij horende maatregelen is er een aantal jongeren dat later dan voorzien kon starten met de uitvoering. Enkele jongeren werden na het kennismakingsgesprek nog geplaatst in een gemeenschapsinstelling waardoor de uitvoering van de gemeenschapsdienst werd opgeschort, hetgeen de lange termijn tussen kennismakingsgesprek en datum start verklaart.

In 6 dossiers heeft er geen kennismakingsgesprek plaatsgevonden en/ of is de jongere uiteindelijk niet gestart met de uitvoering van zijn gemeenschapsdienst door niet op te komen dagen.

Tabel 9.d. Datum start effectieve uitvoering -
datum einde effectieve uitvoering

Duur in maanden	Aantal dossiers	
Totaal	65	100%
1 van de 2 data niet ingevuld	6	9,23
0 tot 1 maand	53	81,54
2 tot 3 maand	3	4,62
3 tot 4 maand	1	1,54
5 tot 6 maand	1	1,54
7 tot 8 maand	1	1,54

- Gemiddelde: 18 dagen
- Minimum: 0 dagen
- Maximum: 231 dagen

81% van de jongeren heeft na de effectieve start van de gemeenschapsdienst binnen een maand ook gedaan met werken.

De reden dat een uitvoering langer duurt, kan te maken hebben met het feit dat de uren gemeenschapsdienst in weekenden of over twee schoolvakanties werden ingepland. Door de coronamaatregelen moest een enkele jongere langer dan gepland wachten voor de verdere uitvoering van zijn uren gemeenschapsdienst.

*Tabel 9.e. Datum einde effectieve uitvoering -
datum versturen eindverslag naar verwijzer*

Duur in maanden	Aantal dossiers	
Totaal	65	100%
1 van de 2 data niet ingevuld	6	9,23
0 tot 1 maand	40	61,54
1 tot 2 maand	13	20
2 tot 3 maand	4	6,15
4 tot 5 maand	1	1,54
5 tot 6 maand	1	1,54

- Gemiddelde: 32 dagen
- Minimum: 5 dagen
- Maximum: 168 dagen

In 81% van de dossiers bedraagt de periode tussen het beëindigen van de gemeenschapdienst en het versturen van het eindverslag hoogstens 2 maanden. In deze periode wordt het eerste deel van het eindverslag besproken met de jongere en ouders thuis in een afsluitend (video)gesprek. Op hun beurt krijgen jongere en ouders de kans hun verhaal weer te geven in het eindverslag (deel 2). Wanneer al deze informatie is verwerkt in het eindverslag krijgen zij dit ter nalezing toegestuurd. Na deze procedure wordt het eindverslag ten slotte verstuurd naar de verwijzers.

*Tabel 9.f. Datum aanmelding -
datum versturen eindverslag*

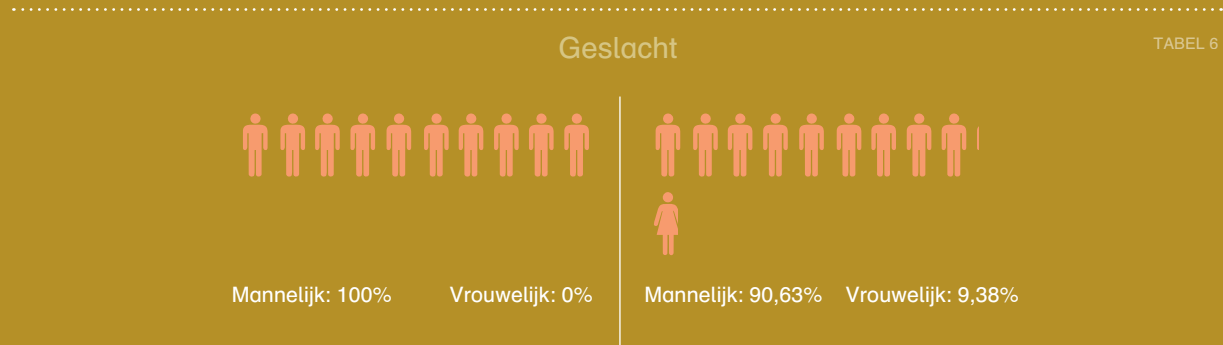
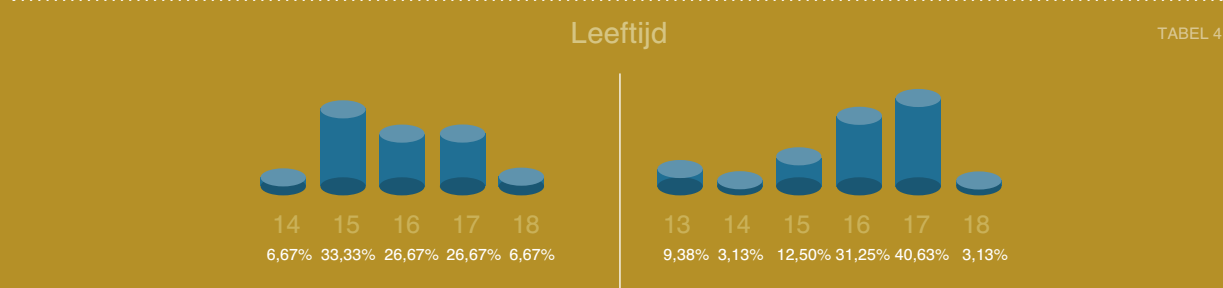
Duur in maanden	Aantal dossiers	
Totaal	65	100%
1 tot 2 maand	7	10,77
2 tot 3 maand	13	20,00
3 tot 4 maand	10	15,38
4 tot 5 maand	5	7,69
5 tot 6 maand	5	7,69
6 tot 7 maand	2	3,08
7 tot 8 maand	5	7,69
8 tot 9 maand	9	13,85
9 tot 10 maand	3	4,62
10 tot 11 maand	2	3,08
12 tot 13 maand	1	1,54
13 tot 14 maand	1	1,54
14 tot 15 maand	1	1,54
>18 maanden	1	1,54

- Gemiddelde: 167 dagen
- Minimum: 33 dagen
- Maximum: 542 dagen

61,53% van de dossiers wordt na aanmelding, binnen de 6 maanden volledig afgerond, nochtans was dit aantal in 2019 82%. De coronamaatregelen hebben hier een rol in gespeeld. Daarnaast zagen we verschillende jongeren die na aanmelding lange tijd in de gemeenschapsinstelling werden geplaatst.

8.5. De praktijk van de leerprojecten

CRTL-ACT

8.5. De praktijk van de leerprojecten

De dossiers leerprojecten situeren zich op het niveau van de jeugdrechtbank steeds in combinatie met een ondertoezichtstelling door de sociale dienst.

Een leerproject kan opgelegd worden:

- als autonome voorwaarde;
- in combinatie met een positief project, ambulante maatregelen, andere voorwaarden (zoals gemeenschapsdienst, huisarrest,...) en/of een plaatsing in een gemeenschapsinstelling;
- in de voorlopige rechtspleging als maatregel bij beschikking, met een maximum van 60 uren;
- in de rechtspleging ten gronde als sanctie bij vonnis, met een maximum van 220 uren.

Een leerproject kan sinds het JDD ook voorgesteld worden als voorwaarde op het niveau van het Parket in Jeugdzaken. Deze praktijk wordt ook weergegeven in dit jaarverslag voor het jaar 2020.

We kiezen ervoor om de leerprojecten op niveau van de Jeugdrechtbank te behouden als trajecten van 20 uren.

Wat betreft de leerprojecten op niveau van het Parket bieden we deze aan in de vorm van een traject van 10 uren of een traject van 20 uren.

In de groepen van 20 uren kunnen dus zowel jongeren deelnemen op doorverwijzing van het Parket als van de Jeugdrechtbank. Een leerproject dat opgenomen is in een positief project en zo door de Jeugdrechtbank of het Parket wordt aangemeld, kan qua aantal uren wel verschillen gezien er op maat wordt gewerkt binnen een PP.

In tegenstelling met vorig jaar zitten in dit gedeelte van het jaarverslag geen cijfergegevens over de jongeren in de trajecten in de GI De Kempen. In 2020 werden er vanuit het Agentschap geen middelen voorzien voor deze trajecten. Desondanks zijn er wel een aantal trajecten doorgegaan. Meer informatie hierover is terug te vinden onder 6.5 Innovatie en Expertisedeling

Hieronder worden de cijfers weergegeven gebundeld per leerproject.

Leerproject CTRL-ACT

TABEL 1. AANTAL DOSSIERS CTRL-ACT

Wat betreft de cijfergegevens van de leerprojecten CTRL-ACT kan er geen vergelijking gemaakt worden met de voorgaande jaren gezien dit aanbod is gestart op 01/01/2020. We kunnen dus niet wijzen op evoluties in welke richting dan ook.

CTRL-ACT P10

	Afgesloten	Lopend	Stopgezet	Totaal
Aangemeld vóór 1/1/2020	0	0	0	0
Aangemeld tussen 1/1/2020 - 31/12/2020	12	2	1	15
Totaal	12	2	1	15

Er zijn in 2020 13 dossiers afgesloten. Slechts één dossier daarvan werd stopgezet voor het einde van het traject. Afgesloten wil zeggen dat er een eindverslag is overgemaakt aan de verwijzende instantie. In totaal werden dus 15 jongeren door het Parket in Jeugdzaken aangemeld voor het leerproject van 10 uren.

CTRL-ACT P20

In het jaarverslag 2020 zullen geen cijfergegevens terug te vinden zijn over het leerproject CTRL-ACT van 20 uren op niveau Parket in Jeugdzaken omdat er hier in 2020 geen dossiers van werden aangemeld.

CTRL-ACT J20

	Afgesloten	Lopend	Stopgezet	Totaal
Aangemeld vóór 1/1/2020	0	0	0	0
Aangemeld tussen 1/1/2020 - 31/12/2020	10	19	3	32
Totaal	10	19	3	32

Er zijn 32 dossiers aangemeld door de jeugdrechter. Hiervan zijn er 13 afgesloten. De belangrijkste reden voor het eerder beperkte aantal afgesloten dossiers zijn de Covid-19 maatregelen die voor vertraging in de uitvoering hebben gezorgd en voor het feit dat er met kleinere groepen moest gewerkt worden dan voorzien. Hierdoor konden er dus ook minder dossiers afgerond worden.

Ongetwijfeld zou een aantal van deze jongeren SIB-M opgelegd gekregen hebben, moest het aanbod van CTRL-ACT er niet zijn. Een aantal van deze jongeren zijn ook wel jongeren die in het verleden al eens het leerproject SIB-M hebben afgerond en waarvoor nu voor een andere aanpak wordt gekozen door de verwijzers.

In totaal werd de deelname voor het leerproject CTRL-ACT van 4 jongeren stopgezet. Deze jongeren hielden zich niet aan de gemaakte afspraken. Ze kwamen bijv. niet meer opdagen of kwamen meermaals te laat. Deze afspraken zijn duidelijk opgenomen in een reglement dat op voorhand met jongere en zijn omgeving wordt doorgenomen en goedgekeurd. Er wordt een stopzettingsverslag overgemaakt aan de verwijzende instanties.

TABEL 2. AANTAL DADERS VOLGENS VERWIJZER

Afdeling	P10u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%
Hasselt	9	60	14 14 beschikkingen (2 via Positief Project)	43,75
Tongeren	6	40	17 14 beschikkingen 3 vonnissen (1 via Positief Project)	53,13
Leuven	0	0	1 1 vonnis	3,12
Totaal	15	100	32 28 beschikkingen 4 vonnissen	100

Bij deze tabel is belangrijk te wijzen op een nieuwigheid sinds 2020. Eind 2019 ging ook de methodiek van het **Positief Project** in voege (zie punt 6.2. en 8.3.). Het is steeds een mogelijkheid voor de jongeren die een **Positief Project** mogen indienen om hier ook een leerproject uit het BAAL-aanbod in te zetten. Wat de begeleiding van deze leerprojecten betreft is dit een dossier als een ander. Dit geldt ook voor de weergave van deze dossiers in onderstaande tabellen.

Net zoals de andere leerprojecten gebeurt de doorverwijzing van de Jeugdrechtbank voornamelijk via beschikkingen. Naast de doorverwijzing via een beschikking of een vonnis kan het leerproject ook worden opgelegd via een arrest van het Hof van Beroep.

TABEL 3. COMBINATIE MET ANDERE HCA TRAJECTEN

CTRL-ACT P10u

Combinatie	Aantal	%
Enkel Leerproject CTRL-ACT (P10)	14	93,33
Combinatie Leerproject DVA (P20)	1	6,67
Totaal	15	100

De grote meerderheid van de dossiers op Parketniveau worden niet in combinatie met andere HCA trajecten voorgesteld.

CTRL-ACT J20u

Combinatie	Aantal	%
Enkel Leerproject CTRL-ACT (J20)	12	37,50
Combinatie Leerproject SIB-M (J20)	3	9,38
Combinatie Leerproject SRIB (J20)	1	3,13
Combinatie GD	12	37,50
Combinatie GD + Leerproject SIB-M (J20)	4	12,50
Totaal	32	100

Er zijn in bovenstaande tabellen geen combinaties met herstelbemiddeling terug te vinden. Uiteraard is er een heel aantal daders waarvoor ook het voorstel van bemiddeling is geweest maar dit gebeurde dan steeds op een ander moment in het gerechtelijk traject. We weerhouden enkel de combinaties met herstelbemiddeling als ze op hetzelfde moment worden voorgesteld en aangemeld.

Exact de helft van de dossiers wordt aangemeld in combinatie met gemeenschapsdienst.

TABEL 4. LEEFTIJD DADERS

Leeftijd bij aanmelding	P10u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%
13	0	0	3	9,38
14	1	6,67	1	3,13
15	5	33,33	4	12,50
16	4	26,67	10	31,25
17	4	26,67	13	40,63
18	1	6,67	1	3,13
Totaal	15	100	32	100

Het grootste deel van de jongeren is tussen de 15 en 17 op het moment dat ze worden aangemeld. Omdat we niet altijd beschikken over de datum van de feiten is geopteerd om de leeftijd te registreren op datum van de aanmelding. Vandaar dat er ook meerderjarigen kunnen worden aangemeld, omdat de feiten dan wel gepleegd zijn tijdens de minderjarigheid.

Gemiddelde leeftijd op parketniveau is 15,9 en voor de jeugdrechtbank is dat 15,06.

TABEL 5. ETNISCHE AFKOMST DADERS

Leeftijd bij aanmelding	P10u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%
(niet bevraagd)	3	20	7	21,88
Algerije	1	6,67	0	0
België	7	46,67	12	37,50
Marokko	1	6,67	4	12,50
Nederland	1	6,67	2	6,25
Polen	1	6,67	0	0
Rusland	1	6,67	0	0
Irak	0	0	1	3,13
Italië	0	0	1	3,13
Turkije	0	0	5	15,63
Totaal	15	100	32	100

Ons registratiesysteem opteert ervoor om te registreren op etnische afkomst en niet op nationaliteit. Vanuit BAAL is er gekozen om bij de jongeren en hun ouders te vragen naar het land van afkomst aan vaderszijde.

‘Niet bevraagd’ slaat doorgaans op dossiers waarin nog geen kennismakingsgesprek is doorgegaan en waarin de etnische afkomst nog bevraagd moet worden of waar dit gegeven nog geregistreerd moet worden omdat het dossier nog lopende is.

TABEL 6. GESLACHT DADERS

Geslacht	P10u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%
M	15	100	29	90,63
V	0	0	3	9,37
Totaal	15	100	32	100

Ook voor het leerproject CTRL-ACT stellen we vast dat de grote meerderheid van de aangemelde daders jongens zijn.

TABEL 7. AARD VAN DE FEITEN

In tegenstelling tot de voorgaande jaren wordt er in deze tabellen geen onderscheid meer gemaakt per verwijzer en worden ook de combinaties met de andere HCA maatregelen niet meer herhaald.

CTRL-ACT P10u

Aard van het delict	Aantal
Bedreigingen	1
Diefstal - gewoon	3
Drugs - gebruik	1
Drugs + Opzettelijke slagen en verwondingen + Verboden wapendracht	1
Opzettelijke slagen en verwondingen	2
Valsheid in geschrifte/informaticafraude	1
Misbruik van vertrouwen	2
Opzettelijke slagen en verwondingen + verkeersdelict	1
Opzettelijke brandstichting	3
Totaal	15

CTRL-ACT J20u

Aard van het delict	Aantal
Aanzetten tot ontucht en kinderpornografie + Diefstal - gewoon	1
Bedreigingen (x2) + Opzettelijke slagen en verwondingen + Verboden wapendracht	1
Bedreigingen + Beschadigingen (x2) + Opzettelijke slagen en verwondingen (x3)	1
Bedreigingen + Opzettelijke slagen en verwondingen + Weerspannigheid	1
Beschadigingen (x2) + Opzettelijke slagen en verwondingen	1
Diefstal - gewoon + Opzettelijke slagen en verwondingen	1
Diefstal dmv braak, inklimming of valse sleutel + Diefstal dmv geweld of bedreiging + Opzettelijke slagen en verwondingen	1
Diefstal dmv geweld of bedreiging	1
Diefstal dmv geweld of bedreiging + Drugs	1
Diefstal dmv geweld of bedreiging + Drugs + Verboden wapendracht	1
Diefstal dmv geweld of bedreiging + Opzettelijke slagen en verwondingen	1
Drugs - bezit + Drugs - dealen	2
Opzettelijke slagen en verwondingen	1
Opzettelijke slagen en verwondingen (x2)	1
Afpersing + Diefstal dmv geweld of bedreiging + Opzettelijke brandstichting + Valsheid in geschrifte/informaticafraude	1
Beschadigingen	1
Beschadigingen (x2) + Inbreuken op coronamaatregelen	1
Diefstal - auto + Diefstal dmv braak, inklimming of valse sleutel	1
Diefstal - gewoon	1
Diefstal - gewoon (x2)	1
Diefstal - gewoon + Niet naleven van voorwaarden	1
Diefstal dmv braak, inklimming of valse sleutel	1
Diefstal dmv geweld of bedreiging + Opzettelijke slagen en verwondingen + Poging doodslag	1
Drugs - bezit + Drugs - dealen	1
Gebruik of dragen van explosieven	1
Gebruik of dragen van explosieven (x2) + Opzettelijke slagen en verwondingen	1
Opzettelijke brandstichting	1
Opzettelijke slagen en verwondingen (x2) + Weerspannigheid	1
Valsheid in geschrifte/informaticafraude	2
Totaal	32

Net als voor het leerproject SIB-M blijkt dat er een grote verscheidenheid is voor de feiten waarvoor het leerproject CTRL-ACT wordt opgelegd of voorgesteld.

**De onderstaande tabellen gaan over de 26 dossiers die zijn afgesloten binnen de leerprojecten
CTRL-ACT in de periode van 01/01/2020 tot en met 31/12/2020.**

Wat betreft CTRL-ACT gaat dit alleen over dossiers die ook zijn aangemeld in 2020 omdat het aanbod pas is gestart in 2020. Dit gaat zowel over de dossiers die het traject positief hebben afgesloten als over de dossiers die zijn stopgezet of eventueel niet zijn gestart.

Tabel 8. PERIODES

Tabel 8.a. Datum uitspraak – datum aanmelding

Duur in maanden	P10u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%
0 tot 1 maand	13	100	12	92,31
2 tot 3 maand	0	0	1	7,69
Totaal	13	100	13	100
Gemiddelde	17 dagen		12 dagen	
Minimum	1 dag		2 dagen	
Maximum	28 dagen		71 dagen	

**Tabel 8.b.: Datum aanmelding –
datum kennismakingsgesprek**

Duur in maanden	P10u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%
0 tot 1 maand	10	76,92	6	46,16
1 tot 2 maand	2	15,38	2	15,38
2 tot 3 maand	0	0	1	7,69
3 tot 4 maand	0	0	3	23,08
6 tot 7 maand	1	7,69	1	7,69
Totaal	13	100	13	100
Gemiddelde	32 dagen		55 dagen	
Minimum	1 dag		0 dagen	
Maximum	180 dagen		182 dagen	

Hier is er een significant verschil tussen de gemiddelde duur op Parketniveau en deze voor dossiers van de jeugdrechtsbank. Dit heeft grotendeels te maken met het feit dat er op Jeugdrechtsbankniveau veel meer sprake is van combinaties met andere maatregelen van BAAL. Doordat de andere gecombineerde maatregel mogelijk eerst wordt georganiseerd, duurt het langer voor er vanuit CTRL-ACT een kennismakingsgesprek wordt georganiseerd. Een andere reden kan zijn dat er ook een ander hulpverleningstraject lopende is op moment van de aanmelding en hiermee dient te worden afgestemd.

**Tabel 8.c.: Datum kennismakingsgesprek –
datum start effectieve uitvoering**

Duur in maanden	P10u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%
0 tot 1 maand	11	84,62	10	76,92
1 tot 2 maand	1	7,69	2	15,38
5 tot 6 maand	0	0	1	7,69
6 tot 7 maand	1	7,69	0	0
Totaal	13	100	13	100
Gemiddelde	33 dagen		27 dagen	
Minimum	4 dagen		0 dagen	
Maximum	209 dagen		174 dagen	

Doorgaans wordt er ongeveer een maand na het kennismakingsgesprek gestart met het leerproject. In deze periode wordt er gekeken in welke groep de jongere best kan aansluiten en wordt dit praktisch georganiseerd.

**Tabel 8.d.: Datum start effectieve uitvoering –
datum einde effectieve uitvoering**

Duur in maanden	P10u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%
0 tot 1 maand	13	100	13	100
Totaal	13	100	13	100
Gemiddelde	3 dagen		10 dagen	
Minimum	1 dag		0 dagen	
Maximum	7 dagen		28 dagen	

Tot nu toe werd er binnen het leerproject CTRL-ACT geopteerd om de uitvoering te organiseren in een kortere en intensievere periode dan dit het geval is bij de andere leerprojecten.

*Tabel 8.e.: Datum einde effectieve uitvoering –
datum versturen eindverslag naar verwijzer*

Duur in maanden	P10u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%
0 tot 1 maand	13	100	13	100
Totaal	13	100	13	100
Gemiddelde	10 dagen		9 dagen	
Minimum	4 dagen		7 dagen	
Maximum	14 dagen		16 dagen	

De eindverslaggeving wordt altijd ook afgecheckt bij de ouders/context en hierdoor gaat hier een aantal dagen over een voordat het eindverslag wordt verstuurd.

*Tabel 8.f.: Datum aanmelding –
datum versturen eindverslag naar verwijzer*

Duur in maanden	P10u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%
0 tot 1 maand	1	7,69	0	0
1 tot 2 maand	8	61,54	4	30,77
2 tot 3 maand	2	15,38	1	7,69
3 tot 4 maand	0	0	2	15,38
4 tot 5 maand	0	0	4	30,77
6 tot 7 maand	1	7,69	2	15,38
7 tot 8 maand	1	7,69	0	0
Totaal	13	100	13	100
Gemiddelde	78 dagen		102 dagen	
Minimum	20 dagen		35 dagen	
Maximum	231 dagen		198 dagen	

Gemiddeld genomen neemt de volledige uitvoering van de Jeugdrechtsbank dossiers dus meer tijd in beslag dan deze op Parketniveau.

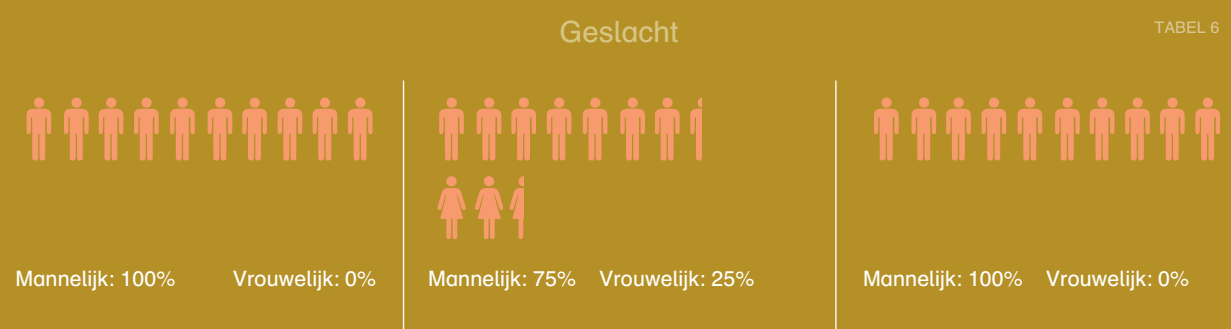
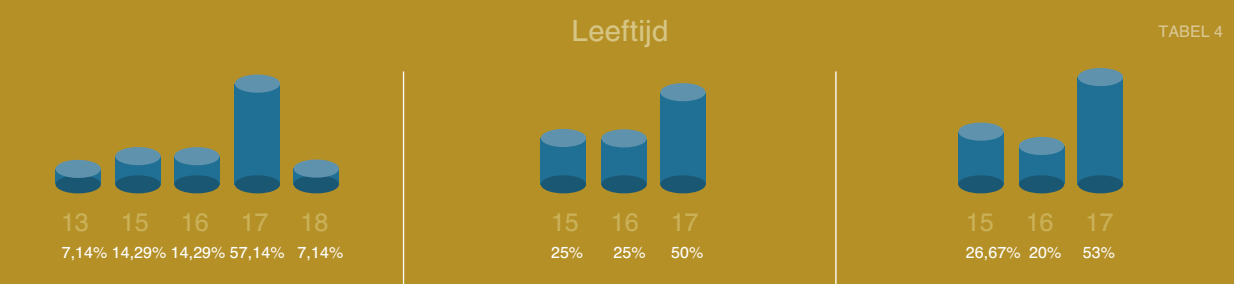
Tabel 9: OVERZICHT DEELNAME AAN DE LEERPROJECTEN IN 2020

Periode	Locatie	10u of 20u	Aantal deelnemers	Afronding
25/02/20-26/02/20	Sporthal Alverberg Hasselt	10 u	5	Positief: 5
06/07/20-09/07/20	Sporthal Alverberg Hasselt	20u	7	Positief: 6 Stopgezet: 1
09/09/20-16/09/20	BAAL Hasselt	10u	4	Positief: 3 Stopgezet: 1
30/09/20-21/10/20	BAAL Hasselt	20u	5	Positief: 3 Stopgezet: 2
03/11/20-05/11/20	BAAL Hasselt	10u	4	Positief: 4
18/11/20-25/11/20	BAAL Hasselt	10u	3	Positief: 3
Totaal	Hasselt: 6	20u: 2 10u: 4	28	Positief: 24 Stopgezet: 4

Het aantal jongeren dat de groepen heeft gevolgd volgens deze tabel komt niet overeen met het aantal afgesloten dossiers (26) uit de rest van de tabellen. Dat komt omdat er enerzijds één jongere een individueel traject heeft gevolgd en er anderzijds 3 jongeren op vrijwillige basis het leerproject CTRL-ACT hebben gevolgd vanuit een hulpverleningstraject. Deze 3 worden niet meegeteld in de andere tabellen.

8.5. De praktijk van de leerprojecten

DVA

Leerproject DVA

TABEL 1. AANTAL DOSSIERS DVA

DVA P10u

	Afgesloten	Lopend	Stopgezet	Totaal
Aangemeld vóór 1/1/2020	0	0	0	0
Aangemeld tussen 1/1/2020 - 31/12/2020	8	6	0	14
Totaal	8	6	0	14

Er werden 14 jongeren doorverwezen voor een leerproject van 10 uren. Van de 8 afgesloten dossiers werd geen begeleiding stopgezet.

DVA P20u

	Afgesloten	Lopend	Stopgezet	Totaal
Aangemeld vóór 1/1/2020	0	0	0	0
Aangemeld tussen 1/1/2020 - 31/12/2020	1	3	0	4
Totaal	1	3	0	4

In 2020 werden meer dossiers aangemeld voor de 10 uren dan voor de 20 uren. Deze keuze ligt volledig bij de verwijzende Parketmagistraten. Het is niet geweten op basis van welke criteria het Parket zelf dit onderscheid maakt.

DVA J20u

	Afgesloten	Lopend	Stopgezet	Totaal
Aangemeld vóór 1/1/2020	6	0	0	6
Aangemeld tussen 1/1/2020 - 31/12/2020	6	8	1	15
Totaal	12	8	1	21

Er werden in 2020 8 dossiers minder aangemeld door de Jeugdrechtbank dan in 2019.

In totaal werd de deelname voor het leerproject DVA van 1 jongere stopgezet. Deze jongere werd stopgezet bij de combinatie-maatregel Gemeenschapdienst. Dit impliceert een stopzetting van het leerproject als dit nog niet is gestart.

Van de 15 dossiers die door de Jeugdrechtbank werden aangemeld, is één dossier een traject van 10 uren via een Positief Project.

TABEL 2. AANTAL DADERS VOLGENS VERWIJZER

Afdeling	P10u		P20u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Hasselt	8	57,14	2	50	8 7 beschikkingen 1 traject van 10 uren via Positief Project	53,33%
Tongeren	6	42,86	2	50	7 6 beschikkingen 1 vonnis	46,67%
Totaal	14	100	4	100%	15 14 beschikkingen 1 vonnis	100

Bij deze tabel is belangrijk te wijzen op een nieuwigheid sinds 2020. Eind 2019 ging ook de methodiek van het Positief Project in voege (zie punt 6.2. en 8.3.). Het is steeds een mogelijkheid voor de jongeren die een **Positief Project** mogen indienen om hier ook een leerproject uit het BAAL-aanbod in te zetten. In dit geval ging het over een traject van 10 uren. Wat de begeleiding van deze leerprojecten betreft is dit een dossier als een ander. Dit geldt ook voor de weergave van deze dossiers in onderstaande tabellen.

Wat betreft de verdeling tussen beide Limburgse afdelingen (Hasselt en Tongeren) blijkt dat dit ongeveer 50/50 is.

TABEL 3. COMBINATIE MET ANDERE HCA TRAJECTEN

DVA P10u

Combinatie	Aantal	%
Enkel Leerproject DVA (P10)	13	92,86
Combinatie Leerproject SIB-M (P10)	1	7,14
Totaal	14	100

DVA J20u

Combinatie	Aantal	%
Enkel Leerproject DVA (J20)	9	60
Combinatie GD	6	40
Totaal	15	100

Slechts één jongere kreeg het leerproject van 10uren voorgesteld in combinatie met een andere voorwaarde.

Het leerproject DVA werd door de Jeugdrechter in iets minders dan de helft van de gevallen opgelegd in combinatie met gemeenschapsdienst. In 2019 was de verhouding nog omgekeerd.

DVA P20u

Combinatie	Aantal	%
Enkel Leerproject DVA (P20)	3	75
Combinatie Leerproject CTRL-ACT (P10)	1	25
Totaal	4	100

Ook hier slechts één combinatie met andere voorwaarde.

TABEL 4. LEEFTIJD DADERS

Leeftijd bij aanmelding	P10u		P20u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
13	1	7,14	0	0	0	0
14	0	0	0	0	0	0
15	2	14,29	1	25	4	26,7
16	2	14,29	1	25	3	20
17	8	57,14	2	50	8	53,3
18	1	7,14	0	0	0	0
Totaal	15	100	4	100	15	100

De gemiddelde leeftijd is bij alle drie de DVA leerprojecten **16,3**. Het is op dit moment niet duidelijk of dit toeval is. Dat zal de volgende jaren moeten blijken.

TABEL 5. ETNISCHE AFKOMST DADERS

Land van afkomst	P10u		P20u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
(niet bevraagd)	3	21,43	0	0	2	13,34
België	7	50	4	100	7	46,69
Egypte	1	7,14	0	0	0	0
Griekenland	1	7,14	0	0	0	0
Rusland	1	7,14	0	0	1	6,67
Turkije	1	7,14	0	0	0	0
Italië	0	0	0	0	1	6,67
Marokko	0	0	0	0	3	20
Nederland	0	0	0	0	1	6,67
Totaal	14	100	4	100	15	100

Ons registratiesysteem opteert ervoor om te registreren op etnische afkomst en niet op nationaliteit. Vanuit BAAL is er gekozen om bij de jongeren en hun ouders te vragen naar het land van afkomst aan vaderszijde.

‘Niet bevraagd’ slaat doorgaans op dossiers waarin nog geen kennismakingsgesprek is doorgegaan en waarin de etnische afkomst nog bevraagd moet worden of waar dit gegeven nog geregistreerd moet worden omdat het dossier nog lopende is.

TABEL 6. GESLACHT DADERS

Geslacht	P10u		P20u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Mannelijk	14	100	3	75	15	100
Vrouwelijk	0	0	1	25	0	0
Totaal	14	100	4	100	15	100

Er werd voor alle leerprojecten slechts éénmaal een meisje doorverwezen.

TABEL 7. AARD VAN DE FEITEN

In tegenstelling tot de voorgaande jaren wordt er in deze tabellen geen onderscheid meer gemaakt per verwijzer en worden ook de combinaties met de andere HCA maatregelen niet meer herhaald.

DVA P10u

Aard van het delict	Aantal
Drugs	9
Drugs - bezit	4
Opzettelijke slagen en verwondingen	1
Totaal	14

DVA P20u

Aard van het delict	Aantal
Drugs	4
Totaal	4

DVA J20u

Aard van het delict	Aantal
Diefstal dmv geweld of bedreiging + Drugs + Verboden wapendracht	1
Drugs	3
Drugs - bezit + Drugs - dealen	5
Drugs - bezit + Niet naleven van voorwaarden	2
Drugs - gebruik	1
Afpersing + Diefstal - gewoon + Drugs + Opzettelijke slagen en verwondingen + Verboden wapendracht	1
Drugs - bezit	1
Drugs + Niet naleven van voorwaarden	1
Totaal	15

*De onderstaande tabellen gaan over de 22 dossiers die zijn afgesloten binnen de leerprojecten DVA
in de periode van 01/01/2020 tot en met 31/12/2020.*

Meer concreet gaat het in onderstaande tabellen zowel over de dossiers die nog in 2019 zijn opgestart en zijn afgesloten in 2020 als over de dossiers die in 2020 zijn opgestart en afgesloten. Wat betreft de Parketdossiers zijn dit allemaal dossiers die volledig zijn opgestart en afgerond in 2020 omdat het aanbod pas in 2020 startte. Dit gaat zowel over de dossiers die het traject positief hebben afgesloten als over de dossiers die zijn stopgezet of eventueel niet zijn gestart.

Tabel 8. PERIODES

Tabel 8.a. Datum uitspraak – datum aanmelding

Duur in maanden	P10u		P20u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
0 tot 1 maand	8	100	0	0	12	92,31
1 tot 2 maand	0	0	1	100	0	0
2 tot 3 maand	0	0	0	0	1	7,69
Totaal	8	100	1	100	13	100
Gemiddelde	21 dagen		34 dagen		11 dagen	
Minimum	6 dagen		34 dagen		2 dagen	
Maximum	28 dagen		34 dagen		69 dagen	

Tabel 8.b.: Datum aanmelding – datum kennismakingsgesprek

Duur in maanden	P10u		P20u		J20u	
	Aantal	%			Aantal	%
0 tot 1 maand	4	50	0	0	6	46,15
1 tot 2 maand	2	25	0	0	3	23,08
2 tot 3 maand	2	25	1	100	2	15,38
3 tot 4 maand	0	0	0	0	1	7,69
4 tot 5 maand	0	0	0	0	1	7,69
Totaal	8	100	1	100	13	100
Gemiddelde	40 dagen		82 dagen		48 dagen	
Minimum	9 dagen		82 dagen		0 dagen	
Maximum	83 dagen		82 dagen		121 dagen	

In vergelijking met vorig jaar gaat er meer tijd overheen vooraleer een kennismakingsgesprek gepland werd. Dit heeft deels te maken met de Corona-maatregelen maar ook door het feit dat er minder dossiers werden aangemeld waardoor het langer duurde vooraleer een groep kon georganiseerd worden.

Tabel 8.c.: Datum kennismakingsgesprek – datum start effectieve uitvoering

Duur in maanden	P10u		P20u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
1 van de 2 data niet ingevuld	0	0	0	0	1	7,69
0 tot 1 maand	4	50	0	0	7	53,85
1 tot 2 maand	0	0	1	100	3	23,08
2 tot 3 maand	1	12,50	0	0	0	0
4 tot 5 maand	1	12,50	0	0	0	0
5 tot 6 maand	2	25	0	0	1	7,69
6 tot 7 maand	0	0	0	0	1	7,69
Totaal	8	100	1	100	13	100
Gemiddelde	68 dagen		45 dagen		46 dagen	
Minimum	0 dagen		45 dagen		0 dagen	
Maximum	154 dagen		45 dagen		190 dagen	

Door het lagere aantal doorverwijzingen duurde het dus ook langer vooraleer een groep kon worden opgestart omdat er steeds gestreefd wordt naar een minimum aantal jongeren per groep. Ook de Corona-maatregelen spelen hier een significante rol.

Tabel 8.d.: Datum start effectieve uitvoering – datum einde effectieve uitvoering

Duur in maanden	P10u		P20u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
1 van de 2 data niet ingevuld	0	0	0	0	1	7,69
0 tot 1 maand	8	100	1	100	6	46,15
2 tot 3 maand	0	0	0	0	1	7,69
3 tot 4 maand	0	0	0	0	5	38,46
Totaal	8	100	1	100	13	100
Gemiddelde	10 dagen		19 dagen		57 dagen	
Minimum	1 dag		19 dagen		17 dagen	
Maximum	27 dagen		19 dagen		99 dagen	

Eens een jongere gestart is, duurde het voor de 20uren trajecten gemiddeld even lang om het leerproject te doorlopen.

Tabel 8.e.: Datum einde effectieve uitvoering – datum versturen eindverslag naar verwijzer

Duur in maanden	P10u		P20u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
1 van de 2 data niet ingevuld	0	0	0	0	1	7,69
0 tot 1 maand	8	100	1	100	12	92,31
Totaal	8	100	1	100	13	100
Gemiddelde	1 dag		9 dagen		7 dagen	
Minimum	1 dag		9 dagen		1 dag	
Maximum	1 dag		9 dagen		13 dagen	

Tabel 8.f.: Datum aanmelding – datum versturen eindverslag naar verwijzer

Duur in maanden	P10u		P20u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
0 tot 1 maand	1	12,50	0	0	1	7,69
2 tot 3 maand	1	12,50	0	0	3	23,08
3 tot 4 maand	3	37,50	0	0	1	7,69
4 tot 5 maand	0	0	0	0	1	7,69
5 tot 6 maand	0	0	1	100	1	7,69
6 tot 7 maand	3	37,50	0	0	2	15,38
7 tot 8 maand	0	0	0	0	3	23,08
9 tot 10 maand	0	0	0	0	1	7,69
Totaal	8	100	1	100	13	100
Gemiddelde	117 dagen		155 dagen		153 dagen	
Minimum	15 dagen		155 dagen		22 dagen	
Maximum	182 dagen		155 dagen		296 dagen	

De gemiddelde duur die een volledig traject in een DVA dossier op BAAL in beslag nam, ligt dus hoger dan de voorgaande jaren. De verklaringen hiervoor staan onder bovenstaande tabellen beschreven.

Tabel 9: OVERZICHT DEELNAME AAN DE LEERPROJECTEN IN 2020

Periode	Locatie	10u of 20u	Aantal deelnemers	Afronding
26/02/20-17/03/20	Hasselt	20u	5	Positief: 5
14/07/20-15/07/20	Hasselt	10u	4	Positief: 4
12/08/20-27/08/20	Hasselt	20u	6	Positief: 6
30/09/20-07/10/20	Hasselt	10u	5	Positief: 5
16/12/20-06/01/21	Hasselt	20u	4	Positief: 4
Totaal	Hasselt: 5	20u: 3 10u: 2	24	Positief: 24

Het totaal aantal deelnemers in deze tabel komt niet overeen met het aantal afgesloten dossiers in de voorgaande tabellen. Dit komt enerzijds omdat 4 jongeren uit de laatste groep in 2020 zijn gestart maar het leerproject hebben afgerond in 2021. Deze worden niet meegeteld als afgesloten in de voorgaande tabellen. Anderzijds is er ook een jongere die in de laatste groep van 2019 zat die in 2020 werd afgesloten en één jongere die is stopgezet omwille van stopzetting bij combi-maatregel gemeenschapdienst en ook niet in bovenstaande tabel voorkomt.

8.5. De praktijk van de leerprojecten

SIB-M

Leerproject SIB-M

TABEL 1. AANTAL DOSSIERS SIB-M

SIB-M P10u

	Afgesloten	Lopend	Stopgezet	Totaal
Aangemeld vóór 1/1/2020	0	0	0	0
Aangemeld tussen 1/1/2020 - 31/12/2020	3	5	0	8
Totaal	3	5	0	8

Er werden 8 jongeren doorverwezen voor een leerproject van 10 uren. Van de 8 afgesloten dossiers werd geen begeleiding stopgezet.

SIB-M P20u

	Afgesloten	Lopend	Stopgezet	Totaal
Aangemeld vóór 1/1/2020	0	0	0	0
Aangemeld tussen 1/1/2020 - 31/12/2020	2	0	0	2
Totaal	2	0	0	2

Ook hier de vaststelling dat het Parket voornamelijk kiest voor de leerprojecten van 10 uren.

SIB-M J20u

	Afgesloten	Lopend	Stopgezet	Totaal
Aangemeld vóór 1/1/2020	22	1	3	26
Aangemeld tussen 1/1/2020 - 31/12/2020	20	12	5	37
Totaal	42	13	8	63

In vergelijking met vorig jaar zien we een sterke daling van het aantal aangemelde dossiers SIB-M op niveau van de Jeugdrechtbank.

In totaal werd de deelname voor het leerproject SIB-M van 8 jongeren stopgezet. De meeste van deze jongeren hielden zich niet aan de gemaakte afspraken. Ze kwamen bijv. niet meer opdagen of kwamen meermaals te laat. Deze afspraken zijn duidelijk opgenomen in een reglement dat op voorhand met jongere en zijn ouders/context wordt doorgenomen en goedgekeurd. Er wordt een stopzettingsverslag overgemaakt aan de verwijzende instanties.

Bij een aantal van deze jongeren werd het leerproject zelfs nooit gestart. Dit kan omwille van een stopzetting bij een combinatie-maatregel of omwille van een andere reden bijv. dat het dossier werd afgesloten op de jeugdrechtbank voordat er gestart kon worden met de uitvoering. Ook hier worden stopzettingsverslagen overgemaakt.

TABEL 2. AANTAL DADERS VOLGENS VERWIJZER

Afdeling	P10u		P20u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Hasselt	2	25	0	0	27 20 beschikkingen, 7 vonnissen	72,97
Tongeren	6	75	2	100	10 9 beschikkingen, 1 vonnis	27,03
Totaal	8	100	2	100	37 29 beschikkingen 8 vonnissen	100

Op jeugdrechtbankniveau worden jongeren zoals altijd voornamelijk via beschikking aangemeld. Wat betreft de parketdossiers is Tongeren afgetekend de grootste verwijzer.

TABEL 3. COMBINATIE MET ANDERE HCA TRAJECTEN

SIB-M P10u

Combinatie	Aantal	%
Enkel Leerproject SIB-M (P10)	7	87,50
Combinatie Leerproject DVA (P10)	1	12,50
Totaal	8	100

SIB-M P20u

Combinatie	Aantal	%
Enkel Leerproject SIB-M (P20)	2	100
Totaal	2	100

Ook hier weinig of geen combinaties met andere HCA trajecten op Parketniveau.

SIB-M J20u

Combinatie	Aantal	%
Enkel Leerproject SIB-M (J20)	8	21,62
Combinatie Leerproject CTRL-ACT (J20)	3	8,11
Combinatie GD	21	56,76
Combinatie GD + Leerproject CTRL-ACT (J20)	4	10,81
Combinatie HSB	1	2,70
Totaal	37	100

Er is in bovenstaande tabellen slechts één combinatie met herstelbemiddeling terug te vinden. Uiteraard is er een heel aantal daders waarvoor ook het voorstel van bemiddeling is geweest maar dit gebeurde dan steeds op een ander moment in het gerechtelijk traject. We weerhouden enkel de combinaties met herstelbemiddeling als ze op hetzelfde moment worden voorgesteld en aangemeld.

De meerderheid van de dossiers (bijna 70%) wordt door de jeugdrechters in combinatie met GD doorverwezen. Dat is vergelijkbaar met vorig jaar.

TABEL 4. LEEFTIJD DADERS

Leeftijd bij aanmelding	P10u		P20u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
13	0	0	0	0	2	5,41
14	0	0	0	0	2	5,41
15	1	12,50	0	0	11	29,73
16	7	87,50	0	0	9	24,32
17	0	0	2	100	11	29,73
18	0	0	0	0	2	5,41
Totaal	8	100	2	100	37	100

De gemiddelde leeftijd voor de jongeren van P10u en J20u is 15,8 jaar. Dat is voor de jongeren op Jeugdrechtbankniveau een lichte stijging (15,5 in 2019). Die van P20u is 17 jaar.

TABEL 5. ETNISCHE AFKOMST DADERS

Land van afkomst	P10u		P20u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
(niet bevraagd)	5	62,50	0	0	5	13,51
België	1	12,50	1	50	12	32,43
Turkije	0	0	1	50	3	8,11
Marokko	2	25	0	0	6	16,22
Italië	0	0	0	0	1	2,70
Nederland	0	0	0	0	6	16,22
Rusland	0	0	0	0	3	8,11
Tsjechië	0	0	0	0	1	2,70
Totaal	8	100	2	100	37	100

Ons registratiesysteem opteert ervoor om te registreren op etnische afkomst en niet op nationaliteit. Vanuit BAAL is er gekozen om bij de jongeren en hun ouders te vragen naar het land van afkomst aan vaderszijde.

'Niet bevraagd' slaat doorgaans op dossiers waarin nog geen kennismakingsgesprek is doorgegaan en waarin de etnische afkomst nog bevraagd moet worden of waar dit gegeven nog geregistreerd moet worden omdat het dossier nog lopende is.

TABEL 6. GESLACHT DADERS

Geslacht	P10u		P20u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Mannelijk	8	100	2	100	34	91,89
Vrouwelijk	0	0	0	0	3	8,11
Totaal	8	100	2	100	37	100

Het aandeel van meisjes in de doorverwijzingen voor SIB-M blijft ook in 2020 opvallend laag.

TABEL 7. AARD VAN DE FEITEN

In tegenstelling tot de voorgaande jaren wordt er in deze tabellen geen onderscheid meer gemaakt per verwijzer en worden ook de combinaties met de andere HCA maatregelen niet meer herhaald.

SIB-M P10u

Aard van het delict	Aantal
Opzettelijke slagen en verwondingen	6
Diefstal - gewoon	1
Bedreigingen (x2)	1
Totaal	8

SIB-M P20u

Aard van het delict	Aantal
Opzettelijke slagen en verwondingen	2
Totaal	2

SIB-M J20u

Aard van het delict	Aantal
Aanranding van de eerbaarheid + Aanzetten tot ontucht en kinderpornografie	1
Afpersing	3
Afpersing (x2)	1
Afpersing + Diefstal - fiets/moto (x2)	1
Afpersing + Diefstal dmv geweld of bedreiging + Opzettelijke slagen en verwondingen	1
Bedreigingen (x2) + Opzettelijke slagen en verwondingen + Verboden wapendracht	1
Bedreigingen + Onmenselijke behandeling van een minderjarige + Opzettelijke slagen en verwondingen + Vrijheidsberoving	1
Belaging + Diefstal - winkel + Diefstal dmv geweld of bedreiging + Drugs + Opzettelijke slagen en verwondingen	1
Belaging + Opzettelijke slagen en verwondingen	1
Beschadigingen + Diefstal - gewoon + Opzettelijke slagen en verwondingen (x2)	1
Beschadigingen + Niet naleven van voorwaarden + Opzettelijke slagen en verwondingen (x2)	1
Diefstal - fiets/moto	1
Diefstal - gewoon + Opzettelijke slagen en verwondingen	1
Diefstal dmv braak, inklimming of valse sleutel (x2) + Opzettelijke slagen en verwondingen + Poging tot diefstal met braak	1
Diefstal dmv braak, inklimming of valse sleutel + Diefstal dmv geweld of bedreiging + Opzettelijke slagen en verwondingen	1
Diefstal dmv geweld of bedreiging	6
Diefstal dmv geweld of bedreiging (x2) + Opzettelijke slagen en verwondingen + Valsheid in geschrifte/informaticafraude	1
Diefstal dmv geweld of bedreiging + Opzettelijke slagen en verwondingen	1
Drugs + Opzettelijke slagen en verwondingen + Verboden wapendracht	1
Opzettelijke slagen en verwondingen	5
Opzettelijke slagen en verwondingen (x2) + Verboden wapendracht + Weerspannigheid	1
Afpersing + Diefstal dmv geweld of bedreiging + Opzettelijke brandstichting + Valsheid in geschrifte/informaticafraude	1
Belaging + Opzettelijke slagen en verwondingen	1
Diefstal dmv braak, inklimming of valse sleutel	2
Niet naleven van voorwaarden	1
Totaal	37

**De onderstaande tabellen gaan over de 55 dossiers die zijn afgesloten binnen de leerprojecten SIB-M
in de periode van 01/01/2020 tot en met 31/12/2020.**

Meer concreet gaat het in onderstaande tabellen zowel over de dossiers die nog in 2019 zijn opgestart en zijn afgesloten in 2020 als over de dossiers die in 2020 zijn opgestart en afgesloten. Wat betreft de Parketdossiers zijn dit allemaal dossiers die volledig zijn opgestart en afgerond in 2020 omdat het aanbod pas in 2020 startte. Dit gaat zowel over de dossiers die het traject positief hebben afgesloten als over de dossiers die zijn stopgezet of eventueel niet zijn gestart.

Tabel 8. PERIODES

Tabel 8.a. Datum uitspraak – datum aanmelding

Duur in maanden	P10u		P20u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
0 tot 1 maand	3	100	2	100	46	92
2 tot 3 maand	0	0	0	0	1	2
3 tot 4 maand	0	0	0	0	1	2
4 tot 5 maand	0	0	0	0	1	2
7 tot 8 maand	0	0	0	0	1	2
Totaal	3	100	2	100	50	100
Gemiddelde	10 dagen		28 dagen		14 dagen	
Minimum	1 dag		28 dagen		1 dag	
Maximum	22 dagen		28 dagen		211 dagen	

Tabel 8.b.: Datum aanmelding – datum kennismakingsgesprek

Duur in maanden	P10u		P20u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
1 van de 2 data niet ingevuld	0	0	0	0	2	4
0 tot 1 maand	2	66,67	1	50	12	24
1 tot 2 maand	0	0	0	0	10	20
2 tot 3 maand	0	0	0	0	8	16
3 tot 4 maand	1	33,33	1	50	4	8
4 tot 5 maand	0	0	0	0	6	12
5 tot 6 maand	0	0	0	0	2	4
6 tot 7 maand	0	0	0	0	2	4
7 tot 8 maand	0	0	0	0	3	6
9 tot 10 maand	0	0	0	0	1	2
Totaal	3	100	2	100	50	100
Gemiddelde	43 dagen		67 dagen		85 dagen	
Minimum	7 dagen		15 dagen		11 dagen	
Maximum	95 dagen		118 dagen		289 dagen	

Ook hier ligt het gemiddelde bij de jeugdrechtsbankdossiers een stuk hoger dan vorig jaar. De verklaring ligt waarschijnlijk bij de Corona-maatregelen die een tijdje de werking vertraging hebben doen oplopen.

Voor 2 dossiers op jeugdrechtsbankniveau is er vanuit SIB-M geen kennismakingsgesprek geweest. Voor één dossier komt dit omdat de Gemeenschapsdienst als gecombineerde maatregel werd stopgezet. Hierdoor wordt ook het leerproject stopgezet en in dit geval voordat er een kennismakingsgesprek werd gepland. In het andere geval gaat het om een jongere die weigerde zijn maatregel uit te voeren omwille van zijn werksituatie en de verre verplaatsing.

Tabel 8.c.: Datum kennismakingsgesprek – datum start effectieve uitvoering

Duur in maanden	P10u		P20u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
1 van de 2 data niet ingevuld	0	0	0	0	3	6
0 tot 1 maand	2	66,67	1	50	22	44
1 tot 2 maand	0	0	1	50	10	20
2 tot 3 maand	0	0	0	0	6	12
3 tot 4 maand	1	33,33	0	0	3	6
4 tot 5 maand	0	0	0	0	3	6
5 tot 6 maand	0	0	0	0	1	2
7 tot 8 maand	0	0	0	0	1	2
12 tot 13 maand	0	0	0	0	1	2
Totaal	3	100	2	100	50	100
Gemiddelde	44 dagen		35 dagen		55 dagen	
Minimum	1 dag		20 dagen		0 dagen	
Maximum	103 dagen		49 dagen		362 dagen	

De drie dossiers waarin 1 van de 2 data niet is ingevuld, zijn de dossiers beschreven in tabel 8.b. en daar komt nog een jongere bij die wel het kennismakingsgesprek heeft gedaan maar waarvan het dossier werd afgesloten wegens meerderjarigheid op de jeugdrechtbank voor de start van de uitvoering. De uitvoering is dan ook niet opgestart.

Het gemiddelde is net hetzelfde als in 2019.

Tabel 8.d.: Datum start effectieve uitvoering – datum einde effectieve uitvoering

Duur in maanden	P10u		P20u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
1 van de 2 data niet ingevuld	0	0	0	0	3	6
0 tot 1 maand	2	66,67	1	50	30	60
1 tot 2 maand	1	33,33	0	0	9	18
2 tot 3 maand	0	0	0	0	2	4
3 tot 4 maand	0	0	0	0	2	4
4 tot 5 maand	0	0	1	50	4	8
Totaal	3	100	2	100	50	100
Gemiddelde	22 dagen		68 dagen		39 dagen	
Minimum	7 dagen		16 dagen		0 dagen	
Maximum	31 dagen		120 dagen		128 dagen	

Ook hier is de gemiddelde duur van de effectieve uitvoering ongeveer hetzelfde als vorig jaar. Dus als een dossier éénmaal startte was er weinig impact van de corona-maatregelen.

Tabel 8.e.: Datum einde effectieve uitvoering – datum versturen eindverslag naar verwijzer

Duur in maanden	P10u		P20u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
1 van de 2 data niet ingevuld	0	0	0	0	3	6
0 tot 1 maand	3	100	2	100	46	92
4 tot 5 maand	0	0	0	0	1	2
Totaal	3	100	2	100	50	100
Gemiddelde	4 dagen		6 dagen		11 dagen	
Minimum	1 dag		6 dagen		1 dag	
Maximum	9 dagen		6 dagen		120 dagen	

Het gemiddelde van de jeugdrechtbankdossiers wordt vertekend door 1 dossier waarin omwille van COVID 19 maatregelen en de moeilijke bereikbaarheid van het gezin het afsluitend gesprek een aantal keer is uitgesteld.

Tabel 8.f.: Datum aanmelding – datum versturen eindverslag naar verwijzer

Duur in maanden	P10u		P20u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
0 tot 1 maand	1	33,33	0	0	0	0
1 tot 2 maand	0	0	0	0	2	4
2 tot 3 maand	0	0	0	0	5	10
3 tot 4 maand	0	0	0	0	6	12
4 tot 5 maand	0	0	0	0	6	12
5 tot 6 maand	2	66,67	1	50	6	12
6 tot 7 maand	0	0	1	50	8	16
7 tot 8 maand	0	0	0	0	5	10
8 tot 9 maand	0	0	0	0	5	10
9 tot 10 maand	0	0	0	0	4	8
10 tot 11 maand	0	0	0	0	1	2
13 tot 14 maand	0	0	0	0	1	2
14 tot 15 maand	0	0	0	0	1	2
Totaal	3	100	2	100	50	100
Gemiddelde	113 dagen		172 dagen		183 dagen	
Minimum	24 dagen		161 dagen		45 dagen	
Maximum	162 dagen		183 dagen		442 dagen	

Gemiddeld duurde het een maand langer om een dossier te behandelen dan vorig jaar. Ook hier lijkt corona een bepalende factor.

Tabel 9: OVERZICHT DEELNAME AAN DE LEERPROJECTEN IN 2020

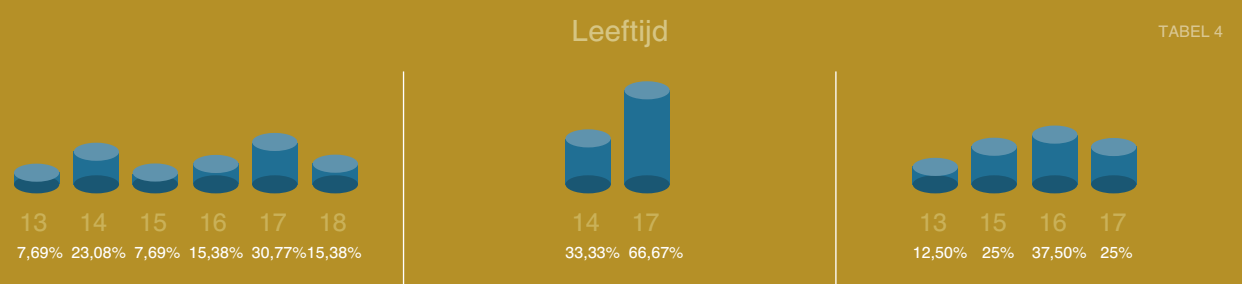
Periode	Locatie	10u of 20u	Aantal deelnemers	Afronding
22/01/20-12/02/20	Genk	20u	6	Positief: 6
19/02/20-19/03/20	Hasselt	20u	5	Positief: 5
08/06/20-22/06/20	Hasselt	20u	4	Positief: 4
14/07/20-30/07/20	Hasselt	20u	5	Positief: 4 Stopgezet: 1
22/07/20-05/08/20	Hasselt	20u	4	Positief: 4
25/08/20-15/09/20	Hasselt	20u	6	Positief: 5 Stopgezet: 1
01/10/20-27/10/20	Hasselt	20u	4	Positief: 3 Stopgezet: 1
04/11/20-25/11/20	Hasselt	20u	4	Positief: 3 Stopgezet: 1
24/11/20-15/12/20	Hasselt	20u	4	Positief: 4
Totaal	Hasselt: 8 Genk: 1	20u: 9	42	Positief: 38 Stopgezet: 4

Totaal aantal jongeren dat LP gevolgd heeft volgens deze tabel komt niet overeen met aantal afgesloten dossiers in 2020 in de voorgaande tabellen. Verschil komt door 7 individuele trajecten, 2 jongeren die nooit gestart zijn, 3 jongeren die in de laatste groepen van 2019 zaten en waarvan eindverslag pas na jaarwisseling is vertrokken en 1 jongere die werd stopgezet bij combi-maatregel Gemeenschapsdienst.

Leerprojecten die doorgaan in Hasselt, gaan door op onze dienst. De leerprojecten met locatie Genk, gaan door in een vergaderzaal in het Stadhuis Genk.

8.5. De praktijk van de leerprojecten

SRIB

Leerproject SRIB

TABEL 1. AANTAL DOSSIERS SRIB

SRIB P10u

	Afgesloten	Lopend	Stopgezet	Totaal
Aangemeld vóór 1/1/2020	0	0	0	0
Aangemeld tussen 1/1/2020 - 31/12/2020	10	2	1	13
Totaal	10	2	1	13

SRIB P20u

	Afgesloten	Lopend	Stopgezet	Totaal
Aangemeld vóór 1/1/2020	0	0	0	0
Aangemeld tussen 1/1/2020 - 31/12/2020	2	1	0	3
Totaal	2	1	0	3

Ook hier de vaststelling dat er vanuit Parket in Jeugdzaken opvallend meer wordt gekozen voor het leerproject van 10 uren. De grote meerderheid op Parketniveau wordt ook positief afgesloten.

SRIB J20u

	Afgesloten	Lopend	Stopgezet	Totaal
Aangemeld vóór 1/1/2020	6	0	1	7
Aangemeld tussen 1/1/2020 - 31/12/2020	6	2	0	8
Totaal	12	2	1	15

In vergelijking met vorig jaar is er een lichte daling van het aantal door de jeugdrechtsbank aangemelde dossiers.

In totaal werd de deelname voor het leerproject SRIB van 2 jongeren stopgezet. Deze jongeren hielden zich niet aan de gemaakte afspraken. Ze kwamen bijv. niet meer opdagen of kwamen meermaals te laat. Deze afspraken zijn duidelijk opgenomen in een reglement dat op voorhand met jongere en zijn ouders/context wordt doorgenomen en goedgekeurd. Er wordt een stopzettingsverslag overgemaakt aan de verwijzende instanties.

Van de 8 dossiers die door de Jeugdrechtsbank werden aangemeld, zijn er 2 dossiers waarvan de uitvoering gebeurt in een traject van 10 uren. Meer info in tabel 2.

TABEL 2. AANTAL DADERS VOLGENS VERWIJZER

Afdeling	P10u		P20u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Hasselt	11	84,62	3	100	4 4 beschikkingen 2 trajecten van 10 uren	50
Tongeren	2	15,38	0	0	4 3 beschikkingen, 1 vonnis	50
Totaal	13	100	3	100	8 7 beschikkingen 1 vonnis	100

Op parketniveau komen de dossiers grotendeels uit Hasselt terwijl dit op jeugdrechtsbankniveau mooi verdeeld is.

Bij deze tabel is belangrijk te wijzen op een nieuwigheid sinds 2020. Eind 2019 ging ook de methodiek van het **Positief Project** in voege (zie punt 6.2. en 8.3.). Het is steeds een mogelijkheid voor de jongeren die een Positief Project mogen indienen om hier ook een leerproject uit het BAAL-aanbod in te zetten. In dit geval ging het om 2 trajecten van 10 uren. Wat de begeleiding van deze leerprojecten betreft is dit een dossier als een ander. Dit geldt ook voor de weergave van deze dossiers in onderstaande tabellen.

TABEL 3. COMBINATIE MET ANDERE HCA TRAJECTEN

SRIB P10u

Combinatie	Aantal	%
Enkel Leerproject SRIB (P10)	13	100
Totaal	13	100

SRIB P20u

Combinatie	Aantal	%
Enkel Leerproject SRIB (P20)	3	100
Totaal	3	100

Op Parketniveau ook voor SRIB geen combinaties met andere voorwaarden uit het HCA-aanbod.

SRIB J20u

Combinatie	Aantal	%
Enkel Leerproject SRIB (J20)	5	62,50
Combinatie CTRL-ACT	1	12,50
Combinatie GD	1	12,50
Combinatie HSB	1	12,50
Totaal	8	100

Er is in bovenstaande tabellen slechts één combinatie met herstelbemiddeling terug te vinden. Er zijn een aantal daders waarvoor ook het voorstel van bemiddeling is geweest maar dit gebeurde dan steeds op een ander moment in het gerechtelijk traject. We weerhouden enkel de combinaties met herstelbemiddeling als ze op hetzelfde moment worden voorgesteld en aangemeld.

In vergelijking met vorig jaar zijn er in verhouding wel stuk minder combinaties met gemeenschapdienst.

TABEL 4. LEEFTIJD DADERS

Leeftijd bij aanmelding	P10u		P20u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
13	1	7,69	0	0	1	12,50
14	3	23,08	1	33,33	0	0
15	1	7,69	0	0	2	25
16	2	15,38	0	0	3	37,50
17	4	30,77	2	66,67	2	25
18	2	15,38	0	0	0	0
Totaal aantal dossiers	13	100,00%	3	100,00	8	100

De gemiddelde leeftijd voor de parketdossiers ligt nagenoeg gelijk met 15,8 en 16 jaar. De gemiddelde leeftijd van de jeugdrechtbank jongeren is net als vorig jaar 15,6 jaar en ligt daarmee iets lager dan op Parketniveau.

TABEL 5. ETNISCHE AFKOMST DADERS

Land van afkomst	P10u		P20u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
(niet bevraagd)	1	7,69	0	0	1	12,50
België	9	69,23	3	100	6	75
Turkije	2	15,38	0	0	1	12,50
Nederland	1	7,69	0	0	0	0
Totaal	13	100	3	100	8	100

Ons registratiesysteem opteert ervoor om te registreren op etnische afkomst en niet op nationaliteit. Vanuit BAAL is er gekozen om bij de jongeren en hun ouders te vragen naar het land van afkomst aan vaderszijde.

‘Niet bevraagd’ slaat doorgaans op dossiers waarin nog geen kennismakingsgesprek is doorgegaan en waarin de etnische afkomst nog bevraagd moet worden of waar dit gegeven nog geregistreerd moet worden omdat het dossier nog lopende is.

TABEL 6. GESLACHT DADERS

Geslacht	P10u		P20u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
M	12	92,31	3	100	8	100
V	1	7,69	0	0	0	0
Totaal	13	100	3	100	8	100

Net als voorgaande jaren worden voor het leerproject SRIB zo goed als geen meisjes doorverwezen.

TABEL 7. AARD VAN DE FEITEN

In tegenstelling tot de voorgaande jaren wordt er in deze tabellen geen onderscheid meer gemaakt per verwijzer en worden ook de combinaties met de andere HCA maatregelen niet meer herhaald.

SRIB P10u

Aard van het delict	Aantal
Aanranding van de eerbaarheid	5
Aanzetten tot ontucht en kinderpornografie	7
Openbare zedenschennis	1
Totaal	13

SRIB P20u

Aard van het delict	Aantal
Aanranding van de eerbaarheid	1
Aanzetten tot ontucht en kinderpornografie	2
Totaal	3

SRIB J20u

Aard van het delict	Aantal
Aanranding van de eerbaarheid	3
Aanranding van de eerbaarheid + Afpersing	1
Aanzetten tot ontucht en kinderpornografie + Bedreigingen + Diefstal - gewoon + Diefstal - winkel	1
Aanzetten tot ontucht en kinderpornografie	1
Aanranding van de eerbaarheid (x3) + Verkrachting	1
Aanranding van de eerbaarheid + Aanzetten tot ontucht en kinderpornografie	1
Totaal	8

**De onderstaande tabellen gaan over de 26 dossiers die zijn afgesloten binnen de leerprojecten SRIB
in de periode van 01/01/2020 tot en met 31/12/2020.**

Meer concreet gaat het in onderstaande tabellen zowel over de dossiers die nog in 2019 zijn opgestart en zijn afgesloten in 2020 als over de dossiers die in 2020 zijn opgestart en afgesloten. Wat betreft de Parketdossiers zijn dit allemaal dossiers die volledig zijn opgestart en afgerond in 2020 omdat het aanbod pas in 2020 startte. Dit gaat zowel over de dossiers die het traject positief hebben afgesloten als over de dossiers die zijn stopgezet of eventueel niet zijn gestart.

Tabel 8. PERIODES

Tabel 8.a. Datum uitspraak – datum aanmelding

Duur in maanden	P10u		P20u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
0 tot 1 maand	11	100	2	100	13	100
Totaal	11	100	2	100	13	100
Gemiddelde	9 dagen		25 dagen		8 dagen	
Minimum	1 dag		22 dagen		1 dag	
Maximum	28 dagen		28 dagen		26 dagen	

Tabel 8.b.: Datum aanmelding – datum kennismakingsgesprek

Duur in maanden	P10u		P20u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
0 tot 1 maand	9	81,82	2	100	9	62,23
1 tot 2 maand	1	9,09	0	0	3	23,08
2 tot 3 maand	0	0	0	0	1	7,69
4 tot 5 maand	1	9,09	0	0	0	0
Totaal	11	100	2	100	13	100
Gemiddelde	27 dagen		19 dagen		32 dagen	
Minimum	0 dagen		13 dagen		9 dagen	
Maximum	126 dagen		25 dagen		76 dagen	

Tabel 8.c.: Datum kennismakingsgesprek – datum start effectieve uitvoering

Duur in maanden	P10u		P20u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
0 tot 1 maand	10	90,91	2	100	11	84,62
1 tot 2 maand	0	0	0	0	1	7,69
2 tot 3 maand	0	0	0	0	1	7,69
4 tot 5 maand	1	9,09	0	0	0	0,00
Totaal	11	100	2	100	13	100
Gemiddelde	20 dagen		16 dagen		17 dagen	
Minimum	0 dagen		10 dagen		4 dagen	
Maximum	124 dagen		22 dagen		69 dagen	

De gemiddelde duur voor starten na een kennismakingsgesprek ligt voor SRIB trajecten een stuk lager dan bij de andere leerprojecten. Dit heeft voornamelijk te maken met het feit dat er in deze trajecten doorgaans kan gestart worden met individuele gesprekken en dat kan sneller omdat er niet op de organisatie van een groep moet gewacht worden.

Tabel 8.d.: Datum start effectieve uitvoering – datum einde effectieve uitvoering

Duur in maanden	P10u		P20u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
0 tot 1 maand	9	81,82	0	0	2	15,38
1 tot 2 maand	1	9,09	1	50	4	30,77
2 tot 3 maand	0	0	1	50	0	0
3 tot 4 maand	0	0	0	0	1	7,69
4 tot 5 maand	1	9,09	0	0	3	23,08
5 tot 6 maand	0	0	0	0	2	15,38
9 tot 10 maand	0	0	0	0	1	7,69
Totaal	11	100	2	100	13	100
Gemiddelde	18 dagen		53 dagen		98 dagen	
Minimum	1 dag		35 dagen		2 dagen	
Maximum	130 dagen		71 dagen		294 dagen	

Hier ligt de gemiddelde duur dan weer wat hoger t.o.v. de andere leerprojecten omwille van dezelfde reden. Er moeten namelijk naast het groepsgedeelte ook steeds individuele gesprekken gepland worden. Deze gesprekken zijn korter en minder frequent waardoor de duur van de effectieve begeleiding langer is.

Tabel 8.e.: Datum einde effectieve uitvoering – datum versturen eindverslag naar verwijzer

Duur in maanden	P10u		P20u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
0 tot 1 maand	10	90,91	2	100	12	92,31
1 tot 2 maand	1	9,09	0	0	0	0
2 tot 3 maand	0	0	0	0	1	7,69
Totaal	11	100	2	100	13	100
Gemiddelde	10 dagen		7 dagen		13 dagen	
Minimum	1 dag		7 dagen		1 dag	
Maximum	43 dagen		7 dagen		85 dagen	

Tabel 8.f.: Datum aanmelding – datum versturen eindverslag naar verwijzer

Duur in maanden	P10u		P20u		J20u	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
0 tot 1 maand	3	27,27	0	0	0	0
1 tot 2 maand	5	45,45	0	0	2	15,38
2 tot 3 maand	0	0	1	50	2	15,38
3 tot 4 maand	0	0	1	50	2	15,38
4 tot 5 maand	1	9,09	0	0	0	0
6 tot 7 maand	2	18,18	0	0	3	23,08
7 tot 8 maand	0	0	0	0	2	15,38
9 tot 10 maand	0	0	0	0	1	7,69
10 tot 11 maand	0	0	0	0	1	7,69
Totaal	11	100	2	100	13	100
Gemiddelde	73 dagen		92 dagen		155 dagen	
Minimum	15 dagen		70 dagen		36 dagen	
Maximum	203 dagen		113 dagen		326 dagen	

De duur dat een dossier bij SRIB was aangemeld is gemiddeld wel bijna 2 maanden korter dan vorig jaar.

Tabel 9: OVERZICHT DEELNAME AAN DE LEERPROJECTEN IN 2020

Periode	Locatie	10u of 20u	Aantal deelnemers
19/02/20-11/03/20	Hasselt	20u	4
13/08/20-25/08/20	Hasselt	20u	3
02/11/20-04/11/20	Hasselt	10u	4
25/11/20-21/12/20	Hasselt	20u	3
22/12/20-23/12/20	Hasselt	10u	3
Totaal	Hasselt: 5	20u: 3 10u: 2	17

In deze tabel wordt niet weergegeven of de jongeren hun traject al dan niet positief hebben afgerond omdat het groepsge-deelte maar een deel van het traject is. Het verschil met het aantal afgeronde dossiers in de voorgaande tabellen zit in ener-zijds het feit dat sommige jongeren een volledig individueel traject hebben afgelegd en anderzijds in het feit dat een aantal jongeren in 2020 hun traject afronden maar hun groepsge-deelte in 2019 deden.

Alle leerprojecten werden georganiseerd op de dienst BAAL.

8.5. De combinaties in 2020

Combinatie	2020	2019
Parket		
LP SIB-M (P10) + LP DVA (P10)	1	/
LP CTRL-ACT (P10) + LP DVA (P20)	1	/
Totaal	2	/
Totaal aantal aangemelde voorwaarden	59	/

Jeugdrechtbank		
GD + LP SIB-M (J20)	21	38
GD + LP CTRL-ACT (J20)	12	/
GD + LP DVA (J20)	6	12
GD + LP CTRL-ACT (J20) + LP SIB-M (J20)	4	/
GD + LP SRIB (J20)	1	5
GD + HERGO	1	0
GD + LP SIB-M (J20) + HB	0	5
GD + LP SIB-M (J20) + HERGO	0	2
LP SIB-M (J20) + LP CTRL-ACT (J20)	3	0
LP SIB-M (J20) + LP SRIB (J20)	0	1
LP CTRL-ACT (J20) + LP SRIB (J20)	1	0
LP SIB-M (J20) + HB	1	0
LP SRIB (J20) + HB	1	0
Totaal	51	63
Totaal aantal aangemelde maatregelen	156	186

Combinaties voorwaarden in dossiers Parket

- In 1% van de aangemelde dossiers vanuit het parket worden meerdere leerprojecten gecombineerd.
- In de tabel zien we geen combinatiedossiers herstelbemiddeling met leerproject. In de praktijk zien we dat deze er wel zijn. Aangezien er een tijdsverschil zit in aanmelding herstelbemiddeling en aanmelding leerproject, wordt dit niet geregistreerd als een combinatie.

Combinaties maatregelen in dossiers Jeugdrechtbank

- In 1/3 van de aangemelde dossiers wordt een combinatie van maatregelen opgelegd. Dit is vergelijkbaar met 2019.
 - 70% van de dossiers gemeenschapsdienst wordt gecombineerd met een leerproject.
 - 70% van de dossiers SIB-M wordt gecombineerd met een gemeenschapsdienst.
 - 50% van de dossiers CTRL-ACT wordt gecombineerd met een gemeenschapsdienst.
 - 40% van de dossiers DVA wordt gecombineerd met een gemeenschapsdienst.
 - 1/4 van de dossiers SRIB wordt gecombineerd met een andere maatregel.
 - De combinaties gemeenschapsdienst met de leerprojecten Slachtoffer in Beeld-Minderjarigen, Drugs, (ver)Antwoord? of Seksualiteit en Relaties in Balans zien we in 2020 iets minder in vergelijking met 2019, maar is de combinatie met het nieuwe leerproject CTRL-ACT aan een opmars bezig.
 - In 2020 zien we 8 jongeren die meerdere leerprojecten kregen opgelegd, waarvan 4 jongeren daarbij ook een gemeenschapsdienst moesten uitvoeren.
 - In de tabel zien we slechts twee combinatie met herstelbemiddeling terug. Uiteraard zijn er een groot aantal dossiers waarin ook het voorstel van bemiddeling is geweest, maar dit gebeurde dan steeds op een ander moment in het gerechtelijk traject.
- Zo zien we op BAAL jongeren die door de jeugdrechter een maatregel krijgen opgelegd, maar reeds via het parket een voorstel tot herstelbemiddeling kregen waarbij dit proces vaak nog lopende is. In de tabel weerhouden we enkel de combinaties met herstelbemiddeling als ze op hetzelfde moment worden voorgesteld en aangemeld.

Uitvoering

Voor de uitvoering van combinatie-dossiers wordt er doorgaans gekeken wat praktisch de meest haalbare volgorde van uitvoering is. We opteren er voor om de uitvoering van de verschillende maatregelen niet samen te laten lopen, hetgeen de nodige afstemming vraagt tussen de betrokken begeleiders. Deze afspraak geldt niet voor de combinaties met herstelbemiddeling of HERGO. De uitvoering van deze maatregel kan wel gelijktijdig verlopen.

**Dank je wel voor de interesse
en het vertrouwen**

BAAL - BUREAU ALTERNATIEVE AFHANDELING LIMBURG
JAARVERSLAG 2020
